

yeni ipek yolu

KONYA TİCARET ODASI DERGİSİ

YIL: 37 · SAYI: 408 · MART-NİSAN 2024

CUMHURBAŞKANI ERDOĞAN:
**"21 YILDA KONYA'YA 372
MİLYAR LİRANIN ÜZERİNDE
KAMU YATIRIMI YAPTIK."**

TARIM VE ORMAN BAKANI
İBRAHİM YUMAKLI
**KONYA TARIM FUARI'NIN
AÇILIŞINI YAPTI**

ANADOLU BULUŞMALARI'NDA
**SİGORTA VE KOBİ'LERİN
GELECEĞİ ELE ALINDI**

SEKTÖREL DEĞERLENDİRMELER,
**2023 DEĞERLENDİRMESİ
2024 BEKLENTİLERİ**

**KONYA TARIM FUARI'NA
REKOR ZİYARETÇİ**

YAPAY ZEKÂ BÜLTENİ

**YAPAY ZEKÂ
YOLCULUĞU - 2**

KONYA TİCARET ODASI
KONYA CHAMBER OF COMMERCE
YENİ İPEKYOLU DERGİSİ EKİ

YAPAY ZEKÂ YOLCULUĞU - 2

YENİ İPEKYOLU DERGİSİ - EK

+1

Mutlululuk...

+1
DÖSD

MERAM DOWN SENDROMLU BİREYLER
YAŞAM DESTEK MERKEZİ
dosdmeram.org.tr

Bağışlarınız İçin;

Meram Down Sendromlu Bireyler Yaşam Derneği

TR 32 0021 0000 0009 4234 8000 01 – Vakıf Katılım Konya Şubesi

TR 53 0021 1000 0042 4200 1000 01 – Emlak Katılım Büsan Şubesi

MESLEKİ EĞİTİMLER

SERTİFİKA PROGRAMLARI

BİLİŞİM EĞİTİMLERİ

SAĞLIK EĞİTİMLERİ

KİŞİSEL GELİŞİM EĞİTİMLERİ

KURSLAR

PROJE VE DANIŞMANLIK

**KARSEM'DE
DAİMA SİZE UYGUN
BİR EĞİTİM VARDIR!**

332 221 72 54 www.karsem.com.tr

**KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ
KARSEM**
Sürekli Eğitim Merkezi

BAŞLARKEN

1882

KONYA TİCARET ODASI
KONYA CHAMBER OF COMMERCE

KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ

KONYA TİCARET ODASI
EĞİTİM VE SAĞLIK YAKETİ

KONYA TİCARET ODASI
TEKNOLOJİ VE EĞİTİM KAMPÜSÜ

KONYA TİCARET ODASI
ULUSLARARASI FUAR MERKEZİ

KONYA TİCARET ODASI
TAHKİM VE ARABULUCULUK
MERKEZİ

KONYA TİCARET ODASI
MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİ

MODEL FABRİKA
KONYA

KONYA TİCARET ODASI
MESLEKİ EĞİTİM VE ÖLÇÜLÜ HİZMETLERİ A.Ş.

KONYA TİCARET ODASI
EĞİTİM VE SAĞLIK YAKETİ
İKTİSADİ İŞLETMESİ

KONYA TİCARET ODASI
STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ

KONYA TİCARET ODASI
DİJİTAL TİCARET MERKEZİ

KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ
KARSEM

KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ
KARYAY

KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ

KOSAM

KONYA TİCARET ODASI
ENERJİ VERİMLİLİĞİ MERKEZİ

KONYA TİCARET ODASI
SİBER GÜVENLİK MERKEZİ

KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK TEKNOLOJİLERİ MERKEZİ

ipek yolu
Yeni

/konyato

/konyato

/konyato

Konya Ticaret Odası

Konya Ticaret Odası

1882

KONYA TİCARET ODASI
KONYA CHAMBER OF COMMERCE

Türkiye'nin en büyük, dünyanın da sayılı tarım fuarları arasında yer alan Konya Tarım Fuarı'nın 20.'sini, Konya Ticaret Odası Uluslararası Fuar Merkezimizde başarı ile tamamladık.

Şehrimiz ve ülkemiz tarım sektörünün dünyaya açılan kapısı olarak gördüğümüz Konya Tarım Fuarımız bu sene de bu özelliğini yerine getirmiştir. Şenlik havası içinde geçen fuarımıza katılan firma temsilcilerinin ve ziyaretçilerimizin de fuardan mutlu ayrıldığını görmekten ayrıca memnuniyet duyduk.

Tarım ve Orman Bakanımız Sayın İbrahim Yumaklı ve Konya protokolümüzün kıymetli üyelerinin katılımıyla resmi açılışını yaptığı fuarımız, ülkemizin 81 ilinden ve 96 farklı ülkeden 241 bin 508 ziyaretçiye ev sahipliği yapmıştır.

Dünya'nın beş kıtasından gelen ziyaretçilerle fuarımız, 22 ülkeden katılan 454 firmanın ticaretlerini artırma imkânı getirmiştir. Fuar süresince yapılan sıcak satış ve kurulan iş bağlantıları sektörde iç ve dış talep canlılığını sağlamıştır.

Ayrıca fuara katılan firmalar, Odamız organizasyonu ile fuarımızı ziyaret eden yabancı alım heyetleri ile direkt olarak ticaret yapma imkânı bulmuşlardır. Fuarın tarım makineleri sektörümüzün ihracatına büyük katkısı olacaktır.

Fuarımız aynı zamanda tarım makineleri üretiminde teknolojik ve dijital dönüşümünün sergilendiği bir platform olmaktadır. Fuarımız sektördeki yenilikleri ve değişimi göstererek, dönüşümün gerçekleştirilmesinde önemli bir görev üstlenmektedir. Tarım makineleri sektörünün üretim yapısının dönüşümü, dünya ile rekabette üreticilerimize avantaj sağlayacaktır.

Konya Tarım Fuarı düzenlediği ilk fuardan itibaren bu seneki ziyaretçileriyle birlikte toplam 3,5 milyondan

fazla kişiyi ve 7 binden fazla firmayı ağırlamıştır. Konya Tarım Fuarı, Konya'daki yıl içindeki etkinlikler içerisinde düzenlendiği tarihlerde en fazla sayıda yabancı ülkeden ve 81 ilimizin tamamından 240 binin üzerinde ziyaretçi çeken tek etkinliktir.

Uçak ve tren seferlerinin tamamı dolu yapılmıştır. Fuar için yolcu talebini karşılamak amacıyla Türk Hava Yolları ek sefer düzenlemiştir. Ayrıca şehrimizdeki tüm oteller tam doluluğa ulaşmıştır.

Hizmetler sektörümüzün de yılın tamamında ulaştığı ekonomik büyüklükte tarım fuarımızın büyük katkısı olmaktadır. Bu açılarından değerlendirildiğimizde Konya Tarım Fuarı'nın bu sene de son derece verimli geçtiğini görmekteyiz.

Tarım fuarımız için fuar alanımızın çevre düzenlenmesine katkılarından dolayı Büyükşehir Belediye Başkanımız Uğur İbrahim Altay'a ve Karatay Belediye Başkanımız Hasan Kılca'ya teşekkür ediyorum. TÜYAP Fuarçılık ve TARMAKBİR başta olmak üzere fuarın düzenlenmesinde katkısı olan kurum ve kuruluşlarımıza, katılımcı firmalarımıza ve tüm ziyaretçilerimize, fuarın başarı ile gerçekleştirilmesi için fuar süresince emek harcayan Odamız Yönetim Kurulu Üyelerine ayrıca teşekkür ediyorum.

...

Konya üretimde ve ticaretle çok kısa sürede çok hızlı bir atılım gerçekleştirmiştir. Ancak şu an bulunduğumuz noktanın şehrimizin gücünü yansıtmadığını, Konya'nın çok daha ileri seviyelerde olması gerektiğini biliyoruz.

Konya Ticaret Odası olarak kurduğumuz ekosistemle firmalarımıza istihdam, ihracat, verimli ve nitelikli üretim konularında öncülük eden, yol gösteren bir modeli hayata geçirdik. Bunun yanı sıra, çağımızın üretim ve ticaret anlayışında yenilik

ve değişim sürecinde firmalarımızla yol arkadaşlığı yapmakta; teknolojik dönüşüme şehrimiz reel sektörünün en hızlı şekilde uyum sağlaması, hatta firmalarımızın bu konuda öncü olması için politikalar geliştirmekte, projeler yürütmekteyiz.

İnternet ve akıllı telefonların ticaret ve üretim anlayışının değişiminde üstlendiği rol tartışılmazdır. Bugün, Yapay Zekâ teknolojinin ilerlemesi ile daha büyük bir değişimle karşı karşıyayız. Tüm sektörlerimizin kökten etkileneceği bu süreçte iş yapma alışkanlıklarımız tamamen değişecektir.

İşletmelerimizde verimlilik, düşük maliyet ve rekabet avantajı elde etmenin yolu bu sürece en hızlı şekilde uyum sağlamaktan geçmektedir. Konya Ticaret Odası, Konya'nın ekonomik potansiyelini daha ileri seviyeye getirmesi için bu dönüşüm sürecinde öncü olması gerekmektedir..

...

31 Mart Mahalli İdareler Seçimlerini gerçekleştirdik. Sonuçların ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyorum. Büyükşehir Belediyemize, merkez ilçe ve ilçe belediyelerimize yeni dönemde başarılar ve hayırlı hizmetler temenni ediyorum.

Yerel seçimlerin ardından, iş âlemi olarak artık beklentimiz ekonominin gündemin ilk sırasında yer almasıdır. Önümüzde 2028'e kadar seçimsiz bir dört yıl bulunmaktadır. Ülkemizin üretim gücünün korunması ve firmalarımızın sürdürülebilirliğinin devamı için bu dört yıllık zaman dilimini hep birlikte çok iyi değerlendirmeliyiz.

Yatırımların devamı için, beklentilerin etkin bir şekilde yönetilmesi, güvenin yeniden tesis edilmesi ve öngörülebilenliğin sağlanması gerekmektedir.

Selçuk ÖZTÜRK

Konya Ticaret Odası Başkanı

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkan Yardımcısı

YIL: 37 - SAYI: 408
MART-NİSAN 2024

İMTİYAZ SAHİBİ

Konya Ticaret Odası Adına
Yönetim Kurulu Başkanı
Selçuk ÖZTÜRK

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Özhan SAY

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Mustafa AKGÖL

GÖRSEL SANAT YÖNETMENİ

M. Fatih ÖZSOY

GRAFİK-TASARIM

ÇİZGİ MEDYA
Mehmet ÇAKIR
cizgimedyakonya@gmail.com
Tel: 0507 443 81 07

BASKI-ÇİLT

Anadolu Ofset - İbrahim GÜVENÇ
Matbaacılar Sitesi Muhabir Caddesi
6. Blok No: 13 - Karatay/KONYA
Telefon: 0332 342 01 60 (pbx) - 0332 342 03 76
www.anadolumatbaa42.com
anadolumatbaa42@hotmail.com
Sertifika No: 51489

DAĞITIM

KONYA PTT BAŞMÜDÜRLÜĞÜ
Vatan Cad. No: 3 - Selçuklu/KONYA
Tel: 0332 238 49 60 - Faks: 0332 236 17 75
E-mail: konya-pazarlama@ptt.gov.tr

YAYIN TÜRÜ

Yerel, Süreli

İki ayda bir yayınlanır.

Bu dergideki yazı ve resimler kaynak belirtilmek sureti ile kullanılabilir.
Dergimizde yayınlanan yazılardaki görüşler yazarlarına aittir.
Dergimizde yayınlanmak üzere gönderilen yazılar, yayınlansın veya
yayınlanmasın iade edilmez.

Basım Tarihi: Mayıs/2024

YAYIN KURULU

Mustafa KARAMERCAN
Teoman YILMAZ
Arif AYYILDIZ
Samî DOYRAN
Murat ÇETİN

İLETİŞİM ADRESİ

KONYA TİCARET ODASI
Vatan Caddesi No.1 Selçuklu/KONYA
www.kto.org.tr
Tel: 0332 221 52 52 - Faks: 0332 353 05 46

**BAŞIN VE HALKLA
İLİŞKİLER MÜDÜRLÜĞÜ**

Tel: 0332 221 52 94 - 221 52 67

BİLİM KURULU

Prof. Dr. Fevzi Rifat ORTAÇ
Prof. Dr. Mehmet ÇELİK
Prof. Dr. Kerim ÇINAR
Prof. Dr. Haşim KARPUZ
Prof. Dr. Önder KUTLU
Prof. Dr. Abdülkadir BULUŞ
Prof. Dr. Caner ARABACI
Prof. Dr. Bayram ÜREKLİ
Prof. Dr. İsmail KIVRIM
Prof. Dr. Ahmet ÇAYCI
Doç. Dr. Mustafa AKKUŞ
Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin ERGUN
Dr. Öğr. Üyesi Şerife Özkan NESİMİOĞLU

İÇİNDEKİLER

06 |

**KONYA 20. TARIM, TARIMSAL
MEKANİZASYON VE TARLA
TEKNOLOJİLERİ FUARI**

08 |

**KONYA TARIM
FUARI'NA REKOR
ZİYARETÇİ**

10 |

**KONYA'YA 372 MİLYAR
LİRANIN ÜZERİNDE
KAMU YATIRIM**

12 | **KONYA'DA AYAKKABI SEKTÖRÜNE
3D TASARIM MERKEZİ**

13 | **ANADOLU BULUŞMALARI'NDA SİGORTA VE
KOBİ'LERİN GELECEĞİ ELE ALINDI**

14 | **DİJİTAL KÖPRÜ ANADOLU BULUŞMALARI
PROGRAMI KONYA'DA YAPILDI**

15 | **KAZAN VE BASINÇLI KAPLAR ATÖLYESİ
AÇILIŞ TÖRENİ GERÇEKLEŞTİRİLDİ**

İ Ç İ N D E K İ L E R

20 |

**KONYA TİCARET ODASI
MECLİSİ'NDE YAPAY ZEKÂ
KONUŞULDU**

21 |

**ODA VE BORSA BAŞKANLARI
İSTİŞARE İÇİN TOBB'DA
BULUŞTU**

22 |

**KONYA TİCARET ODASI'NDA
E-TİCARET TÜRKİYE ETKİNLİĞİ**

23 |

**ÇALIŞMA BAKANI IŞIKHAN
KONYA İŞ ALEMİ İLE BİR
ARAYA GELDİ**

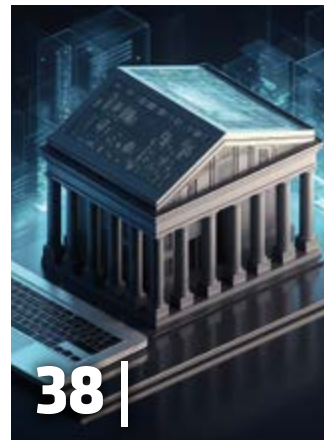
26 |

**KTO KONYA KİTABI XIX. SERİSİ
"TÜRKİYE SELÇUKLULARI VE
KONYA" YAYIMLANDI**

30 |

**GELECEĞİN KADIN KAPTAN
PİLOTLARI GÖREVE HAZIRLANIYOR**

38 |

**BANKACILIK
SEKTÖRÜ**
"2023 Değerlendirmesi
ve 2024 Beklentileri"

57 |

TURİZM SEKTÖRÜ
"2023 Değerlendirmesi
ve 2024 Beklentileri"

67 |

**KONYA EKONOMİK GÖSTERGELER
NİSAN 2024**

TARIM VE ORMAN BAKANI İBRAHİM YUMAKLI KONYA'DA TARIM SEKTÖRÜ PAYDAŞLARI İLE BİR ARAYA GELEK, KONYA TARIM FUARI'NIN AÇILIŞINI YAPTI

Toplantının açılışında konuşan Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, "Türkiye'nin en büyük, dünyanın da sayılı tarım fuarları arasında yer alan Konya Tarım Fuarı'nın 20.'sinin açılışını gerçekleştirmekten büyük bir mutluluk duyuyoruz. 2003 yılında ilk düzenlenen tarım fuarında 18 bin ziyaretçi ağır-layan fuarımıza geçen süre içerisinde yurt içinden ve yurt dışından katılarak Türkiye'nin en büyük tarım fuarını şehrimize kazandıran firma temsilcilerimize ve misafirlerimize gösterdikleri ilgi nedeniyle teşekkür ediyorum. Düzenlenmeye başladığı tarihten bu yana, toplamda 6.891 firma fuarımıza katıldı ve 101 ülkeden 3.280.859 ziyaretçi ev sahipliği yaptık. 20. Konya Tarım Fuarımızı tamamı dolu 6 holümüze ilave olarak fuaye alanımızda açılan stantlarımızla 66.000 m² kapalı, 24.000 m² açık olmak üzere toplam 90.000 m² alanda gerçekleştireceğiz. Konya özel sektörünün dış dünyaya açılan penceresi olan Konya Ticaret Odası Uluslararası Fuar Merkezi'nde düzenlediğimiz fuarları ülkemizin ve şehrimizin dış ticaret hedeflerine ulaşma noktasında son derece önemli görmekteyiz. 2002 yılında Konya'nın Türkiye ihracatından aldığı payın binde 3 seviyesinden, yüzde 1.5 seviyesine gelmesinde en büyük katkısı şehrimizde düzenlenen fuarların verdiğini düşünmekteyiz. Konya olarak artık hedefimiz; Türkiye ihracatından yüzde 3 pay almak. Bu hedef için çalışmaya, fuarlarımızın katkısını artırmaya devam edeceğiz. Konya'nın küresel

ekonomide aldığı payın artmasında lo-komotif sektörlerimizden birisi de tarım ve tarımsal mekanizasyon sektörlerimiz gelmektedir. Fuarımız şehrimizin en önemli sektörü olan tarım ve tarım mekanizasyonu sektörümüzün daha da büyümesini dünyaya açılmasını sağlamaktadır"

Bakan Yumaklı toplantıda yaptığı konuşmada, Konya'yı ziyaretlerinde tarımsal üretimin sektör temsilcileriyle

buluştuğunu, Türkiye'de tarımsal üretim konusunu sektörün tüm paydaşlarıyla birlikte değerlendirme imkanı bulunduğunu söyledi.

İstişarenin kendisi için çok önemli olduğunu dile getiren Yumaklı, "Bütün başarılı uygulamaların arkasında 'Ben yaptım, oldu' anlayışı değil, hep birlikte, omuz omuza vererek, düşünceleri paylaşarak belli bir noktaya getirdikten sonra, uygulanabilir hale getirdik-

Bir dizi inceleme ve ziyaretlerde bulunmak üzere Konya'ya gelen Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı, Konya Ticaret Odası (KTO) Teknoloji ve Eğitim Kampüsünde düzenlenen toplantıda tarım sektörü paydaşları ile bir araya geldi.

ten sonra bunun sahadaki yansımalarını görmek ve bu başarıyı yakalamak mümkün." ifadesini kullandı.

Planlı ve sistemli bir şekilde tarımsal üretimi arttırmayı hedeflediklerini belirten Bakan Yumaklı, "Amacımız Türkiye'de sürdürülebilir, verimli, kaliteli, kayıt altında bir üretimin olmasını sağlamak ve günün sonunda elde edilecek faydadan tekrar sektörü yatırım olarak daha ileriye götürecek, geliştirecek ortamların sağlanmasına mesnet teşkil etmek. Biz Konya'ya oldukça sık geliyoruz. Burası hem tarımsal üretim açısından hem de tarımsal sanayi açısından son derece önemli bir şehir, model bir şehir. Pek çok üretimiyle Türkiye sıralamasında her zaman en üst sıralarda olmuş. Dolayısıyla biz de geçtiğimiz yıl tarımsal üretim planlamasıyla alakalı ilk saha çalışmalarından bir tanesini Konya'da yaptık." diye konuştu.

Üretim planlaması konusunun herhangi bir proje değil, bir mecburiyet olduğunu vurgulayan Yumaklı, ülkenin her konuda hazırlıklı olmasını sağlamaya gayret ettiklerini vurguladı.

Bakan Yumaklı, ülkenin kendi vatandaşının gıda güvenliğini sağlamanın yanı sıra

ülkesine gelecek turistleri besleyecek bir kapasiteye sahip olması amacını taşıdıklarını dile getirerek, şöyle devam etti:

"Günün sonunda geçen yıl 31 milyar dolar olan ihracatı bu yıl 35 milyar dolara, 40 milyar dolara çıkartacak potansiyeli kullanıyoruz. Bütün bunları düşündüğümüzde 'Böyle gelmiş böyle gider' ya da 'Hayır, bizi herhangi bir çerçeveye sokmayın' anlayışı doğru değil. Çünkü en başta söyledim; bu bir çerçeveye sokmak değildir. Bu, istişare ile o ilde, o bölgede, o alanda yapılması gereken tarımsal üretimin ne olduğuna, nasıl olduğuna, ne kadar olduğuna ya da olacağına karar vermektir. Dolayısıyla tarımsal üretim kavramı sadece bitkisel üretim değil aynı zamanda hayvansal üretim için de geçerli. Bu kavramın basit bir proje olarak algılanmaması gerektiğinin altını çizmek istiyorum. Eğer ülke olarak bunu ıskalarsak yarın bir gün mecburiyetlerin bizi nereye götüreceğini de bilmemiz mümkün değil. Hep konuşuyoruz, iklim değişikliği, pandemi... Bu salonlarda bundan 1-2 sene önce bu şekilde oturabiliyor muyduk? Herkesin ağızda maske vardı. Şu anda hiç kimse bunu

hatırlamıyor. İnsanlar annesine, babasına bayramlaşmaya gitmedi. Dünyada hangi olaylarla nasıl karşılaşacağımızı bilemeyiz. Dolayısıyla bu ileriye doğru bakışı, mutlaka sağlamamız gerekir."

"KONYA SADECE TARIMSAL ÜRETİM DEĞİL, TARIMSAL SANAYİYLE ALAKALI SON DERECE CİDDİ ATILIMLAR İÇERİSİNDE"

Bakan Yumaklı, Konya Tarım Fuarı'nın bugün başladığını ve hem kent hem ülke için önemli bir program olduğunu belirterek, şunları kaydetti:

"Bugün 20'ncisini açacağımız, iştirak edeceğimiz Konya Tarım Fuarı artık bir marka olmuş. 300 bin ziyaretçi beklendiği söylendi. Çok önemli bir rakam. Tarımsal üretimle alakalı biraz şüpheci yaklaşımların, aslında bu 300 bin ziyaretçi sayısı ile beraber çok da gerçekçi olmadığını söylememiz lazım. Evet, problemlerimiz yok mu? Var ama bir taraftan tarımsal üretim konusunda büyük de bir iştah var, azim de var, gayret de var. Konya sadece tarımsal üretim değil, tarımsal sanayiyle alakalı son derece ciddi atılımlar içerisinde. O yüzden nasıl ki tarım ürünlerimizde ilgili ihracat potansiyelimizden bahsediyoruz, tarımsal makineler konusundaki özellikle son dönemde bu bünyede gerçekleşmiş yapılarla beraber burada da büyük ilerlemelerin kaydolacağını düşünüyorum. Şimdiden buna vesile olanlara canı gönülden teşekkür ediyorum."

Yumaklı, Konya'daki halin genişletilmesiyle ilgili bir talep aldıklarına da değinerek, "Ben buradan onun ilk bölümünün Bakanlığımıza başvurularının onaylanacağı müjdesini bütün Konya'ya vermek istiyorum." dedi.

Toplantı sonrası Bakan Yumaklı, TÜYAP Konya Uluslararası Fuar Merkezi'nde düzenlenen Konya Tarım Fuarı'nda açılış kurdelesini kesti. Yumaklı, fuar alanında stantları ziyaret etti, işletme sahipleri ve yetkililerden bilgi aldı.

KONYA TARIM FUARI'NA REKOR ZİYARETÇİ

Konya Ticaret Odası Uluslararası Fuar Merkezi'nde gerçekleştirilen 20. Konya Tarım Fuarı tamamlandı. Toplam 100 bin metrekare sergi alanında yapılan fuara 454 firma katıldı. Konya Tarım Fuarı 96 ülke ve Türkiye'nin 81 ilinden 241.508 ziyaretçiye ev sahipliği yaptı.

Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, Konya Tarım Fuarı'nın beş gün boyunca fuar merkezinde yapılan ticaret ile iç ve dış talep canlılığı sağlaması ve Konya ekonomisine katkısı açısından son derece verimli geçtiğini ifade etti.

Başkan Öztürk değerlendirmesinde şu ifadelere yer verdi: "Türkiye'nin en büyük, dünyanın da sayılı tarım fuarları arasında yer alan Konya Tarım Fuarı'nın 20.'sini, Konya Ticaret Odası Uluslararası Fuar Merkezimizde başarı ile tamamladık. Şehrimiz ve ülkemiz tarım sektörünün dünyaya açılan kapısı olarak gördüğümüz Konya Tarım Fuarımız bu sene de bu özelliğini yerine getirmiştir. Şenlik havası içinde geçen

fuarımıza katılan firma temsilcilerinin ve ziyaretçilerimizin de fuardan mutlu ayrıldığını görmekten ayrıca memnuniyet duyduk. Tarım ve Orman Bakanımız Sayın İbrahim Yumaklı ve Konya protokolümüzün kıymetli üyelerinin katılımıyla resmi açılışını yaptığı fuarımız, ülkemizin 81 ilinden ve 96 farklı ülkeden 241 bin 508 ziyaretçiye ev sahipliği yapmıştır. Dünya'nın beş kıtasından gelen

ziyaretçilerle fuarımız, 22 ülkeden katılan 454 firmanın ticaretlerini artırma imkânı getirmiştir. Fuar süresince yapılan sıcak satış ve kurulan iş bağlantıları sektörde iç ve dış talep canlılığını sağlamıştır. Ayrıca fuara katılan firmalar, Odamız organizasyonu ile fuarımızı ziyaret eden yabancı alım heyetleri ile direkt olarak ticaret yapma imkânı bulmuşlardır. Fuarın tarım makineleri sektörümüzün ihracatına büyük katkısı olacaktır. Fuarımız aynı zamanda tarım makineleri üretiminde teknolojik ve dijital dönüşümünün sergilendiği bir platform olmaktadır. Fuarımız sektördeki yenilikleri ve değişimi göstererek, dönüşümün gerçekleştirilmesinde önemli bir görev üstlenmektedir. Tarım makineleri sektörünün üretim yapısının dönüşümü, dünya ile rekabette üreticilerimize avantaj sağlayacaktır."

Konya Tarım Fuarı'nın düzenlediği ilk fuardan itibaren bu seneki ziyaretçileriyle birlikte toplam 3,5 milyondan fazla kişiyi ve 7 binden fazla firmayı ağırladığını belirten Başkan Öztürk, "Konya Tarım Fuarı, Konya'daki yıl içindeki etkinlikler içerisinde düzenlendiği tarihlerde

en fazla sayıda yabancı ülkeden ve 81 ilimizin tamamından 240 binin üzerinde ziyaretçi çeken tek etkinliğidir. Uçak ve tren seferlerinin tamamı dolu yapılmıştır. Fuar için yolcu talebini karşılamak amacıyla Türk Hava Yolları ek sefer düzenlemiştir. Ayrıca şehrimizdeki tüm oteller tam doluluğa ulaşmıştır. Hizmetler sektörümüzün de yılın tamamında ulaştığı ekonomik büyüklükte tarım fuarımızın büyük katkısı olmaktadır. Bu açılardan değerlendirdiğimizde Konya Tarım Fuarı'nın bu sene de son derece verimli geçtiğini görmekteyiz" dedi.

Öztürk, "Tarım fuarımız için fuar alanımızın çevre düzenlenme-

sine katkılarından dolayı Büyükşehir Belediye Başkanımız Uğur İbrahim Altay'a ve Karatay Belediye Başkanımız Hasan Kılca'ya teşekkür ediyorum. Fuarımızı ziyaret ederek firma temsilcileriyle ve ziyaretçilerimizle bir araya gelen kurum ve kuruluşlarımızın yetkililerine şükranlarımı sunuyorum. TÜYAP Fuarçılık ve TARMAKBİR başta olmak üzere fuarın düzenlenmesinde katkısı olan kurum ve kuruluşlarımıza, katılımcı firmalarımıza ve tüm ziyaretçilerimize, fuarın başarı ile gerçekleştirilmesi için fuar süresince emek harcayan Odamız Yönetim Kurulu Üyelerine ayrıca teşekkür ediyorum" diyerek sözlerini tamamladı.

CUMHURBAŞKANI ERDOĞAN: "21 YILDA KONYA'YA 372 MİLYAR LİRANIN ÜZERİNDE KAMU YATIRIMI YAPTIK"

Cumhurbaşkanı ve AK Parti Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan, Kılıçarslan Meydanı'nda düzenlenen Konya mitingine katılarak bir konuşma yaptı.

Konya'da olmaktan ve hasret gidermekten dolayı memnun olduğunu aktaran Cumhurbaşkanı Erdoğan, Konya'nın vefanın şehri olduğunu dile getirdi. Konya ile gönül bağlarının çok eskilere dayandığını anımsatan Cumhurbaşkanı Erdoğan, gençliğinden beri girdikleri her mücadelede Konya'yı dimdik yanlarında bulduklarını söyledi. Eser ve hizmet siyaseti konusunda Türkiye'de ellerine su dökcek kimseyi tanımadıklarını belirten Cumhurbaşkanı Erdoğan, bundan 30 yıl önce belediyelerde başlattıkları bu siyaseti hükümette de sürdürerek şehirlerin her birini eş benzeri görülmemiş yatırımlara kavuşturduklarını söyledi.

Bu anlayışla son 21 yılda Konya'ya 372 milyar liranın üzerinde kamu yatırımı yaptıklarını anlatan Cumhurbaşkanı Erdoğan, eğitimde 9 bin 249 yeni derslik inşa ettiklerini, şehre 4 yeni üniversite

kazandırdıklarını, gençlik ve sporda 28 bin 931 kişi kapasiteli yükseköğrenim yurt binaları açtıklarını bildirdi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Konya'ya bir stadyum olmak üzere 114 spor tesisi inşa ettiklerini dile getirerek, Konyalı ihtiyaç sahibi vatandaşlar için 11 milyar lirayı aşkın destek verdiklerini kaydetti. Sağlıkta şehre 850 yataklı Karatay Şehir Hastanesi'nin de aralarında olduğu 3 bin 290 yataklı 37 hastane ile

109 sağlık tesisi yaptıklarını ifade eden Cumhurbaşkanı Erdoğan, toplamda 500 yataklı 7 hastanenin de içinde olduğu 18 sağlık tesisinin yapımının sürdüğünü söyledi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Konya'ya iki önemli sağlık tesisi daha kazandıracıklarına işaret ederek, "İlki, Meram'ın Ateşbazı Veli Mahallesi'nde yapılacak olan 500 üniteli Ağız ve Diş Sağlığı Eğitim ve Araştırma Hastanesi. Diğeri ise

1000 yatak kapasiteli Meram Millet Bahçesi'nin karşısındaki Dutlukır bölgesinde inşa edilecek şehir hastanesi konseptindeki hastanedir. Her iki sağlık tesisinin de şehrimize şimdiden hayırlı olmasını diliyorum" dedi.

"BÖLÜNMÜŞ YOL UZUNLUĞUNU 1282 KİLOMETREYE ÇIKARDIK"

Cumhurbaşkanı Erdoğan, 250 yataklı Kulu Bölge Devlet Hastanesi'nin çarşamba günü itibarıyla hasta kabulüne başlayacağını belirterek, şunları kaydetti: "TOKİ eliyle 27 bin 499 konutu tamamlayıp hak sahiplerine teslim ettik. 2 bin 203 konutun yapımına devam ediyoruz. Kentsel dönüşümde şehrimizde toplam 54 bin 273 bağımsız bölümün dönüşümünü gerçekleştirdik. Mevlana Meydanı çevresini yeni baştan düzenleyerek şehre önemli bir cazibe merkezi kazandırdık. Şehrimizdeki 18 millet bahçesi projemizden 10'unu tamamladık, üçünün yapımına, beşinin projelendirme çalışmalarına devam ediyoruz. Ulaştırımda 167 kilometreden devraldığımız bölünmüş yol uzunluğunu 1282 kilometreye çıkardık. Konya'da toplam 16 bin 837 metre uzunluğunda 291 adet köprü ve viyadüğü tamamlayıp hizmete açtık. Ülkemizin en yüksek ayak yüksekliğine sahip Eğiste Hadimi Viyadüğü'nü inşa ettik. Konya çevre yolunun ilk etabını hizmete açtık. İkinci etabın 18 kilometrelik kesiminde çalışmalarımızı devam

ettiriyoruz. Bittiğinde güzergâhı 7 kilometre kısaltacak olan Alacabel Tüneli ve bağlantı yollarını 2026'da tamamlayamayla hedefliyoruz."

Beyşehir-Seydişehir bölünmüş yolunu şubat ayında trafiğe açtıklarını anımsatan Cumhurbaşkanı Erdoğan, demir yollarında Ankara-Konya yüksek hızlı tren hattını, Kayacık Lojistik Merkezi'ni, Selçuklu Yüksek Hızlı Tren Garı'ni, Konya-Karaman hızlı tren hattını tamamlayıp işletmeye açtıklarını söyledi.

"HAVALİMANIMIZIN YOLCU TRAFİĞİ 900 BİNE ULAŞTI"

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Konyaray Projesi kapsamında Kayacık ile mevcut gar arasındaki 20 kilometrelik kesimi 4 hatlı hâle getireceklerini belirterek, bunun iki hattında yüksek hızlı tren, 2 hatında ise banliyö ve konvansiyonel işletmecilik yapılacağını dile getirdi.

Uzunluğu 21 kilometreyi bulan 22 istasyonlu Necmettin Erbakan Üniversitesi-Yeni Gar-Meram raylı sistem hattıyla ilgili çalışmalarının devam ettiğini anlatan Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Stadyum-Şehir Hastanesi tramvay hattının devamı olan 10 kilometrelik ikinci etap ihale aşamasında. Amacımız, Konya'da hâlen 27 kilometre olan raylı sistem hattı uzunluğunu önümüzdeki 5 senede Büyükşehir Belediyesi ve Bakanlık iş birliği ile 105 kilometreye çıkarmaktır" dedi.

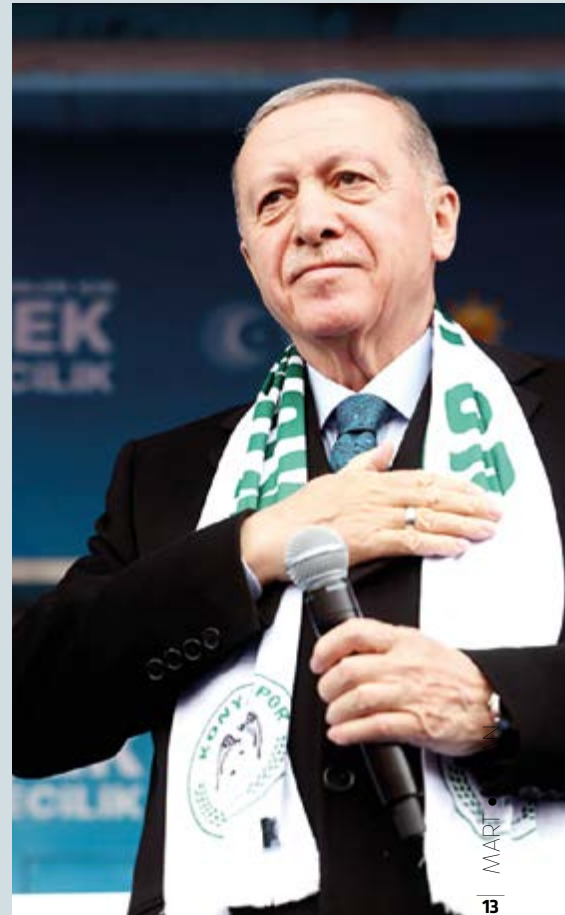
Konya-Karaman hızlı tren hattının devamı olan 135 kilometre uzunluğundaki Karaman-Ereğli-Ulukışla hattındaki yapım çalışmalarının sürdüğünü dile getiren Cumhurbaşkanı Erdoğan, şöyle konuştu: "Hava yollarında, Konya Havalimanı'mıza yıllık 3 milyon yolcu kapasiteli yeni terminal binası yaptık. Havalimanımızın 2003 yılında 76 bin olan yolcu trafiği geçtiğimiz yıl 900 bine ulaştı. Tarım ve ormanda şehrimizde Bağbaşı, Afşar Hadimi ve Bozkır başta olmak üzere 25 baraj, 41 gölet, 76 sulama tesisi ve 6 yer altı depolama tesisi inşa ettik. 7 baraj ve bir göletin inşası sürüyor. Ülkemizin en büyük altyapı yatırımlarından Mavi Tünel Projesi ile Konya'nın topraklarını ilave bir su kaynağı ile buluşturduk. İnşa ettiğimiz sulama projeleriyle Konya'da yaklaşık 1,5 milyon dekar zirai araziye sulamaya açtık. Yapımı devam eden 12 sulama tesisimiz ile 410 bin dekar araziye daha sulayacağız."

Cumhurbaşkanı Erdoğan, son 21 yılda Konya ve ilçelerinde inşa edilen 150 taşkın koruma tesisiyle, şehir merkezinin 189 yerleşim yeri ve 46 bin dekar

arazinin taşkın zararlarından korunduğunu söyledi.

"ÇİFTÇİLERİMİZE YAKLAŞIK 119 MİLYAR LİRALIK TARIMSAL HİBE DESTEĞİ VERDİK"

Konya'da 177 bin hektar alanda çalışma yaparak 143 milyon fidanı toprakla buluşturdularını anlatan Cumhurbaşkanı Erdoğan, şunları ifade etti: "Çiftçilerimize yaklaşık 119 milyar liralık tarımsal hibe desteği verdik. Şehrimize 4 yeni organize sanayi bölgesi, 3 endüstri bölgesi, 2 teknokent, 21 araştırma geliştirme merkezi ile bir tasarım merkezi kurduk. Karapınar Sanayi Sitesi'ni bu yılki yatırım programımıza aldık. Dünyanın önde gelen savunma sanayi şirketleri arasına giren Aselsan, Konya Teknoloji Endüstri Bölgesi'ndeki tesisinde faaliyete geçti. İstihdamı desteklemek için Konyalı işverenlerimize 9 milyar lira prim teşviki verdik. Enerjide Konya'nın 27 ilçesine doğal gaz arzı sağladık. Halkapınar'a da 2026 yılında doğal gaz arzı sağlamayı planlıyoruz. Ayrıca Avrupa'nın en büyük, dünyanın sayılı güneş enerji santralleri arasında yer alan Karapınar Güneş Enerji Santrali'ni kurduk. Büyükşehir Belediyemiz de bilim merkezi, kongre merkezi, Kelebekler Vadisi gibi yatırımlarıyla bu çalışmalarını destekledi."

KONYA'DA AYAKKABI SEKTÖRÜNE 3D TASARIM MERKEZİ KAZANDIRILDI

Konya Ticaret Odası tarafından iki yıl önce başlatılan proje ile "Konya Ayakkabıcılık Tasarım Ortak Kullanım Merkezi" açıldı.

Avrupa Birliği tarafından da fonlanan, Uluslararası Göç Politikaları Geliştirme Merkezi (ICMPD), T.C Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü koordinasyonunda, Konya Ticaret Odası tarafından iki yıl önce başlatılan ve "Konya Ayakkabıcılık Tasarım Ortak Kullanım Merkezi'nin" açılması ile sonuçlanan, Konya Ayakkabı Sektörü 3D Tasarım Teknolojileri Ortak Kullanım Merkezi Projesi'nin kapanış programı düzenlendi.

Programda konuşan Konya Ticaret Odası (KTO) Başkanı Selçuk Öztürk,

Türkiye'nin yıllık 580 milyon çift üretim kapasitesiyle Avrupa'nın birinci, dünyanın altıncı büyük üreticisi olduğunu ifade ederek, "Türkiye ayakkabı sanayisi, 2023 yılında 1,2 milyar doları aşan ihracat yapmıştır. 2024 yılında ihracatta 1,5 milyar doların üzerinde rakama ulaşılması beklenmektedir" dedi. Konya Ticaret Odası (KTO) Başkanı Selçuk Öztürk, ayakkabı sanayisinin ülkeye 2023 yılında 1,2 milyar doları aşan ihracat girdisi sağladığını, sektörün 2024 yılı ihracat hedefinin ise 1,5 milyar doların üzerine çıkmak olduğunu söyledi.

Türkiye'nin ayakkabı üretiminde ilk üçü arasında yer alan Konya'nın, ülkedeki ayakkabı üretiminin ve ihracatının artmasına çok büyük katkı sağladığına vurgu yapan Öztürk, yürütülen çalışmayla sektör için Konya'da "Konya Ayakkabıcılık Tasarım Ortak Kullanım Merkezi" projesini hayata geçirdiklerini de sözlerine ekledi.

Programda konuşan Mevlana Kalkınma Ajansı Genel Sekreteri İhsan Bostancı da projeye, "Geçici koruma altındaki Suriyelilerin ve ev sahibi toplulukların belirli alanlarda kapasite geliştirme programlarına tabi tutularak, kendilerine sürdürebilir iş mecraları ve istihdam alanları oluşturmaları ve bu sayede iş hayatına dahil olmaları sağlanmaktadır" dedi.

Konya Ayakkabıcılar Odası Başkanı Muhammet Acar ise projenin ayakkabı sektöründe başarılı bir başlangıç olduğuna işaret ederek sektöre yeni bir boyut kattığını dile getirdi.

Programda Konya Ayakkabıcılar Odası Başkanı Muhammet Acar, Sanayi Ve Teknoloji İl Müdürü Vehbi Konarlı, KOSGEB Konya Müdürü İsmail Özdemir, TSE Konya Bölge Koordinatörü Mehmet Yıldırım, Konya Ticaret Odası Meclis Üyeleri, Konya Ayakkabı Sanayicileri Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Kemal Özarpa ve sektörde yer alan üretici temsilcileri katıldı.

ANADOLU BULUŞMALARI'NDA SİGORTA VE KOBİ'LERİN GELECEĞİ ELE ALINDI

Gençlerin geleceğin iş dünyasına hazır olmaları için rehberlik yapmanın ve özellikle işletme, ticaret, ekonomi, finans, sigorta bölümünde öğrenim gören öğrencilere yönelik kariyer planlamasının da amaçlandığı projede, Konya iş dünyası ve KTO Karatay Üniversitesi öğrencileri bir araya geldi. Program; Gazeteci Noyan Doğan'ın moderatörlüğünde, Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, KTO Karatay Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Fevzi Rifat Ortaç, Anadolu Sigorta Genel Müdürü Z. Mehmet Tuğtan, İş Bankası KOBİ ve İşletme Ban. Paz. Böl. Md. Özge Külâh Kurtulmuş'un katılımı ile gerçekleşti.

"Türkiye'deki Yeni Yatırım Bölgesi Konya'dır"

Konya ekonomisinin büyük bir performans gösterdiğini söyleyen Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk; "Konya'nın ekonomik gelişmesine baktığımız zaman son 20 yılda Türkiye ortalamasının daha üstünde bir ekonomik performans gösterdiğini görüyoruz. Bunun en büyük sebeplerinden birisi sektörel çeşitliliğin fazla, sanayinin, tarımın ve dış ticaretin güçlü olması. Konya tam bir öğrenci şehri ve binlerce öğrenciye ev sahipliği yapıyor ve kültür turizmi açısından çok güçlü bir şehir olarak karşımıza çıkıyor. Tüm bunlar, Konya ekonomisinde pozitif ayrılan olarak değerlendirilebilir. Türkiye'nin gelecekte büyümeye devam edebilmesi ve çok daha büyük rakamlara ulaşabilmesi için Anadolu şehirlerinin ekonomisinin güçlendirilmesi gerekiyor. Konya bu potansiyeli taşıyan bir şehir. Konya'nın 2002 yılında ihracat

Konyalı KOBİ'lerin sigorta sorunları, sigortaya ulaşmalarının önündeki engeller ile başta ticari sigortalar olmak üzere tüm sigorta kollarında merak edilenlerin konuşulup tartışıldığı, Türkiye'nin en köklü kurumları Anadolu Sigorta ve NTV iş birliği ile gerçekleştirilen "Anadolu Buluşmaları" KTO Karatay Üniversitesi'nde düzenlendi.

rakamı 100 milyonda ve 21 yılda ihracat 40 misli artmış durumda. Bu, dünya ölçeğinde çok büyük bir başarı ve Türkiye'deki yeni yatırım bölgesi Konya'dır" şeklinde konuştu.

"Sigortacılık ve Sosyal Güvenlik Bölümü Adı Altında Eğitim Veren Tek Vakıf Üniversitesiyiz"

KTO Karatay Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Fevzi Rifat Ortaç; "Türkiye'de, ticaret odası çatısı altında eğitim veren 5 üniversite var. Konya Ticaret Odası'nın üniversitesi olmamız çok büyük bir katma değer sağlıyor. Sigortacılık sektörüne katkı sağlayacak nitelikli istihdamın artırılması adına Sigortacılık ve Sosyal Güvenlik Bölümü alanında eğitim veren tek vakıf üniversitesiyiz. Eğitimde sürdürülebilirlik, kurumsallık ve istihdam edilebilirlik oranları çok önemli. Üniversitemizin misyonu doğrultusunda, nitelikli bireyler yetiştirmek yoluyla ülkemizin gelişimine katkı ve bütün insanlığa fayda sağlamak için çalışmalarımıza devam ediyoruz" dedi.

"Mevcut Varlıkları Korumak İçin Sigorta Yaptırmak Çok Önemli"

Anadolu Sigorta Genel Müdürü Z. Mehmet Tuğtan; "Sigortalardan en önemlisi zorunlu deprem sigortası. Sigorta

farkındalığı konusunda bir artış gözleniyor. KOBİ'ler açısından bakıldığında zaman sigortalanma oranının biraz düşük olduğunu söyleyebiliriz. Hem kendi hem de ülkemizin mevcut varlıklarını korumak için sigorta yaptırmak çok önemli. Gelecek ve sürdürülebilirlik açısından sigortalanma oranının artırılması, işletmelerin kendi risklerini ön görebilmeleri için sigorta okur yazarlığı oranları üzerine çalışmalar yürütülmesi büyük önem arz ediyor" ifadelerine yer verdi.

"KOBİ'ler Ekonominin Omurgasıdır"

İş Bankası KOBİ ve İşletme Ban. Paz. Böl. Md. Özge Külâh Kurtulmuş; "KOBİ'ler, ekonominin vazgeçilmezi ve omurgası. KOBİ'ler gelişemezse, ekonomi de gelişmiyor. Daha önceki dönemde finans erişim noktasında sorunlar yaşıyordu ancak bugün geleneksel noktada ömürlünün uzadığını görüyoruz. KOBİ'lerin, nakit akışı üzerinden talepte bulunması, finansla daha rahat erişilebilmelerini sağlayacaktır" dedi.

Yoğun ilgi gören program, konuşma bölümünün ardından düzenlenen panelle devam etti. Program; akademisyenler, öğrenciler, katılımcıların sorularının yanıtlanması ve hediye takdimi ile sona erdi.

DİJİTAL KÖPRÜ ANADOLU BULUŞMALARI PROGRAMI KONYA'DA YAPILDI

QNB Finansbank, 'Dijital Köprü Anadolu Buluşmaları' kapsamında reel sektör temsilcileri ile bu kez Konya'da bir araya geldi. Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, Konya Sanayi Odası Başkanı Mustafa Büyükeğen, Konya Sanayi Odası Meclis Başkanı ve Konya Organize Sanayi Bölgesi (KOS) Başkanı Memiş Kütükcü ve QNB Finansbank Genel Müdürü Ömür Tan ile birlikte kentte faaliyet gösteren reel sektör temsilcilerinin katıldığı etkinlikte şirketlerin yeni nesil finansman ihtiyaçları, dijitalleşme ve yeşil dönüşümün ticaret üzerindeki etkileri ele alındı.

Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, Konya Sanayi Odası Başkanı Mustafa Büyükeğen, Konya Sanayi Odası Meclis Başkanı ve Konya Organize Sanayi Bölgesi (KOS) Başkanı Memiş Kütükcü ve QNB Finansbank Genel Müdürü Ömür Tan ile birlikte kentte fa-

aliyet gösteren reel sektör temsilcilerinin katıldığı etkinlikte özellikle ticaretin dijitalleşmesi mercek altında alındı.

Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, "21'inci yüzyılda yaşanan teknolojik gelişmeler üretim ve ticaret anlayışında büyük değişimleri beraberinde getirdi. Artık dikkate almamız gereken bir konu daha var, adı yapay zekâ. Yapay zekânın sektörlerimize, iş yapış süreçlerine olan etkilerini ve işletmelerimize ne gibi sonuçlar doğuracağını şimdiden çalışıp, araştırıp öğrenmemiz gerekiyor.

Gelecek yıllarda dijitalleşmeye, yapay zekâ uygulamalarına ayak uyduramayan firmaların faaliyetlerine devam etmesi çok zor. Firmalarımız için dijitalleşme ve yapay zekâ konusunda etkinlikler düzenliyoruz, yeni politikalar geliştirmeye devam ediyoruz. Bu vesileyle QNB Finansbank'a Dijital Köprü

Anadolu Buluşmaları kapsamında bugün bizler ile bir araya geldikleri için teşekkür ediyorum.

Konya, 2023 yılını 3,3 milyar dolarlık bir ihracat rakamı ile tamamladı. 2024 yılına da güzel bir ihracat artışı ile başladık. Konya olarak 20 yıl önce Türkiye'nin toplam ihracatından binde üç gibi bir pay alıyorduk ama bugün ülkemizin toplam ihracatı içerisinde Konya'nın payı yüzde 1,5'in üstüne çıkmaya başladı. Gelecek yıllarda bu payı yüzde 2-3'ün üzerine çıkaracağımıza inanıyoruz.

Bütün ekonomik parametrelerde Türkiye'yi yukarıya taşıyan bir şehir haline geldik. Türkiye'nin daha fazla büyümesini istiyorsak başta Konya olmak üzere Orta Anadolu şehirlerinin önemsenmesi gerektiğine inanıyorum. Sanayi yatırımlarının bu bölgelere doğru kaydırılması gerektiğini düşünüyorum" dedi.

KAZAN VE BASINÇLI KAPLAR ATÖLYESİ AÇILIŞ TÖRENİ GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Konya Ticaret Odası (KTO) Mesleki Eğitim Merkezi, 81 alan ve dalda sunduğu eğitimlerine bir yenisini daha ekledi. KTO Teknoloji ve Eğitim Kampüsü ve Kazan ve Basınçlı Kap Sanayicileri Derneği iş birliği ile kurulan 'Kazan ve Basınçlı Kaplar' atölyesi gerçekleştirilen açılış töreninin ardından faaliyete geçti.

Kazan ve Basınçlı Kap Sanayicileri Derneği Başkanı Cem Özyıldırım konuşmasında güvenlik ve enerji tasarrufunda en önemli etkenin cihaz operatörleri olduğuna dikkat çekti. Yıldırım, faaliyete geçen atölyenin Konya ve Türk sanayisine hayırlı olmasını diledi.

İstihdam ve mesleki eğitimin önemine vurgu

Açılış töreninde konuşan Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, bu atölyenin istihdamın artırılması ve desteklenmesi adına atılmış önemli bir adım olduğunu söyledi. Öztürk, Türkiye'nin sanayideki yükselişine vurgu yaparak, "Ülkemiz, sanayideki büyük atılımla hedeflerine doğru emin adımlarla ilerlemekte. Ancak bu başarı, nitelikli iş gücüne olan ihtiyacın arttığı bir dö-

nemde daha da önem kazanıyor. Mesleki eğitim, bu noktada kilit bir rol oynuyor" dedi. KTO Mesleki Eğitim Merkezi projesinin, Milli Eğitim Bakanlığı ile işbirliği içinde yürütüldüğünü belirten Öztürk, "Bu işbirliği, Türkiye'nin mesleki

ve teknik eğitimde yeni bir dönemi başlatması için güçlü bir temel oluşturuyor. Konya, bu konuda öncü bir rol üstleniyor" ifadelerini kullandı.

Başkan Öztürk, Konya Ticaret Odası Teknoloji ve Eğitim Kampüsü'nün içinde yer alan Kazan ve Basınçlı Kaplar Atölyesi'nin sektörün geleceği açısından büyük önem taşıdığını vurgulayarak, "Bu atölye, hem Mesleki Eğitim Merkezi'nin hem de KTOTEK'in marka değerini artıracak, sektöre önemli katkılar sağlayacaktır" diye konuştu.

Yenilikçi atölye ve sertifikasyon imkânı

Uzman eğitimciler ile atölyede yer alan katı yakıt kazanı, buhar jeneratörü, kızgın yağ kazanı, sıcak su kazanı ve kombi gibi birbirinden farklı kazan çeşitleri, kursiyerlere sektöre özgü uygulamalı eğitim fırsatları sunmayı ve bu alanda pratik kazandırmayı hedeflenmekte. Kursiyerler KTO Mesleki Eğitim Merkezi'nden alacakları, e-devletten sorgulanabilir belgelerinin yanı sıra "KARSEM" (KTO Karatay Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi), "Mesleki Yeterlilik Kurumu" ve TÜRKAK akreditasyon süreçleri tamamlandığında "MYK" sınavları ile ulusal olarak tanınan yeterlilik sertifikaları alabileceklerdir. Bu sertifikalar, öğrencilere sektörde istihdam avantajı sağlayarak, kariyer yolculuklarına güçlü bir başlangıç yapma fırsatı sunacak.

BAKAN YERLİKAYA MÜŞTEREK BAYRAMLAŞMA PROGRAMINA KATILDI

Ramazan Bayramı dolayısıyla Konya Valiliği tarafından düzenlenen geleneksel müşterek bayramlaşma töreni gerçekleştirildi. Taş Bina Kültür ve Sanat Merkezi'nde gerçekleştirilen törene İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya'nın yanı sıra; Konya protokolü kamu kurum ve kuruluşlarının temsilcileri, iş insanları, siyasi parti yetkilileri, sivil toplum kuruluşu temsilcileri ve vatandaşlar katıldı.

STADYUM-ŞEHİR HASTANESİ TRAMVAY HATTI'NIN TEMELİ ATILDI

Konya'nın ulaşım altyapısını güçlendirmek ve şehir içi ulaşımı daha etkin hale getirmek amacıyla yapılacak olan Stadyum-Şehir Hastanesi Tramvay Hattı'nın temeli atıldı. Törene Konya Ticaret Odası'nı temsilen Başkan Yardımcısı Lütfi Can Başaran katıldı.

ODA YÖNETİMİNDEN BÜYÜKŞEHİR VE MERKEZ İLÇE BELEDİYE BAŞKANLARINA ZİYARET

Konya Ticaret Odası Heyeti, 31 Mart Mahalli İdareler seçimlerinde yeniden seçilen Büyükşehir ve Merkez İlçe Belediye Başkanlarına hayırlı olsun ziyaretinde bulundu. Oda, Vakıf ve Üniversite yönetimlerinden oluşan heyet, Konya Büyükşehir Belediye Başkanı Uğur İbrahim Altay, Selçuklu Belediye Başkanı Ahmet Pekyatırmacı, Meram Belediye Başkanı Mustafa Kavuş ve Karatay Belediye Başkanı Hasan Kılca'yı ziyaret ederek yeni dönemde başarı temennilerini ilettiler.

İL SU KURULU TOPLANTISI GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Konya İli Su Kurulu Toplantısı, Su Yönetimi Genel Müdür Yardımcısı Mahir Özcan başkanlığında gerçekleştirildi. Konya'da su kurulunda görevli paydaş ku-

rumların katılımı ile gerçekleştirilen toplantıya Konya Ticaret Odası'nı temsilen Yönetim Kurulu Üyesi Ramazan Erkuş katıldı.

KIRGIZISTAN BÜYÜKELÇİSİNDEN ZİYARET

Kırgızistan'ın Ankara Büyükelçisi Ruslan Kazakbaev Konya Ticaret Odası'nı ziyaret ederek Kırgızistan ile ticaret yapan firma temsilcileri ile bir araya geldi. Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Lütfi Can Başaran ile Yönetim Kurulu Üyeleri Ahmet Keresteci, Mehmet Çakır ve Serhat Yaya'nın katıldığı toplantıda Kırgızistan'la Konya arasında ilişkileri geliştirmek için yapılacak çalışmalar istişare edildi.

TÜİK BÖLGE MÜDÜRÜNDEN ZİYARET

Türkiye İstatistik Kurumu'nun 98. Kuruluş Yıldönümü vesilesi ile Konya Ticaret Odası'nı ziyaret eden TÜİK Konya Bölge Müdürü Muhammer Kubaloğlu KTO Başkanı Selçuk Öztürk'e TÜİK'in hazırlığı "100 Yılın Göstergeleri" kitabını hediye etti. Ziyaret ve kitap takdimleri için teşekkür eden Öztürk, TÜİK Konya Bölge Müdürü'nün çalışmalarında başarılar diledi.

TREYLER SANAYİCİLERİ DERNEĞİ İLE İSTİŞARE TOPLANTISI

Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, Treyler Sanayicileri Derneği (TREDER) Yönetim Kurulu Başkanı Yalçın Şentürk ve Dernek Yönetimi ve Üyeleriyle bir araya geldi. Yönetim kurulu Üyesi Ramazan Erkuş'un da katıldığı toplantıda Konya'da 2025 yılında TREDER ve TÜYAP Fuarcılık işbirliğiyle yapılması planlanan Treyler ve Yan Sanayi Fuarı ile ilgili istişarelerde bulunuldu.

MAKİNE MÜHENDİSLERİ ODASI KONYA ŞUBESİ'NE ZİYARET

Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, beraberinde Yönetim Kurulu Üyeleri Ahmet Keresteci, Mehmet Çakır ve İsmail hakkı Karaca'dan oluşan Heyetle, Makine Mühendisleri Odası Konya Şubesi'nin 17.

Dönem Genel Kurulu'nda Yönetim Kurulu Başkanlığına seçilen Erdal Tozoğlu ve Şube Yönetim Kuruluna hayırlı olsun ziyaretinde bulunarak yeni dönemde çalışmalarında başarılar diledi.

BÜYÜKELÇİ ACHMAD RİZAL PURNAMA'DAN ZİYARET

Endonezya'nın Ankara Büyükelçisi Achmad Rizal Purnama ve beraberindeki heyet Konya Ticaret Odası'nı ziyaret etti. Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk ve Yönetim Kurulu Üyelerinin karşıladığı heyet ile görüşmede

Türkiye ve Endonezya'nın karşılıklı ticaretini artırmak için Serbest Ticaret Anlaşması'nın gerekliliği konusu vurgulanarak, Konya ve Endonezya arasında ticari ilişkilerin daha ileri seviyeye gelmesine yönelik istişarelerde bulunuldu.

KONYA TİCARET ODASI MECLİSİ'NDE YAPAY ZEKÂ KONUŞULDU

Konya Ticaret Odası'nın, Nisan Ayı Olağan Meclis Toplantısı gerçekleştirildi. KTO Meclis Salonu'nda düzenlenen toplantı, Meclis Başkan Vekili Ömer Faruk Okka tarafından açıldı. Gündemdeki maddelerin görüşülmesinin ardından, konuşmasını gerçekleştirmek üzere Yönetim Kurulu Başkanı Selçuk Öztürk kürsüye geldi.

Yapay zekâ teknolojisinin iş âlemine etkileri ile ilgili konuşan Başkan Öztürk, yapay zekânın iş yapma alışkanlıklarını kökten değiştireceğini ve bu sürece hızlı bir şekilde uyum sağlamanın işletmeler için verimlilik, düşük maliyet ve rekabet avantajı sağlayacağını vurguladı. Ayrıca, Konya Ticaret Odası Meclisi'nin bu konuda öncü olmasını ve üyelere bu dönüşüm sürecini aktarmasını istedi.

Öztürk, "Konya üretimde ve ticaretle çok kısa sürede çok hızlı bir atılım gerçekleştirmiştir. Ancak şu an bulunduğumuz noktanın şehrimizin gücünü yansıtmadığını, Konya'nın çok daha ileri seviyelerde olması gerektiğini biliyoruz. Konya Ticaret Odası olarak kurduğumuz ekosistemle firmalarımıza istihdam, ihracat, verimli ve nitelikli üretim konularında öncülük eden, yol gösteren bir modeli hayata geçirdik. Bunun yanı sıra, çağımızın üretim ve ticaret anlayışında yenilik ve değişim sürecinde firmalarımızla yol arkadaşlığı yapmakta; teknolojik dönüşüme şehrimiz reel sektörünün en hızlı şekilde uyum sağ-

Konya Ticaret Odası'nın Nisan Ayı Meclis Toplantısı'nda yapay zekânın iş dünyasına etkileri ele alındı. Başkan Selçuk Öztürk, yapay zekânın ilerlemesiyle birlikte tüm sektörlerde köklü değişikliklerin yaşanacağına vurgu yaparak, Konya'nın ekonomik potansiyelini daha ileri seviyeye taşıması gerektiğini belirtti. Toplantıda söz alan Meclis Üyeleri de görüş ve önerilerini paylaşarak katkıda bulundular.

Meclisi'nin bu konuda öncü olmasını ve tüm üyelerimize iletmelerini istiyoruz. Konya'nın ekonomik potansiyelini daha ileri seviyeye getirmesi için bu dönüşüm sürecinde öncü olması gerekmektedir" dedi. Konuşmasına Türkiye ekonomisindeki gelişmeler ve beklentiler konulu sunumla devam eden Öztürk, "yerel seçimlerin ardından, iş âlemi olarak artık beklentimiz ekonominin gündemin ilk sırasında yer almasıdır. Önümüzde 2028'e kadar seçimsiz bir dört yıl bulunmaktadır. Ülkemizin üretim gücünün korunması ve firmalarımızın sürdürülebilirliğinin devamı için bu dört yıllık zaman dilimini hep birlikte çok iyi değerlendirmeliyiz. Yatırımların devamı için, beklentilerin etkin bir şekilde yönetilmesi, güvenin yeniden tesis edilmesi ve öngörülebilirliğin sağlanması gerekiyor" dedi. Başkan Öztürk, Konya Ticaret Odası, KTO Karatay Üniversitesi ve KTO-TEK'in faaliyetleri ile ilgili sunum yaparak konuşmasını tamamladı. Toplantıda söz alan Meclis Üyeleri de görüş ve önerilerini paylaşarak katkıda bulundular. Meclis Üyeleri Naim Gökbaş ve Mustafa Bozdam gündemdeki konularla ilgili düşüncelerini dile getirdiler.

laması, hatta firmalarımızın bu konuda öncü olması için politikalar geliştirmekte, projeler yürütmekteyiz. İnternet ve akıllı telefonların ticaret ve üretim anlayışının değişiminde üstlendiği rol tartışılmazdır. Bugün, Yapay Zekâ teknolojinin ilerlemesi ile daha büyük bir değişimle karşı karşıyayız. Tüm sektörlerimizin kökten etkileneceği bu süreçte iş yapma alışkanlıklarımız tamamen değişecektir. İşletmelerimizde verimlilik, düşük maliyet ve rekabet avantajı elde etmenin yolu bu sürece en hızlı şekilde uyum sağlanmaktadır. Konya Ticaret Odası

KONYA TİCARET ODASI İLE KONYA GIDA VE TARIM ÜNİVERSİTESİ ARASINDA LABORATUVAR HİZMETLERİNE İLİŞKİN İŞBİRLİĞİ PROTOKOLÜ İMZALANDI

Konya Ticaret Odası üyeleri, düzenlenen protokol kapsamında gıda, yem, toprak, gübre ve su analizleri hizmetlerini, Konya Gıda ve Tarım Üniversitesi'nin Stratejik Ürünler Geliştirme, Uygulama ve Araştırma Merkezi (SARGEM) Laboratuvarlarında yaptırabilecek.

Protokolü Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk ile Konya Gıda ve Tarım Üniversitesi Rektör Prof. Dr. Erol Turan imzaladı.

Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, "İmzaladığımız protokol ile özel sektör – üniversite işbirliği adına önemli bir projeyi daha hayata geçirmiş bulunuyoruz. Oda üyelerimizin, Konya Gıda ve Tarım Üniversitesi Stratejik Ürünler Geliştirme, Uygulama ve Araştırma

Merkezi (SARGEM) Laboratuvarlarından alacağı gıda, yem, toprak, gübre ve su analizleri hizmetlerine yönelik Konya Gıda ve Tarım Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Erol Turan ile işbirliği protokolü imzaladık. Odamız ve SARGEM arasında işbirliğine katkılarından dolayı Sayın Rektörümüze teşekkür ediyorum. İşbir-

liğinin şehrimiz ve sektörlerimize hayırlar getirmesini diliyorum" dedi.

Rektör Prof. Dr. Erol Turan "Üniversitemiz Gıda ve Tarım alanında son yıllarda büyük atılımlar gerçekleştirmektedir. Mevcut imkanlarımızı çevremizdeki kuruluşların ve vatandaşlarımızın da hizmetine sunabilmek adına atılan adımların bir yenisini bugün Konya Ticaret Odası ile de imza altına alınmış oldu. Konya Ticaret Odası'nın değerli Başkanı Sayın Selçuk Öztürk ile imzaladığımız işbirliği protokolü ile KTO üyelerine de hizmet verecek olmaktan mutluluk duyuyoruz. Protokolümüzün Üniversitemize ve Konya Ticaret Odamıza hayırlı olmasını temenni ederim" dedi.

ODA VE BORSA BAŞKANLARI İSTİŞARE İÇİN TOBB'DA BULUŞTU

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Oda / Borsa Yönetim Kurulu Başkanları İstişare Toplantısı; Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in katılımıyla, TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu'nun ev sahipliğinde TOBB İkiz Kuleler'de gerçekleştirildi.

Hisarcıkloğlu, toplantıya ilişkin sosyal medya hesabında yaptığı değerlendirmesinde, "Önceliğimiz üretim,

istihdam, yatırım ve ihracat. Beklentimiz; el birliği, akıl birliği ile sektörlerde, illerde yaşanan sıkıntıların çözülmesi. Birliğimizin ev sahipliğinde Hazine ve Maliye Bakanımız Mehmet Şimşek, Bakan Yardımcılarımız ve Bakanlık bürokratlarının katılımıyla Oda/Borsa Başkanları İstişare Toplantısı'nı gerçekleştirdik. Reel sektörün sıkıntılarını, talep ve önerilerini aktardık. Sayın Bakan uy-

gularan programın hedeflerini ve yol haritasını anlattı. Faydalı bir toplantı oldu. Reel sektörün ve illerin sesine daha fazla kulak verilmesini bekliyoruz" ifadesini kullandı.

TOBB Yönetim Kurulu Üyesi, Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk'ün katıldığı programa Konya Ticaret Odası'nı temsilen Ramazan Erkuş katıldı.

KONYA TİCARET ODASI'NDA E-TİCARET TÜRKİYE ETKİNLİĞİ

TOBB Konya Kadın Girişimciler Kurulu ve Türkiye'nin önde gelen e-ticaret altyapı sağlayıcılarından biri olan İkas işbirliğiyle düzenlenen E-Ticaret Türkiye Etkinlikleri programı Konya Ticaret Odası ev sahipliğinde gerçekleştirildi.

Programın açılışında Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu Üyesi Ramazan Erkuş konuştu. Erkuş, Türkiye'nin küresel ticaret merkezlerinden olan Konya'da düzenledikleri seminer dolayısıyla Mega Merchant ailesine ve seminerin düzenlenmesinde emeği geçenlere teşekkür ederek şunları söyledi; "Dünya genelinde pandeminin etkilediği e-ticaretin girdiği hızlı büyüme sürecinde ülkemizde firmalarımızın da göstermiş olduğu refleks bizleri mutlu etmektedir. 2023 sonu itibariyle dünya e-ticaret hacminin 7 trilyon dolara ulaştığı tahmin edilmektedir. Bu rakamlarla birlikte; dünyada yapılan on-line alışverişin büyüklüğünü baz alırsak sınır ötesi e-ticaret olarak adlandırılan e-ihracatın önemi de ortaya çıkmaktadır. 2023 yılında şehir olarak 3,3 milyar dolar ihracat gerçekleştirdik. 199 ülkeye, 93 ana sektörde ihracat gerçekleştiren şehrimiz; sayısı 4 bine yaklaşan ihracatçısıyla en fazla ihracatçı firma bulunduran iller arasında 6. sırada yer almaktadır. Çok önemli bulduğumuz bu rakamları artırmak için her yıl daha çok çalışmanın gayreti içindeyiz. Konya'nın çok büyük ihracat potansiyeline sahip olduğunu biliyoruz. Konya'nın ihracatını artırmak için firmalarımızla işbirliği içinde çalışmaya devam ediyoruz. Bu noktada Konya'nın e-ihracat kapasitesinin artmasına da büyük önem vermekteyiz. E-ticaretin ve E-ihracatın artması için,

KOBİ'lerimizde farkındalık oluşmasına yönelik çalışmalara katkı sağlamaya devam edeceğiz. Bugün düzenlenen E-ihracat ile Yurtdışına Satış Seminerinin de firmalarımız için son derece faydalı olacağına inanmaktayım." TOBB Konya Kadın Girişimciler Kurulu Başkanı Meryem Betül Özkardeş ise şunları söyledi; "Bugün bizimle tecrübelerini paylaşan değerli şirket yöneticileri ve kıymetli katılımcılara teşekkür ediyoruz. Türkiye Odalar Ve Borsalar Birliği kadın girişimciler kurulu 2007 yılında kadın girişimciliğinin nitelik ve nicelik açısından gelişimine katkı sağlanması amacıyla kurulmuştur. Biz 81 ilde de varız. Bu yapımızla Türkiye'nin en büyük ve en güçlü kadın girişimci ekosistemine sahibiz. Her zaman önemli çalışmalar yapma gayreti içerisinde olduk. Bu anlamda icra komite-

sindeki arkadaşlarımızla birlikte görev geldikten hemen sonra bir fizibilite çalışması gerçekleştirdik. Bu fizibilite çalışmasının neticesinde e-ticaret nasıl yapılır, hangi yollarla yapılır, kimlerle yapılır gibi sorulara yanıt arandığını fark ettik. Ve bu anlamda bir program yapmak istedik. Bugün ilk eğitimimizi de İKAS ile birlikte e-ticaret alanında gerçekleştiriyoruz." Şirket kurulumundan müşteriye ulaşım sürecine kadar e-ticaretin tüm adımlarını kapsayan e-ticaret dünyasında ihtiyaç olan bilgilerin verildiği programda ayrıca e-ticarete başlama eğitimi, dijital pazarlama eğitimi, e-ihracat eğitimi ile ödeme sistemleri ve çözüm süreçleri, kargo hizmetleri ve çözüm süreçleri, uluslararası taşımacılık ve çözüm süreçleri hakkında bilgilendirmeler yapıldı.

ÇALIŞMA BAKANI İŞIKHAN KONYA İŞ ALEMİ İLE BİR ARAYA GELDİ

Türkiye Yüzyılı'nda Çalışma Hayatı Buluşmaları programı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Prof. Dr. Vedat Işıkhan'ın katılımıyla Konya Sanayi Odası'nda gerçekleştirildi.

Programın açılışında konuşan Konya Sanayi Odası Başkanı Mustafa Büyükeğen, Konya'nın sanayide gösterdiği başarıları anlattı ve çalışma hayatına verdikleri desteklerden dolayı Bakan Işıkhan'a teşekkür etti. Konya'nın güçlü bir sanayi şehri olduğunu söyleyen Başkan Büyükeğen, küresel ekonomideki tüm dalgalı seyre, savaşlara ve yüksek enflasyona rağmen şehrin yatırım iştahını koruduğunu belirtti.

Daha sonra konuşan Konya Büyükşehir Belediye Başkanı Uğur İbrahim Altay, şehirde istihdam oluşturmaya önemine dikkat çekerek, "Konya üreten bir şehir. Şehri ne kadar güzelleştirirseniz, güzelleştirin insanların o şehirde iş bulmasını da sağlamalısınız. Sanayicilerimize istihdam oluşturdukları için ben teşekkür ediyorum" dedi.

AK Parti Konya Milletvekili Latif Selvi, Konya'nın üretimi ile şehir dokusu ve çalışma hayatı ile farklı bir şehir olduğunu, bu farklılığı daha önemli noktalara taşımak istediklerini söyledi.

Konya Valisi Vahdettin Özkan ise, "İş hayatının düzenlenmesi ile ilgili talepleri yerinde analiz etmek üzere Sayın Bakanımız ekibi ile bura-

da. Şehrimiz adına ben de teşekkür ediyorum" diye konuştu. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Prof. Dr. Vedat Işıkhan da, iş dünyası ile sürekli dirsek teması içerisinde olmayı çok önemsediklerini söyledi. İş dünyası ile omuz omuza yürümeye gayret ettiklerini aktaran Bakan Işıkhan, "Konya, tarım, sanayi, ticaret ve turizm gibi birçok sektörde ülkemiz ve bölgemiz için önemli bir yere sahiptir. Coğrafi konumu ve ulaşım altyapısı sayesinde Konya, Türkiye'nin en önemli merkezlerinden biri haline gelmiştir. Bu doğrultuda bizler de Konya gibi önde gelen şehirlerimizde; iş dünyamızla sürekli dirsek teması içerisinde

olmayı çok önemsiyoruz. Yürüdüğümüz her yolu, her daim sizlerle omuz omuza yürümeye gayret ediyoruz. İllerimiz özelindeki çalışmalarımızın ve genel faaliyetlerimizin sahadan gelen geri dönüşlerini alıyor, ihtiyaç ve talepleri yerinde tespit ediyoruz" şeklinde konuştu. Bakan Işıkhan, konuşmasının ardından Konyalı sanayicilerin sorularını ve taleplerini cevaplandırdı. Programa katılan Konya Ticaret Odası Başkan Yardımcısı Lütfi Can Başaran, KOSAM tarafından hazırlanan Bölgesel ve Sektörel Asgari Ücret raporları ile Marmara Orta Anadolu Sanayi Dönüşümü raporu nu Bakan Işıkhan'a takdim etti.

“YAPAY ZEKA VE İŞ DÜNYASINA YANSIMALARI” SEMİNERİ KTO’DA YAPILDI

Yapay zekanın iş dünyasına getireceği fırsatlar Konya Ticaret Odası’nda konuşuldu. KTO Başkan Yardımcısı Lütfi Can Başaran “Yapay zeka teknolojisini sadece takip etmekle kalmayıp, aynı zamanda bu dönüşümün öncüsü olmalıyız. Bu yenilikçi teknoloji, iş dünyasında köklü değişikliklere yol açarak verimlilik, etkinlik ve inovasyon alanlarında yeni ufuklar açacaktır. Bu teknolojiyi daha iyi kullanan işletmeler rekabet avantajı elde edecek ve sürdürülebilir başarıya ulaşacaktır” dedi.

Konya Ticaret Odası, Elektrik Mühendisleri Odası Konya Temsilciliği ve Kalkınma Odaklı Stratejik Araştırmalar Merkezi (KOSAM) işbirliği ile düzenlenen “Yapay Zeka ve İş Dünyasına Yansımaları” bilgilendirme semineri Konya Ticaret Odası Konferans Salonu’nda gerçekleştirildi.

Seminerin açılışında konuşan Konya Ticaret Odası (KTO) Başkan Yardımcısı Lütfi Can Başaran, sözlerinin başında konuşmasını yapay zeka teknolojisini kullanarak hazırladıklarını ifade etti.

Başaran “İş hayatımızda internet ve akıllı telefon gibi teknolojiler, dijital dönüşümü hızlandırmış ve iş yapma şeklimizi değiştirmiştir. Ancak yapay zeka, bu dijital dönüşümü daha da ileriye taşıyan bir sonraki daha büyük adımı temsil etmekte, deyim yerindeyse bir

devrim gerçekleştirmektedir. Özellikle ifade etmeliyiz ki yapay zekanın sektörlerimizi ve işlerimizi elimizden alacağına dair oluşan yanlış algıyı düzeltmeliyiz. Bu yanlış algı, gelişen yapay zeka teknolojisinin aslında birçok fırsatı beraberinde getirdiği gerçeğini göz ardı etmektedir. Bu yenilikçi teknoloji, iş dünyasında köklü değişikliklere yol açarak verimlilik, etkinlik ve inovasyon alanlarında yeni ufuklar açacaktır. Bu teknolojiyi daha iyi kullanan işletmeler rekabet avantajı elde edecek ve sürdürülebilir başarıya ulaşacaktır. Artık günümüzde teknolojik gelişmeleri ve dönüşümleri uzaktan izleme gibi bir seçeneğimiz bulunmamaktadır. Dönüşüme ayak uyduramayan firmaların faaliyetlerine devam etmesi imkânsız hale geleceği bilinciyle, bunun bir

zorunluluk haline geldiğini görüyoruz. Çok açık ifade ediyorum; yapay zeka ile entegre olmayan her sistem bu yolda mutlaka kaybedecektir. Bu nedenle, yapay zeka teknolojisini sadece takip etmekle kalmayıp, aynı zamanda bu dönüşümün öncüsü olmalıyız. Konyalı firmalarımızda farkındalık oluşturmak hem de yapay zekanın getireceği yeni iş ve uzmanlık alanları ile ilgili iş gücümüze yol gösterici olmak amacıyla Konya Ticaret Odası ve KOSAM olarak bir dizi etkinlik gerçekleştireceğiz. Bizler, iş dünyası temsilcileri olarak çağımızdaki değişimin ve yeniliğin farkındayız. Konya’nın ve ülkemizin yapay zekâ ve teknolojik inovasyon yolculuğundaki yerini önemsiyoruz. Konya’nın kültürel mirasını ve yenilikçi ruhunu birleştirerek yapay zekâ ile iş dünyasında

yeni bir çağ başlatabileceğimize inanıyor ve hepinizin bu yolculukta bizimle birlikte olmasını umuyorum. Bu seminerin hepimize yeni fikirler ve ilham getirmesini diliyorum" şeklinde konuştu. Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) Konya Temsilcisi Özkan Keskin de "Bugün düzenlediğimiz seminer ile yapay zeka konusunda Konya'da bir başlangıç yapmış oluyoruz. Konya, sanayi ve tarımda ülkemizde önemli yer tutan bir şehrimizdir. Sektörlerimizde yapay zekanın kullanılmasına öncülük etmek önemlidir. Yapay zeka konusunda farkındalık oluşturmak amacıyla İl Temsilciliğimizle işbirliği içinde düzenledikleri program dolayısıyla Konya Ticaret Odası'na ve KOSAM'a teşekkür ediyorum" dedi.

Açılış konuşmalarının ardından başlayan panelin moderatörlüğünü Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu Üyesi İsmail Hakkı Karaca yaptı. Karaca şunları söyledi; "Biz özellikle 30 bin aşan üyelerimiz için bu önemli konu da nasıl farkındalık oluşturabiliriz konusunda görüşmeler ve çalışmalar yaptık. Düzenlediğimiz bu programın yanısıra bizim iki ayda bi yayınladığımız Yeni İpek Yolu Dergimize ek olarak Yapay Zeka Yolculuğu isimli 3 sayıdan oluşan bir bülten çalışmamız oldu. Bunun ilki yayınlandı ve sizlerde dağıtıldı. Sizlere verdiğimiz bültenler temelde bütün içerik makale ve bilgilendirmesi ile içerisinde kullanılan görseller tamamıyla yapay zeka ürünü olarak ortaya çıkmış bir çalışmadır. Bunu aynı zamanda web sitemizde de paylaşıyoruz.

Şimdi zincirin ikinci halkasını yani bugünkü programımızı gerçekleştiriyoruz. Kıymetli konuşmacılarımızı dinleyeceğiz. Eminim ki bu konuda verecekle-

ri bilgilerden faydalanacağız. Bundan sonraki dönemde de inşallah yapay zekanın sektörlere etkileri ve sektörlerdeki uygulamalar ve vaka üzerindeki çalışmalarımızı sürdürmeye gayret edeceğiz."

Düzenlenen panelde Gazi Üniversitesi Yapay Zeka Merkezi Direktörü Prof. Dr. Şeref Sağıroğlu "Üretken Yapay Zekanın İş Dünyasına Etkileri", konulu bir sunum yaptı. Sağıroğlu yapay zekayı ve verilerin kullanımını doğru algılayan ülkelerin gelecekle ilgili endişe taşımayacak ülkeler olacağını söyledi. Yapay zeka kullanım alanlarını anlatan ve hayatın hemen her alanında doğru kullanım ile olumlu sonuçlar verebileceğini aktaran Sağıroğlu, "Bu dünyayı doğru algılamak zorundayız. Verileri değere dönüştürecek yaklaşımları geliştirmek zorundayız ama bu dünyada bir tehdit bir de fırsat tarafı var. Bu iki tarafı dengeli olarak götürerek bu dünyada geli-

şim ve değişimi hep beraber yapmamız gerekiyor." ifadesini kullandı. Anadolu Ajansı Teknoloji ve İnovasyon Direktörü Yakup Şıvka ise "Medyada Yapay Zeka Kullanımı" nı anlattı. Medyanın bugün geçmişe göre çok daha hızlı olduğunun altını çizen Şıvka, yapay zekanın da özellikle hız konusunda gazeteciliğe büyük katkı sağlayacağına inandığını belirtti. Şıvka, "İyi bir muhabir olmak için iyi bir dijital okur yazar olmanız gerekiyor. İyi bir muhabirin, aynı zamanda iyi bir bilgisayar kullanıcısı olması gerekiyor. İyi bir muhabirin aynı zamanda iyi bir internet medyası kullanıcısı olması gerekiyor. Şimdi buna yeni kavramlar gelmeye başladı; yapay zeka tohumlarını kullanabilen muhabir olmanız gerekiyor." ifadelerini kullandı. Bilgisayarların da haber ürettiği ve yayımladığı döneme girilmeye başlandığına dikkati çeken Şıvka, "Bunun en güzel örneğini seçimlerde verdik. Veriden veri üreterek, herhangi bir muhabirin eli değmeden, herhangi editörün eli değmeden haberler yayımladık. Biz seçim gecesi 4 bin civarında haberi, hiçbir muhabirin eli değmeden, hiçbir editörün kontrolü olmadan abonelere yayımladık. Nasıl yaptık? Veriye dayanarak. Sahadan gelen bütün sandık verileri elimizde olduğu için bu verilerin yorumlanması tekrardan mümkün." diye konuştu.

DeepZeka Genel Müdürü Dr. Öğr. Üyesi Saadin Oyucu "Yapay Zeka ve Girişimcilikte Yeni Ufuklar" konularında sunum yapay zeka çalışmalarını örnekleriyle anlattı.

Yoğun ilgi gösterilen programa akademisyenler, iş insanları ve üniversite öğrencileri katıldı.

KONYA TİCARET ODASI KONYA KİTABI XIX. SERİSİ "TÜRKİYE SELÇUKLULARI VE KONYA" YAYIMLANDI

Konya Ticaret Odası tarafından bugüne kadar yayınlanmış en kapsamlı eser olan "Türkiye Selçukluları ve Konya" Kitabı ile ilgili açıklama yapan Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, tarihte birçok medeniyete ev sahipliği ve Darü'l-Mülk olarak başkentlik yapmış; büyük bir siyasi, askeri, ilmi, iktisadi birikim ve hafızaya sahip olan Konya'ya ve bu toprakları yurt yapan Selçuklulara bir vefa borcu olarak bir eseri daha yayınlamanın mutluluğunu yaşadıklarını ifade etti.

Konya'nın tarih boyunca dünyanın en önemli kadim şehirlerinden biri olarak günümüze kadar varlığını sürdürdüğünü belirten Öztürk esere ilişkin şu bilgileri verdi: "Şehrimiz Selçuklulara Darü'l-Mülk olarak başkentlik yapmış; siyasi, askeri, ilmi, iktisadi alanda büyük bir birikim ve hafızaya sahip olmuştur. Konya Türkiye Selçukluları'na başkentlik yaptığı yıllarda ilim, kültür ve sanatta büyük gelişmeler göstermiş, dönemin ünlü alimleri, filozofları, şairleri, mutasavvıfları, sanatkarları burada toplanmışlardır. Bahaeddin Veled ve Mevlâna Celâleddin-i Rumi başta olmak üzere Sadreddin-i Konevî, Kadı Burhaneddin, Kadı Siraceddin Urmevi, Şahabeddin Sühreverdi gibi bilginler ve Muhyiddin-i Arabî gibi mutasavvıflar Konya'ya yerleşmişler, verdikleri eserlerle şehri bir kültür merkezi hâline getirmişlerdir. Selçuklular Dönemi Konya'sında kütüphaneler açılmış, bu dönemde din, hukuk, tarih, edebiyat, felsefe, sanat ve tıp alanında büyük tarihî ve kültürel atılımlar yapılmış, buna bağlı olarak şehir genelinde birçok medrese, cami, kütüphane, türbe, çeşme, kale, han, hammam, çarşı, bedesten, köprü ve saray inşa edilmiştir.

Anadolu'yu bizlere yurt yapan, bu kadar tarihi zenginliği kazandıran ecda-

Konya Ticaret Odası'nın geleneksel yayınlarından Konya Kitabının XIX. Serisi "Türkiye Selçukluları ve Konya" adlı eseri 4 cilt olarak yayımlandı.

dımızın bu hizmetlerini yazılı eserlerle kalıcı hale getirmek, gelecek nesillere aktarmak hepimizin ortak görevidir.

Paytahtın Konya'da olması ve kurum olarak bizi de; Anadolu'yu yurt yapan atalarımıza bir vefa borcu ve yükümlülük bilinciyle harekete geçirmiştir. Bu minvalde uzun bir çalışmanın ardından Türkiye Selçuklularının tarihini ve dönem Konya'sını ele alan çalışma tamamlanarak, okuyucularımızın, akademisyenlerimizin ulusal ve uluslararası dokümantasyon merkezlerinin hizmetine sunulmuştur.

Çok sayıda özgün makale ve araştırma yazılarının yer aldığı bu eser de alanda yapılan çalışmalar ve yeni araştırmalar imkanlarımız ölçüsünde dört cilde sığdırılmaya çalışılarak sizlere aktarılmaya, kaynak bir çalışma olarak araştırmacılarımızın hizmetine sunulmaya gayret edilmiştir.

Alanda önemli bir kaynak olacak bu eserimizi öncelikle ülkemizdeki tüm üniversite, kütüphane ve dokümantasyon merkezlerine ve aynı zamanda dünyadaki belli başlı üniversitelere ve dokümantasyon merkezlerine ulaştırılmasını hedefliyoruz. Çünkü bizim tarihimizi bizden yani bu kadim şehrin kurumlarından, üniversitelerinden birincil kaynaklarından öğrenmelerini istiyoruz. Bu duygularla eserimizi sizlerle paylaşırken, yayınınızın editörlerinden, yazarlarına kadar tüm emeği geçenlere teşekkür ediyor, beğenerek okuyacağınızı ümit ediyoruz."

Dönemin siyasi tarihi, sosyal, iktisadi ve ilmi hayatı ile mimarisinin ayrı ayrı ele alınan, 15 bölüm ve 4 ciltten oluşan eserde Selçukluların soyağacı ve kronoloji gibi özgün çalışmalar yapıldı.

Selçuklu tarihi ve bu dönemin Konya'sına ilişkin sosyal, kültürel ve siyasal yaşamı merak eden okuyucular, kısıtlı sayıda basımı olan eserin elektronik ortamda <https://www.kto.org.tr/yayinlar> bölümünden tamamını görme imkanına sahip olacaklar.

Bir Üniversite İki Diploma

Onlarca **Çift Anadal Program** seçeneği ile
ikinci bir meslek sahibi olma fırsatı **KTO Karatay'da!**

KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ

KONYA TİCARET ODASI ÜNİVERSİTESİDİR

ODAMIZ MESLEK KOMİTELERİNİN FAALİYETLERİ

Konya Ticaret Odası meslek komiteleri aylık mutut toplantılarına devam ediyor. Bu toplantılarda bölgemiz ve şehrimizde faaliyet gösteren tüccar ve sanayicilerimizin yaşadıkları sıkıntılar ve problemlerle ilgili görüş alışverişinde bulunulmakta, bunların çözümüne ilişkin çalışmalar yapılarak ilgili mercilere aktarılması sağlanmaktadır. MART-NİSAN 2024 tarihleri arasında yapılan toplantılar ve bu toplantılarda alınan kararlar aşağıda verilmiştir.

KARAYOLU İLE ŞEHİRLERARASI YÜK TAŞIMACILIĞI YAPAN ÜYELERİMİZ U-ETDS SİSTEMİ'NİN 2025 YILINA KADAR ERTELENMESİNİ TALEP EDİYOR

Konya Ticaret Odası Karayolu ile şehirlerarası yük taşımacılığı yapan meslek komitesi üyeleri aylık mutut toplantısını gerçekleştirdi.

Meslek komitesi üyeleri Ulaştırma Elektronik Takip ve Denetim Sistemi (U-ETDS) uygulamasının 2025 yılına kadar ertelenmesini talep ettiklerini belirterek konuya ilişkin şu bilgileri verdiler; "Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre, Ulaştırma Elektronik Takip ve Denetim Sistemi'ne (U-ETDS) veri girişi uygulaması 1 Ocak 2024 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bu yönetmeliğe göre: C2, C3, L1, L2, N1, N2, T1 veya T2 yetki belgesi sahibi gerçek veya tüzel kişiler ile C1, K1, K2 veya K3 yetki belgesine sahip tüzel kişi ve tehlikeli madde taşımacılığı yapanların verilerini 1 Ocak 2024 tarihinden itibaren U-ETDS sistemine girmeleri gerekmektedir. Ancak nakliye sektörünün U-ETDS sistemine hazır olmaması ve eğitim eksikliği nedeniyle sektörde ciddi karmaşa ve sıkıntılar yaşanmaktadır. Nakliye sektöründe faaliyet gösteren firmalara yönelik U-ETDS eğitimi verilmesi ve Ulaştırma Elektronik Takip ve Denetim Sistemi uygulamasının 2025 yılına kadar ertelenmesi noktasında destek bekliyoruz."

Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu konunun çözümüne ilişkin ilgili mercilere başvuruda bulunmuş olup sonucu beklenmektedir.

SİGORTACILIK SEKTÖRÜ İLE REKLAM VE PROMOSYON SEKTÖRÜ KOSGEB DESTEKLERİNDEN FAYDALANMAK İSTİYOR

Konya Ticaret Odası Sigortacılık faaliyetleri ile reklam ve promosyon faaliyetlerinde bulunan meslek komitesi üyeleri aylık mutut toplantısını gerçekleştirdi. Sigortacılık faaliyetleri ile reklam ve promosyon faaliyetinde bulunan Meslek Komitesi üyeleri bir çok sektöre verilen KOSGEB desteklerinden yararlanamadıklarını belirterek, bu sektörlerinde diğer birçok sektör de olduğu gibi KOSGEB desteklerinden yararlanabilmeleri noktasında destek beklediklerini bildirdiler.

Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu konunun çözümüne ilişkin ilgili mercilere başvuruda bulunmuş olup sonucu beklenmektedir.

KONYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ TARAFINDAN KİRAYA VERİLEN 27 KİŞİLİK TAHDİTLİ PLAKALAR 14 KİŞİLİK ARAÇLARA DA VERİLSİN

Konya Ticaret Odası Yolcu taşımacılığı faaliyetleri yapan meslek komitesi üyeleri aylık mutut toplantısını gerçekleştirdi. İlgili meslek komitesi üyeleri Konya Büyükşehir Belediyesi tarafından 30 yılına kiraya verilen 27 kişilik tahditli plakaların, belediyeden talep edilmesi halinde 14 kişilik araçlara takılabilmemesi ve yine ihtiyaç olması halinde 27 kişilik araçlara takılabilmemesi konusunda destek beklediklerini ifade ettiler. Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu Konya Büyükşehir Belediye Başkanlığı'na başvuruda bulunmuş olup sonucu beklenmektedir.

KONYA'NIN HAVA YOLU ULAŞIM İHTİYACININ KARŞILANABİLMESİ İÇİN HAVAALANI'NDA ALTYAPI ÇALIŞMALARINI YAPILMALI VE UÇAK SEFER SAYILARI ARTIRILMALI

Konya Ticaret Odası Isıtma-soğutma ile sıhhi tesisat faaliyetleri yapan meslek komitesi üyeleri aylık mutut toplantısını gerçekleştirdi.

İlgili meslek komitesi üyeleri Konya'nın, ticaret, sanayi ve tarım gibi farklı alanlarda eş zamanlı olarak ekonomisini şekillendirmeyi başarmış, güçlü alt yapısı ve sahip olduğu dış ticaret hacmi ve turizmiyle Anadolu'da kendini kanıtlamış olan ülkemizin sayılı şehirlerinden olduğunu belirterek, diğer illerle yük taşımacılığında ciddi mesafe kat ettiğini, ancak mevcut uçak sefer sayılarının azlığından dolayı hava ulaşımında istenen seviyeye ulaşamadığını ifade ettiler.

Konya'ya hizmet veren hava yolu şirketlerinin şehrimizin ihtiyacı olan kapasitede sefer sayısı düzenlemediğini belirten Meslek Komite üyelerinin konuya ilişkin görüşü şöyle; "Konya'ya hizmet veren hava yolu şirketleri şehrimizin ihtiyacı olan kapasitede sefer sayısı düzenlememektedir. Hâlbuki şehrimiz İstanbul sefer sayısının artırılmasına ihtiyaç duyduğu gibi İzmir ya da İstanbul'dan Doğu

Anadolu Bölgesine yapılan uçak seferlerinin Konya aktarmalı yapılmasına da ciddi oranda ihtiyaç duymaktadır. Şehrimizin yaşamış olduğu bir diğer önemli sorun ise Konya Havaalanı'nda uçakların emniyetle piste inmesini sağlayan aletli iniş sisteminin (ILS) olmaması nedeniyle kışın (sis) birçok uçak seferlerinin iptal edilmesidir. Dolayısıyla Konyalı hemşerilerimizin İstanbul başta olmak üzere, diğer illerle de hava yolu ulaşımına ciddi ihtiyacı vardır. Şehrimizin hava yolu ulaşımına duyduğu ihtiyacın karşılanabilmesi için Konya Havaalanı'nda gerekli altyapı çalışmalarının ivedilikle yapılması ve THY'nin Konya'ya düzenlediği uçak sefer sayısını artırması noktasında ilgi ve destek bekliyoruz." Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu konunun çözümüne ilişkin ilgili mercilere başvuruda bulunmuş olup sonucu beklenmektedir.

SANAYİCİLER BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ'NDEN UYGUN FİYATLI ARSA TAHSİSİ YAPILMASINI VE KOOPERATİF KURARAK FABRİKA BİNASI YAPILMASINI İSTİYOR

Konya Ticaret Odası ısıtma-soğutma ile sıhhi tesisat faaliyetleri yapan meslek komitesi üyeleri aylık mutut toplantısını gerçekleştirdi.

İlgili meslek komitesi üyeleri şehrimizde faaliyet gösteren birçok sanayicinin mevcut işletmeleri küçük geldiğinden, işletmelerini büyütmek için uygun fiyatlı arsa tahsisi ya da Belediyeler öncülüğünde yapılan konut yapı kooperatifleri gibi işyeri yapı kooperatifleri kurarak fabrika binası yapılmasını talep etmektedir.

Sanayicilerimizin mevcut işyerlerini büyütmesi şehrimizde işçi istihdamına ve katma değer üretimine katkı sağlaacağından belediye tarafından, sanayicilere uygun fiyatlı arsa tahsisi yapılması ya da belediye öncülüğünde kurulacak olan işyeri yapı kooperatifleri aracılığı ile sanayicilere fabrika binaları yapılması noktasında destek beklemektedir.

Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu Konya Büyükşehir Belediye Başkanlığı'na başvuruda bulunmuş olup sonucu beklenmektedir.

**KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ**

**MODEL
FABRİKA**

**KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ
HAVACILIK
EĞİTİMİ VE
İKTİSADİ
İŞLETMESİ**

**EĞİTİM
VE SAĞLIK
VAKFI**

İŞTİRAKLERİMİZDEN HABERLER

**AKILLI
TEKNOLOJİLER
MERKEZİ**

**MESLEKİ
EĞİTİM
MERKEZİ**

**DIŞ TİCARET
MERKEZİ**

**ULUSLARARASI
FUAR MERKEZİ**

**KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ**

GELECEĞİN KADIN KAPTAN PİLOTLARI TÜRK HAVACILIK SEKTÖRÜNE KATKI İÇİN GÖREVE HAZIRLANIYOR

Konya Ticaret Odası Karatay Üniversitesi Pilotaj Bölümünde, teorik eğitimin yanı sıra planör ve uçaklarla uygulamalı eğitim alan kız öğrenciler, havacılık sektörüne katılacakları günü sabırsızlıkla bekliyor.

Pilotluk hayallerini gerçekleştirmek için üniversitenin Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu Pilotaj Bölümünü tercih eden 100 öğrenciden 39'unu kızlar oluşturuyor. Pilot adayları, teorik eğitimin ardından üniversitenin hava parkında, planörle uygulamalı uçuş eğitimine başlıyor. Tek motorlu uçaklarla eğitimini sürdüren öğrenciler, dördüncü sınıfın sonunda çift motorlu uçaklara geçip, lisansını alarak göreve başlama-ya hazırlanıyor.

“Kadınların da Her Şeyi Yapabileceğine İnanıyorum”

İkinci sınıf öğrencisi 20 yaşındaki Mahmure Elifnur Gülyıldız, AA muhabirine, ailesinin hep doktor olmasını istediğini, ancak adrenalin ve yeni yerler keşfetme tutkusundan dolayı lisede pilot olmaya karar verdiğini söyledi. Pilotaj eğitimi almak istediğinde olumsuz eleştirilerle de karşılaştığına değinen Gülyıldız, “Mesleğimizin cinsiyet fark etmeksizin bazı avantajları ve dezavantajları var ama bunu sadece kadınlar adına düşünmemek gerekir. O yüzden bu tarz yorumlara kulağımı tıkadım.” dedi. Uçmanın verdiği mükkemmel hissin yaşattığı duyguları kelimelerle anlatamayacağına dikkati çeken Gülyıldız, “Türkiye'nin havacılık tarihindeki önemli isimlerden Sabiha

Gökçen beni çok gururlandırıyor. Kendime onu örnek alıyorum. Onun gibi tarihe bir ilk olarak adımları yazdırmayı çok isterim. Bu mesleği en iyi şekilde icra etmek istiyorum. Pilotluk erkek mesleği olarak adlandırılıyor ama ben öyle düşünmüyorum. Kadınların da her şeyi yapabileceğine inanıyorum.” diye konuştu.

“Gelecek İçin Büyük Umut Vaat Ettiğimizi Düşünüyorum”

İkinci sınıf öğrencisi 20 yaşındaki Gülmına Altınsoy da küçükken ilk uçak seyahatinde ayaklarının yerden kesilmesi hissiyle uçmanın bir aşka dönüştüğünü dile getirdi. Yıllarca pilotluk hedefinin peşinden koştuğunu, kaptan pilot koltuğuna oturacağı günün hayaliyle yaşadığını anlatan Altınsoy, şöyle ko-

nuştı: “Pilot olmak herkese nasip olabilecek bir şey değil. Havacılık bir zirve gibi. Oraya çıkan nadir insanlardanız. Bu yüzden kendimle ve bunu yapan diğer meslektaşlarımla gurur duyuyorum. Öğretmenlerimizin direktifleriyle ve aldığımız eğitimlerle gelecek için büyük umut vadettiğimizi düşünüyorum. Benim gibi bileği kuvvetli meslektaşlarımı gördükçe bu konuda kadınlar olarak nerelere geldiğimizi fark ediyorum. O yüzden gururluyum.”

Kız Öğrenci Sayısı Her Yıl Artıyor

Dördüncü sınıf öğrencilerinden 22 yaşındaki Ayşe Nazlı Uyanık ise geçtikleri zorlu eğitimin ardından okulu başarıyla bitirip, üst düzey bir hava yolu firmasında, kaptan pilotu olmayı hedeflediğini söyledi. Okulun uçuş öğretmenlerinden Kamile Yasdıman da bölümün kız öğrenci sayısının her sene arttığını, en başarılı öğrenciler arasında da önemli bir yere sahip olduklarını kaydetti. Fırsat eşitliği verildiğinde kadınların büyük başarıları imza atabileceğini vurgulayan Yasdıman, “Okul tercihinden önce kızlar misafir uçuşlara geldiğinde genelde erkeklerden geride duruyor. Gereken cesareti sözlü olarak verdikten sonra ilk uçuşta bunu yapabileceklerini fark ediyorlar. Dünyada kadınların isteyip de yapamayacağı bir şey olduğunu düşünmüyorum. Kadınlar her şeyi başarabilir. Yeter ki kendilerine güvensinler, önyargılarını yıksınlar.” ifadesini kullandı.

KTO KARATAY, DÜNYA ÜNİVERSİTELERİ SIRALAMASINDA YÜKSELİŞİNE DEVAM EDİYOR

Dünyada saygın bir derecelendirme kuruluşu olan SCImago Laboratories tarafından Scopus ile ortaklaşa yayımlanan, araştırma odaklı çalışmalar yapan kurumların yer aldığı küresel bir sıralama olan SCImago Institutions Rankings (SIR), 2024 dünya üniversite sıralama sonuçları açıklandı. KTO Karatay Üniversitesi, SIR 2024 sıralamasında Türkiye üniversiteleri arasında 61. sıraya adını yazdırdı.

“Türkiye’de Bilimsel Araştırma Alanında Vakıf Üniversiteleri Arasında 8. Sırada Yer Aldı”

KTO Karatay Üniversitesi dünya üniversiteler sıralamasına göre; Fizik ve Astronomi alanında Türkiye üniversiteleri arasında 58., vakıf üniversiteleri arasında 10. sırada yer aldı. 2024 sıralama sonuçlarına göre KTO Karatay Üniversitesi; Türkiye üniversiteleri sıralamasında genel kategoride 61. sırada, bilimsel araştırma kategorisinde 23. sırada yer alırken, inovas-

yon kategorisinde 83. sıraya girmeyi başardı.

“Bilimsel Araştırmalarımızın Işığında, Geleceğin Liderlerini Yetiştirmeye Devam Edeceğiz”

KTO Karatay Üniversitesi'nin çok önemli başarılar elde ettiğini söyleyen KTO Karatay Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Fevzi Rifat Ortaç şunları kaydetti: “Dünya çapında saygın sıralama kuruluşlarının yayımlandığı raporlarda önemli sırala-

ra adını yazdıran üniversitemiz; bilimsel araştırma, inovasyon ve sosyal etki alanlarında gösterdiği performansla da ön plana çıkıyor. Önümüzdeki dönemde çalışmalarımızı sürdürerek, ülkemizin ve dünyanın bilgi birikimine katkı sağlamak öncelikli hedefimizdir. Başarılarımızda emeği geçen tüm akademisyenlerimizi tebrik ederim.”

SCImago Institutions Rankings (SIR) değerlendirmesine göre Türkiye'deki vakıf üniversiteleri arasında 19. sırada yer alan KTO Karatay Üniversitesi'nin elde ettiği diğer başarılar ise şu şekilde;

- Genel sıralamada Türkiye'de 61'inci, Vakıf Üniversiteleri Arasında 19'uncu
- Bilimsel Araştırma Kategorisinde Türkiye'de 23'üncü, Vakıf Üniversiteleri Arasında 8'inci
- Fizik ve Astronomi Kategorisinde Türkiye'de 58'inci, Vakıf Üniversiteleri Arasında 10'uncu
- İnovasyon Kategorisinde Türkiye'de 83'üncü, Vakıf Üniversiteleri Arasında 26'ncı sırada yer aldı.

KTO KARATAY ÜNİVERSİTESİ İLE KONYASPOR ARASINDA İŞ BİRLİĞİ PROTOKOLÜ İMZALANDI

Konya Ticaret Odası (KTO) Üniversitesi ile TÜMOSAN Konyaspor arasında “Konyaspor’un Birleştirici Gücüne Sen de Katıl” adlı iş birliği protokolü imzalandı. Protokolü KTO Karatay Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Fevzi Rifat Ortaç ile Konyaspor Kulübü Başkanı Ömer Korkmaz imzaladı. İmzalanan protokol ile KTO Karatay Üniversitesi öğrencileri, Konyaspor’un ikinci devre maçlarını ücretsiz izleyebilme imkanına sahip olacak. Ayrıca farklı etkinliklerde iki kurum birlikte çalışma yürütecek. Yapılan protokolle şehrin takımını tutma kültürünün yeşermesi adına yayılacak etkileşim ve farkındalık oluşturmanın ve kurumsal aidiyet ile verimliliğin artması amaçlanıyor.

Konyaspor Şehrin Birleştirici Gücüdür

KTO Karatay Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Fevzi Rifat Ortaç, bu iş birliğinin Konya'nın sosyal ve sportif yaşamına olumlu katkı sağlanacağına vurgu ya-

parak “Bu protokol, öğrencilere sporun birleştirici gücünü deneyimleme fırsatı sunarken, aynı zamanda kulüp faaliyetlerine daha yakından katılım sağlama amacını taşımaktadır. Bu protokol, Konyaspor’un sadece bir spor kulübü olarak değil, aynı zamanda bir şeh-

rin ve toplumun birleştirici sembolü olarak önemini göstermektedir. Spor ve eğitimin bir araya gelerek toplumsal dayanışma ve gelişimde önemli bir rol oynayabileceğine dair anlamlı bir örnek teşkil etmektedir” şeklinde konuştu.

KTO KARATAY ÜNİVERSİTESİ, ISO 50001 ENERJİ YÖNETİM SİSTEMİ BELGESİ ALDI

Enerji verimliliği, çevre dostu politikalar ve kalite standartlarına yönelik benimsediği yenilikçi uygulamalarıyla KTO Karatay Üniversitesi, "ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi Belgesi" aldı. KTO Karatay Üniversitesi'nde gerçekleşen törende, Türk Standartları Enstitüsü (TSE) Başkanı Mahmut Sami Şahin, KTO Karatay Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Fevzi Rifat Ortaç'a ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi Belgesi'ni takdim etti.

"Üniversitemiz Enerji Verimliliğinde Lider Konumda"

Kalite yönetimine üniversite olarak büyük önem verdiklerini ve ISO 50001 Sertifikası ile yeni bir alanda kalitelerinin tescil edilmesinden dolayı duyduğu memnuniyeti ifade eden KTO Karatay Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Fevzi Rifat Ortaç; "Üniversite olarak, eğitim ve akademik başarıya odaklanmanın yanı sıra sürdürülebilirlik ve enerji verimliliği konularında da Türkiye'de öncü olmak istiyoruz. ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi Belgesi almak, bu misyonun bir yansımasıdır. Kurumumuzda sürdürülebilirlik ilkelerine uygun olarak hareket

ediyor, enerji kullanımımızı optimize etmek ve çevresel etkilerimizi en aza indirmek için yoğun çaba sarf ediyoruz." dedi.

TSE Başkanı Mahmut Sami Şahin ise sertifika takdiminde "ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi Sertifikası, enerji yönetimi konusundaki en yüksek uluslararası standartlardan biridir. KTO Karatay Üniversitesi'nin bu alandaki çalışmaları tescillenmiş oldu. Kalite yönetimi anlamında yüksek bir bilince sahip olan üniversitemizin Rektörü başta olmak üzere tüm çalışanlarını tebrik ediyorum" ifadelerine yer verdi.

KTO KARATAY ÜNİVERSİTESİ'NİN 10 PROJESİ, TÜBİTAK'TAN DESTEK ALMAYA HAK KAZANDI

KTO Karatay Üniversitesi öğrencileri, TÜBİTAK 2209-A Üniversite Öğrencileri Araştırma Projeleri Destekleme Programı kapsamında 10 farklı proje ile desteklenmeye hak kazandı. Tıp Fakültesi, Mimarlık, Makine Mühendisliği, Psikoloji, Sosyal Bilimler gibi çeşitli alanlarda öğrenim gören öğrencilerin danışmanlarıyla birlikte hazırladığı projeler, destek alma hakkı elde etti.

"TÜBİTAK Projeleri, Ülkemizin Bilim ve Teknoloji Alanındaki İlerlemesine Büyük Katkı Sağlamaktadır"

KTO Karatay Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Fevzi Rifat Ortaç; "TÜBİTAK'ın 2209-A Üniversite Öğrencileri Araştırma Projeleri Destekleme Programı'nda öğrencilerimizin elde ettiği başarılarla gurur

duyuyoruz. Öğrencilerimizin ve akademisyenlerimizin özverili çalışmaları, üniversitemizin araştırma ve inovasyon alanındaki potansiyelini göstermektedir. Bu projelerin desteklenme-

si, öğrencilerimizin bilimsel düşünme becerilerini geliştirmelerine, gerçek dünya problemlerine yenilikçi çözümler sunmalarına olanak tanımaktadır. Bu sayede, üniversitemiz sadece eğitimde değil, aynı zamanda bilimsel araştırmalarda da öncü bir rol üstlenmektedir. TÜBİTAK projeleri, ülkemizin bilim ve teknoloji alanındaki ilerlemesine büyük katkı sağlamaktadır. Öğrencilerimizin bu başarıları, Türkiye'nin geleceği için umut verici bir işarettir. Bu nedenle, öğrencilerimizin TÜBİTAK projelerinde yer almasını desteklemeye devam edeceğiz. Öğrencilerimizin ve danışmanlarının başarılarını gururla kutluyor, gelecekteki çalışmalarında başarılarının devamını diliyorum" şeklinde konuştu.

ÖĞRENCİLER, KTO KARATAY'DA YASAMA SÜREÇLERİNİ PROAKTİF MECLİS SİMÜLASYONU ETKİNLİĞİ İLE DENEYİMLİDİ

“Ülkemizin Geleceği, Sizlerin Ellerinde Şekillenecektir”

Programın açılış konuşmasını yapan Konya Milletvekili Ahmet Sorgun; “Proaktif Meclis Simülasyonu etkinliği, öğrencilerin farklı siyasi görüşleri temsil eden roller olarak gerçek dünya meclislerindeki gibi politik süreçleri yaşamaları, yasama süreçlerini öğrenmeleri için önemli bir rol oynamaktadır. Bu etkinlikler; gençlerimizin siyasetle ilgili donanımlarını artırmak, demokratik değerlere olan duyarlılıklarını geliştirmek adına son derece kıymetli bir fırsattır. Ülkemizin geleceği, sizlerin ellerinde şekillenecektir. Sizleri aktif ve bilinçli birer vatandaş olarak yetiştirmek, toplumsal sorumluluklarını yerine getirmenizi sağlamak öncelikli hedeflerimiz arasında yer almaktadır” şeklinde konuştu.

“Öğrencilerimiz, Proaktif Meclis Simülasyonu ile Demokratik Değerlere Olan Bağlılıklarını Pekiştirecekler”

KTO Karatay Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Fevzi Rifat Ortaç; “Sadece teorik bilgileri aktarmak yerine, öğrencilerimizi farklı siyasi görüşleri içselleştirmeye teşvik ederek, onları gerçek dünya meclislerinde karşılaşılabilecekleri zorluklara hazırlamak temel hedeflerimiz arasındadır. Bu

etkinlik, demokratik değerleri öğrencilerimize yaşatarak, onlara katılımcılığın ve etkili iletişimin önemini vurgulamak adına bir platform sunmaktadır.” ifadelerine yer verdi. Beş gün süren ve Türkiye genelinde tüm üniversite öğrencilerinin katılımına açık olan Proaktif Meclis Simülasyonu etkinliğinde, katılımcılar çeşitli partilerden milletvekili rolünü üstlenerek, keyifli bir tartışma ortamında teorikteki bilgilerini pratikte uygulama fırsatını buldu.

SOLOTÜRK'ÜN YILDIZLARI, KTO KARATAY ÜNİVERSİTESİ'NİN KONUĞU OLDU

KTO Karatay Üniversitesi Elektrik-Elektronik Mühendisliği Öğrenci Topluluğu (IEEE) tarafından düzenlenen “SOLOTÜRK Pilotları Söyleşi”nin konukları milli gururumuz SOLOTÜRK'ün yıldızları Hava Pilot Binbaşı Murat Bakıcı ve Hava Pilot Binbaşı Yasin Dikküle oldu. Üniversitenin konferans salonunda düzenlenen etkinliğe SOLOTÜRK ekibinin yanı sıra, akademisyenler ve çok sayıda KTO Karataylı öğrenci katıldı. SOLOTÜRK gösteri pilotları söyleşide, meslek yaşamları ile ilgili bilgileri katılımcılara aktardı. Hava Pilot Binbaşı

Murat Bakıcı ve Hava Pilot Binbaşı Yasin Dikküle söyleşide şunları kaydetti; “SOLOTÜRK; ülkemizin sahip olduğu kaynaklarını en etkin şekilde kullanan, yetenekli pilotları sayesinde Türk Hava Kuvvetleri'nin caydırıcı gücünü temsil eden, pilotlarımızın ülke bekası için neler başarabileceklerini gösteren, yurt içinde ve yurt dışında performansını estetik bir biçimde sergileyen gösteri ekibidir. Hava Pilot Binbaşı Yasin Dikküle ve Hava Pilot Binbaşı Murat Bakıcı; “Bizler, dünyada her ülkeye giderek ülkemizi

ve bayrağımızı temsil ediyoruz. Uçak üzerine çizilmiş en büyük bayrak olan Türk Bayrağı ile tüm dünyada ters kalış manevrası yapıyoruz ve tüm izleyicilerimiz başı dik şekilde uçagımızdaki ay yıldızı selamlıyor. Uçagımızın üzerindeki bayrak, Türk Hava Kuvvetleri'nin Türk milletine ve bayrağımıza verdiği değeri simgeliyor. Türk Bayrağı, dünya üzerinde uçak üzerine çizilmiş en büyük bayraktır. Siz, SOLOTÜRK'ü izlerken başınız dik bir şekilde ay yıldızı izlemeniz içindir” dedi.

TARIM SEKTÖRÜ PAYDAŞLARI İSTİŞARE TOPLANTISI KTO TEKNOLOJİ VE EĞİTİM KAMPÜSÜNDE GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Tarım Sektörü Paydaşları İstişare Toplantısı, T.C. Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı'nın katılımıyla Konya Ticaret Odası Teknoloji ve Eğitim Kampüsü'nde gerçekleştirildi.

KONYA TEKNOKENT VE TOBB KONYA İL GENÇ GİRİŞİMCİLER KURULU'NDAN KTO TEKNOLOJİ VE EĞİTİM KAMPÜSÜNE ZİYARET

Konya Teknokent ve TOBB Konya İl Genç Girişimciler Kurulu KTO Teknoloji Eğitim Kampüsü'nü ziyaret ederek kampüste faaliyet gösteren birimler ve faaliyetleri hakkında bilgi aldı.

"ÖĞREN & DÖNÜŞ HAZIRLIK EĞİTİMLERİ" KONYA MODEL FABRİKA'DA BAŞLADI

Yalın Olgunluk Değerlendirme Analizi (YODA) çalışmaları tamamlanan firmalarla «Öğren & Dönüş Hazırlık Eğitimleri» Konya Model Fabrika'da başladı

MAKİNE ALANI ÖĞRETMENLERİ İŞBAŞI EĞİTİMLERİN TAMAMLADI

T.C. Milli Eğitim Bakanlığı METEK III Hibe Bileşeni "Makine Teknolojileri ve Denizcilik Sektöründe Mesleki Eğitimin İyileştirilmesi Projesi" kapsamında gerçekleştirilen farklı iller-

den gelen 22 Makine Teknolojisi Alan Öğretmeni KTO Mesleki Eğitim Merkezi'nde aldıkları eğitimleri başarı ile tamamlayarak sertifikalarını almaya hak kazandılar.

"DİJİTAL FARKINDALIK EĞİTİMİ" KONYA MODEL FABRİKA'DA GERÇEKLEŞTİRİLDİ

"Dijital Farkındalık Eğitimi" firma temsilcilerinin yoğun katılımıyla Konya Model Fabrika'da gerçekleştirildi.

AKSARAY ÜNİVERSİTESİ ÖĞRENCİLERİNDEN KTO TEKNOLOJİ VE EĞİTİM KAMPÜSÜ'NE ZİYARET

Aksaray Üniversitesi Eski Meslek Yüksekokulu akademisyen ve öğrencileri KTO Teknoloji Eğitim Kampüsü'nü ziyaret ederek kampüste faaliyet gösteren birimler ve faaliyetleri hakkında bilgi aldı.

SELÇUK ÜNİVERSİTESİ ÖĞRENCİLERİNDEN KTO TEKNOLOJİ VE EĞİTİM KAMPÜSÜNE ZİYARET

Selçuk Üniversitesi Küresel Mühendislik Öğrencileri Topluluğu, KTO Teknoloji Eğitim Kampüsü'nü ziyaret ederek kampüste faaliyet gösteren birimler ve faaliyetleri hakkında bilgi aldı.

LİSE MEDENİYET AKADEMİSİ ÖĞRENCİLERİNDEN KTO TEKNOLOJİ VE EĞİTİM KAMPÜSÜNE ZİYARET

Lise Medeniyet Akademisi Öğrencileri, KTO Teknoloji Eğitim Kampüsü'nü ziyaret ederek kampüste faaliyet gösteren birimler ve faaliyetleri hakkında bilgi aldı.

MODEL FABRİKA 9.ÖĞREN & DÖNÜŞ PROGRAM "UYGULAMA" FAZI TAMAMLANDI

9.Öğren & Dönüş programının 3. Fazı olan "Uygulama" fazı eğitimleri Konya Model Fabrika'da tamamlandı.

SEKTÖREL DEĞERLENDİRMELER

"2023 Değerlendirmesi, 2024 Beklentileri"

BANKACILIK SEKTÖRÜ

Hacı Dede Hakan KARAGÖZ

ENERJİ SEKTÖRÜ

Muhammed Furkan ÇETİN

E-TİCARET SEKTÖRÜ

Gizem ERİM ÖZÇELİK

İNŞAAT SEKTÖRÜ

Burçin KABAKCI

OTOMOTİV SEKTÖRÜ

Feyzullah ALTAY

TURİZM SEKTÖRÜ

Mustafa KESKİN

BANKACILIK SEKTÖRÜ

2023 Değerlendirmesi ve 2024 Beklentileri

Hakan KARAGÖZ

KTO-Ekonomik Araştırmalar ve Proje Md. Müdür Yrd.

1. Giriş

2023 yılında birçok ülkenin merkez bankasının izlediği sıkı para politikası, yılın son aylarında yapılan faiz artışlarının durmasını ve enflasyon oranlarının azalmasını sağlamıştır. Merkez bankaları, enflasyon oranının seyrine göre genişletici veya daraltıcı para politikasına karar verecektir.

2022 yılı Mart ayında Rusya'nın Ukrayna'yı işgal etmesi ile başlayan jeopolitik risklerin, savaşın seyrine göre devam edebileceği varsayılmaktadır. Savaş dolayısıyla Rusya'ya uygulanan ambargo ve Rusya'nın uyguladığı karşı ambargolar, küresel ticareti olumsuz etkilemeye devam edecektir. Ayrıca 2023 yılı Ekim ayında İsrail'in Gazze'ye yönelik saldırıları ve bunun sonucu olarak son dönemde Yemen'deki Husilerin Kızıldeniz'deki gemileri hedef alması, küresel düzeyde gemi trafiğinde sıkıntıya neden olmuş ve alternatif ticaret rotaları navlun fiyatlarının hızlı artmasına neden olmuştur.

Bu çalışmada bankacılık sektörünün 2023 yılındaki mevcut durumu ve 2024 yılında sektörün beklentileri ele alınmaktadır.

Grafik 1. Dönemlere Göre GSYİH ve Finans Sigorta Sektörünün Büyüme Oranları

Kaynak: TÜİK

2. 2023 YILI DEĞERLENDİRMESİ

2023 yılının üçüncü çeyreğinde Türkiye ekonomisi %5,9 oranında büyüyen finans ve sigortacılık sektörü %5,1 oranında büyüme eğilimi göstermiştir. Buna istinaden Türkiye ekonomisi 2,1 trilyon TL'lik; finans kesimi 106,2 milyar TL'lik ise ekonomik büyüklüğe ulaşmıştır. 2022 yılı üçüncü çeyreği itibariyle 81,7 milyar TL'lik ekonomik büyüklüğe sahip olan sektör 2023 yılı üçüncü çeyreği itibariyle 89 milyar TL'lik büyüklüğe ulaşmıştır.

Son 11 çeyreklik döneme bakıldığında, Türkiye'nin büyüme oranının devamlı

pozitif büyüme gösterdiği görülmektedir. Finans ve sigortacılık sektörünün ise bu dönemde 2021 yılının 2. ve 3. çeyrekleri dışında pozitif büyüme sergilediği ve genel olarak ülkenin büyüme oranından daha fazla büyüme kaydettiği görülmektedir.

Türkiye Bankalar Birliği (TBB) verilerine göre 2023 yılında Türkiye'de toplam 54 bankanın 9.497 şubesi faaliyet göstermektedir. Banka çalışan sayısı ise bir önceki yıla göre %0,2 oranında artarak 189.112 kişiye ulaşmıştır.

2020 yılında şube sayısı 10.000 altına düşen bankaların, son beş yıldır şube

Tablo 1. TBB Verilerine Göre Bankacılık Sektörü

Yıl	Banka Sayısı	Şube Sayısı	Çalışan Sayısı
2018	47	10.454	192.313
2019	47	10.199	188.837
2020	48	9.939	186.612
2021	51	9.792	185.248
2022	52	9.661	188.660
2023	54	9.497	189.112

Kaynak: TBB

Tablo 2. Bankacılık Sektöründe Mevcut Durum (Milyon TL)

(Milyon TL)	Aralık 22	Aralık 23	DEĞİŞİM	
			Tutar	(%)
Aktif Toplamı	14.344.402	23.519.337	9.174.935	64,0
Krediler	7.580.668	11.677.135	4.096.467	54,0
Takipteki Alacaklar	163.410	191.893	28.483	17,4
Menkul Değerler	2.368.546	3.969.830	1.601.284	67,6
Mevduat	8.861.141	14.851.970	5.990.829	67,6
Özkaynaklar	1.407.074	2.121.581	714.507	50,8
Dönem Kar / Zararı	433.457	603.634	170.177	39,3
Sermaye Yeterliliği Standart Oranı * (%)	19	19	0	0

Kaynak: BDDK, Türk Bankacılık Sektörünün Konsolide Olmayan Ana Göstergeleri (Aralık 2023)

sayısındaki azalma trendi sürmektedir. 2018 yılında 47 bankanın 10.454 adet şubesi bulunurken 2023 yılında 54 bankanın 9.497 şubesi bulunmaktadır. 2018 yılında bankaların çalışan sayısı ise 192.313 iken 2023 yılında 189.112'ye gerilemiştir. Ayrıca çalışan sayısı 2021 yılına kadar düşerken bu yıldan itibaren yükselmeye başlamıştır. Şube sayısının azalmasında 1 Ocak 2022 yılında yürürlüğe giren dijital bankalara ilişkin mevzuatın etkin olduğu düşünülmektedir. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu verilerine göre Aralık 2023 dö-

nemi itibarıyla, Sektörün toplam aktif büyüklüğü 23,5 trilyon TL olarak gerçekleşmiştir. 2023 yılında sektörün aktif büyüklüğü 2022 yılına göre 9,1 trilyon TL artış göstermiştir.

Aralık 2023 itibarıyla en büyük aktif kalemlerini 11,6 trilyon TL ile krediler ve 3,9 trilyon TL ile menkul değerler oluşturmuştur. 2023 yılında yıllık bazda aktifler %64, krediler %54, menkul kıymetler ise %67,6 oranında artış göstermiştir. Bankaların en büyük fon kaynağı olan mevduatlara bakıldığında ise, 2022 yılına göre %67,6 oranında artış gös-

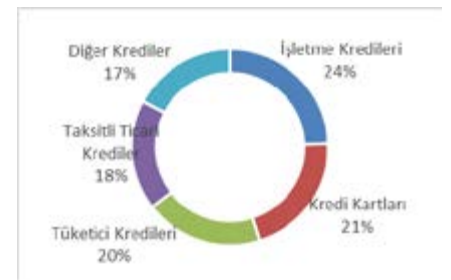
tererek 14,8 trilyon TL'ye yükseldiği görülmektedir.

Sektörün diğer verilerine bakıldığında;

- Özkaynaklar %50,8,
- Dönem net karı %39,3,
- Takipteki alacaklar ise %2,1 oranında artmış,
- Sermaye yeterlilik oranı ise değişmemiştir.

2023 yılında Türkiye'de kullanılan krediler bir önceki yıla göre %54,1 artarak 11,6 trilyon TL'ye, mevduatlar ise %67,6 oranında artarak 14,8 trilyon TL'ye yükselmiştir. Kredi mevduat oranı (KMO), bankaların likidite durumunu ölçmek amacıyla takip edilen göstergelerden bir tanesidir. Oran, bankaların bilançolarındaki en önemli varlık kalemi olan kredilerin, temel fonlama kaynağı olan mevduatlar ile ne ölçüde karşılandığını göstermektedir. Bu oran 2017 yılında %122,6 düzeyinde iken 2023 yılında %78,6 seviyesine düşmüştür.

2023 yıl sonu itibarıyla toplam krediler 11,6 trilyon TL'ye yükselmiştir. Krediler bir önceki yıla göre %54,1 oranında artış göstermiştir. Kredilerin %49'unu işletme ve tüketici kredileri oluşturmaktadır. 2023 yılında 1,9 trilyon TL'lik işletme kredilerine karşılık 1,5 trilyon TL'lik tüketici kredisi kullanılmıştır. Tüketici kredilerinin içerisinde ise ilk sırada 983 milyar TL'lik kredi hacmi ile ihtiyaç kredisi yer almaktadır. İhtiyaç kredisinin ardından 438 milyar TL'lik kredi hacmiyle konut kredisi gelmektedir. 2023 yılı Aralık ayı itibarıyla bireysel kredi kartları 1,1 trilyon TL'lik değere ulaşmıştır.

Grafik 3. Kredilerde İlk Beş Kredi Türü

Kaynak: BDDK

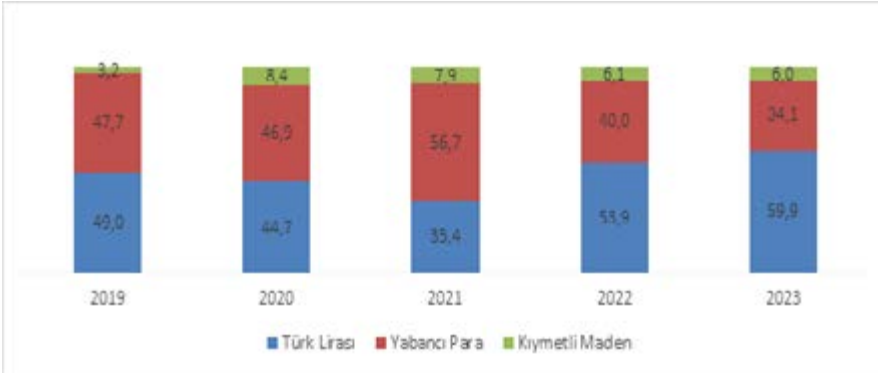
Grafik 4. Tüketici Kredilerinin Dağılımı (%)

Kaynak: BDDK

Grafik 2. Krediler, Mevduatlar ve Kredi/Mevduat Oranı

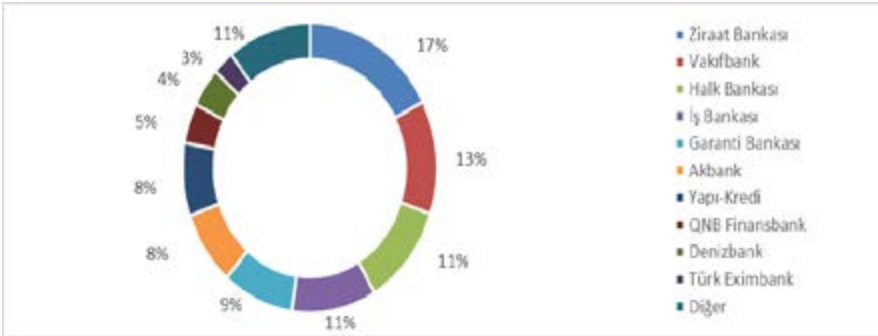
Kaynak: BDDK

Grafik 5. Mevduatların Dağılımı

Kaynak: BDDK

Grafik 6. Bankacılık Sektörü Aktif Büyüklük Payları (%)

Kaynak: TPP

Grafik 7. TCMB ve Piyasa Faizleri

Kaynak: BDDK

Mevduatların alt kırılımlarına bakıldığında toplam mevduat içerisinde yabancı para ve kıymetli madenler mevduatının payı 2022 yılında %46,1 iken 2023 yılında bu oran %40,1'e gerilemiştir. TCMB tarafından 30 Aralık 2022 tarihinde yayımlanan "2023 Yılı Para Politikası ve Liralaşma Stratejisi" çalışmasında, bankacılık sisteminin varlık ve yükümlülük açısından TL ağırlığının kalıcı artırılması hedefi konulmuş ve 2023 yılı için liralaşma hedefi %60 olarak belirlenmiştir. 2023 yılı bankacılık sektörünün mevduat dağılımında TL'nin payı %59,9 olarak gerçekleşmiştir.

Bankacılık sektörünün aktif büyüklüğü, 2023 yılının ilk dokuz ayında 19,3 trilyon TL olarak gerçekleşmiştir. Aktif büyüklük açısından ilk üç banka 2023 yılı Eylül ayı itibarıyla; 3,3 trilyon TL'lik aktif

toplamıyla Ziraat Bankası, 2,4 trilyon TL'lik aktif toplamıyla Vakıfbank ve 2,1 trilyon TL'lik aktif toplamıyla Halk Bankası gelmektedir. Bankacılık sisteminde ilk 5 banka toplam aktif büyüklüğünün %61,3'ünü, ilk 10 banka %89,3'ünü temsil etmektedir.

2023 Mayıs ayında Türkiye'de yapılan genel seçimler ve ardından göreve gelen yeni yetkililer ile birlikte enflasyonla mücadeleyle yönelik olarak politika faizi %8,5 düzeyinden 3400 baz puan artışla yılın sonunda %42,5 düzeyine çıkarılmıştır.

Politika faizindeki bu artışa paralel olarak bankalar tarafından kullanılan ticari krediler, Mayıs 2023 tarihinde ortalama %15,4 seviyesinden Aralık 2023 tarihinde ortalama %52,9 seviyesine yükselmiştir. Benzer bir eğilim tüketici

kredilerinde de yaşanmıştır. Bu, Merkez Bankasının uyguladığı sıkı para politikasının bir sonucu olarak parasal sıkılaştırmanın bir sonucudur.

3. 2024 YILI BEKLENTİLERİ

Cumhurbaşkanlığı tarafından yayımlanan "Orta Vadeli Program (2024-2026)" raporunda finansal istikrar başlığı altında; tasarrufların artırılması, sermaye piyasalarının geliştirilerek finansmana erişimin kolaylaştırılması ve finansal okuryazarlığın yaygınlaştırılması amaçlanmaktadır. Bu kapsamda 2024 yılında bankacılık sektörüne yönelik politikalar ve alınacak tedbirlerden bazıları şu şekilde sıralanmaktadır:

- Türk lirası cinsi yatırım araçlarının cazibesi ve çeşitliliği artırılabilecek,
- Kredi kartı kullanımı parasal istikrarı etkilemeyecek şekilde yeniden düzenlenecek,
- KKM'nin mevduatlar içindeki ağırlığı azalacak,
- YUVAM hesabının yaygınlığı ve etkinliği artırılabilecek,
- Yastık altı altınların ekonomiye kazandırılması için Fiziki Altın Tasarruf Sistemi (FATSİ) yaygınlaştırılacak,
- Dijital Türk Lirası kullanıma sunulacak yaygınlaştırılacak,
- Tamamlayıcı Uzun Süreli Bakım Sigortası oluşturulacaktır.

2024 yılı Kasım ayında yapılacak ABD seçimleri, küresel piyasaların dikkatle izleyeceği bir süreç olarak karşımıza çıkacaktır. Başkanlık seçimlerini kazanan kişinin uygulayacağı ekonomi politikaları Dünya ekonomisini yakından ilgilendirecek konu başlıkları arasında yerini almaktadır. Yeni seçilecek başkanın ABD'nin ticari ortaklarına bakış açısı ve jeopolitik risklere karşı vereceği tepkiler önem arz edecektir. Bir önceki ABD başkanı Donald Trump döneminde Çin'e karşı uygulanan ticaret savaşları, Kongre'de yaşanan azil süreci, kongre baskını gibi süreçler, küresel piyasalara etki eden unsurlar olarak karşımıza çıkmıştı.

2024 yılında ayrıca şirketler için enflasyon muhasebesi uygulanmaya başlanacaktır. Bununla birlikte mali tabloların yüksek enflasyon etkisinden arındırılması ve vergileme üzerindeki enflasyondan kaynaklı olumsuzlukların giderilmesi hedeflenmektedir. Enflasyonun şirketler üzerindeki en büyük etkisi, kar rakamlarının olduğundan yüksek görünmesi ve bunun sonucunda yüksek vergi verenlerin sermaye kaybına uğramasıdır. Bu durumda, finansman ihtiyacı doğmakta ve şirketleri tehlikeye sokmaktadır. Enflasyon düzeltilmesinin şirketlere etkisi iki şekilde ortaya çıkacaktır: İlki özkaynağı güçlü şirketlerde

gider yönlü ve zarar artırıcı, ikincisi ise borçlu ve öz sermayesi zayıf şirketlerde gelir yönlü ve kar artırıcı etkidir.

Para Dergisi'nde yayımlanan "Bankaların 2024 Rotası" makalesine göre Banka CEO'larının 2024 yılına ilişkin sektör beklentileri şu şekilde sıralanabilir:

- Bankaların karlılığı, enflasyonun altında kalmaya devam edecek. Buna karşılık sektör bu olumsuz durumdan kurtulmaya çalışacak.
- Artan zorunlu karşılık oranları ve KKM dönüşüm hedeflerinin getirdiği yükler nedeniyle fonlama maliyetini doğru yönetmek sektörün en önemli gündemlerinden biri olacak.
- Yerel seçimlerin ardından yabancı sermaye girişleri hızlanacak.
- Kur Korumalı Mevduat (KKM) kapsamında dövizden Türk lirasına dönüşler hızlandı, KKM sona erecek.
- Dolar kuru beklentisi OVP'ye paralel olacak. Türk lirasının enflasyonun altında nominal olarak değer kaybetmeye devam etmesi bekleniyor.
- 2024 yılında parasal sıkılaşma ve büyümedeki dengelenme ile uyumlu, enflasyonun altında bir Türk lirası kredi büyümesi olacak.
- Takipteki alacakların bir miktar artması bekleniyor. İlk yansımaları kredi kartları ve bireysel kredilerde görülecek.

- Mevduat faizleri, TCMB para politikaları ve enflasyona paralel seyredecek. Yıl genelinde yüzde 40 ve üzerinde seyretmesi bekleniyor.
- Bankaların yeni şube açılışları ve eleman alımları yatay bir seyir izleyecek.
- Bankaların mobil kanallara yatırımları artacak.
- Açık bankacılıkta rekabet artacak. Bankaların, fintech şirketleri ile iş birlikleri çoğalacak.
- Açık bankacılıktan açık finansa geçiş olacak. Yani banka müşterileri; ödeme işlemlerinin yanı sıra kredi, BES ve sigorta gibi hizmetleri tek bir platformdan yapabilecek.
- Yapay zekâ ve Web 3.0 ekseninde blokzincir teknolojileri başta olmak üzere, süper uygulama yaklaşımı ve görünmez bankacılık alanları çok daha öne çıkacak ve bankaların büyümesinde kritik rol oynayacak.

4. KAYNAKÇA

- Alnus Yatırım, 2024 Beklenti Raporu
- Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK)
- Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programları
- Garanti BBVA Yatırım, Finansal Piyasalar Stratejisi 2024 Raporu
- Orta Vadeli Program (2024-2026)
- Para Dergisi, Bankaları 2024 Rotası Makalesi
- TCMB Enflasyon Raporları
- Türkiye Bankalar Birliği (TBB)

ENERJİ SEKTÖRÜ

2023 Değerlendirmesi ve 2024 Beklentileri

Muhammed Furkan ÇETİN

KTO, Ekonomik Araş. ve Proje Müdürlüğü

1. GİRİŞ

2023 yılında enerji sektöründe fiyat artışları 2023 yılına kıyasla daha az olmuştur. Kızıldeniz'deki uluslararası lojistik aksamalar ile İsrail'in Gazze'yi işgali gibi jeopolitik gerilimler ve OPEC+ grubu ülkelerinin arz kesintileri enerji fiyatlarını yükseltse de bu yükselişler kalıcı olmamıştır. Petrol ve doğal gaz fiyatları 2023 yılının Aralık ayında, Ocak ayına kıyasla daha düşük bir seviyede yılı kapatmıştır.

2023 yılında Türkiye enerji alanındaki atılımlarını sürdürmüştür. Sondaj gemileri çalışmalarına devam ederken, Karadeniz Gazı ve Gabar petrolü kullanılmaya başlanmıştır. Avrupa'nın en büyük güneş enerji santrali Karapınar GES devreye alınırken, Akkuyu Nükleer Güç Santrali ilk reaktörü işletme alma iznini elde etmiştir. Bu raporda enerji sektörünün 2023 yılındaki durumu ve 2024 yılı beklentileri yorumlanıp analiz edilecektir.

2. 2023 YILINDA SEKTÖRÜN DURUMU

2023 yılında Türkiye'de enerji alanında; doğalgaz ve petrol keşifleri, uluslararası

anlaşmalar ve yeni tesis açılışları gibi birçok gelişme yaşanmıştır. Bulgaristan, Macaristan, Romanya ve Moldova ile ihracat, Cezayir ile ithalat anlaşmaları yapılmıştır. Ülkemiz enerji filosunda mevcutta bulunan gemiler olan; Fatih, Yavuz, Kanuni ve Abdülhamid Han gemilerine ek olarak Mukavemet gemisini filosuna eklemiştir. Su altı inşaat gemisi olan Mukavemet, deniz tabanındaki işlemler için kullanılacaktır.

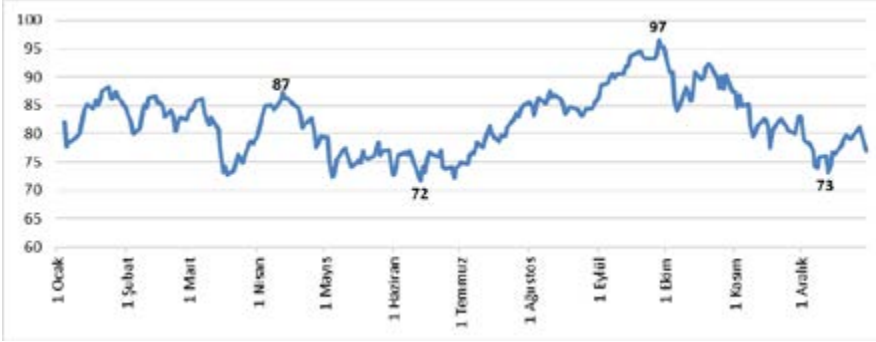
Türkiye'nin ilk bor karbür tesisi Balıkesir'in Bandırma ilçesinde faaliyete başlamıştır. Yatırım bedeli 80 milyon doları bulan Bandırma Bor Karbür Üretim Tesisi; tam kapasite çalıştığında 279 kişiyi istihdam edecekken, yılda 1000 ton bor karbür üretebilecektir.

Karadeniz'de keşfedilen doğal gaz şebekeye bağlanırken 1 ay boyunca konutların doğal gaz tüketimden ücret alınmadı. Ayrıca 1 yıl boyunca konutlarda tüketilen 25m³'lük doğal gazdan da ücret alınmayacaktır. Terörden arındırılan Gabar bölgesinde petrol rezervi bulunmuştur. 100 kuyudan günlük 100 bin varillik üretimin hedeflendiği sahadaki çalışmalar Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı (TPAO) tarafından yürü-

tılmaktadır. Aralık ayında petrol üretimi günlük 30 bin varil olarak gerçekleşmiştir. Akkuyu Nükleer Güç Santrali'nde enerji üretiminde kullanılacak taze nükleer yakıt ilk defa tesise getirilmiştir. Bu gelişmeyle birlikte Akkuyu, nükleer santral statüsüne kavuşmuştur. Ayrıca Nükleer Düzenleme Kurumu, Akkuyu Nükleer Güç Santralinin ilk reaktörü için işletmeye alma izni vermiştir. Avrupa'nın en büyük, dünyanın sayılı büyüklükteki güneş santrallerinden biri olan Karapınar Güneş Enerjisi Santrali'nin (GES) resmi açılışı yapılmıştır. Kurulum çalışmalarına Ocak 2020'de başlanan dünyanın sayılı büyüklükteki güneş santrallerinden biri olan Kalyon Karapınar GES, 20 milyon metrekare araziye kurulmuştur. Santral, tam kapasite devreye alındıktan sonra Türkiye'nin kurulu güneş enerjisi payını tek başına %20 artıracaktır. Yıllık 3 milyar kilovatsaat elektrik üretiminin gerçekleştirileceği santralin söz konusu elektrik üretimi, Türkiye'nin elektrik tüketiminin %1'ine karşılık gelmektedir.

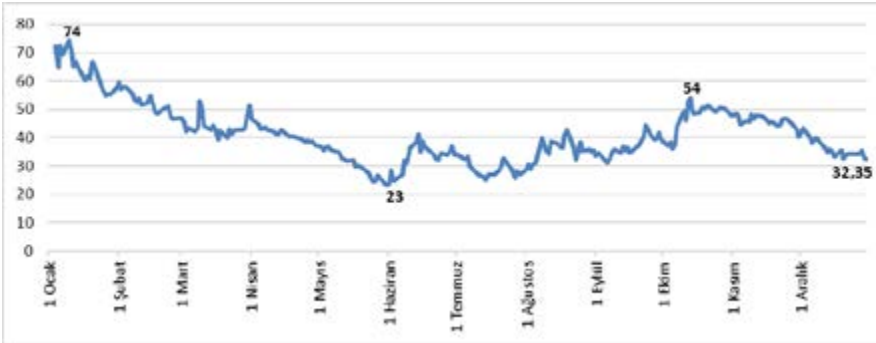
Brent petrolün varil fiyatı, 2022 yılında 139 dolar seviyesini aşarken, 2023 yılında küresel petrol arzı endişelerine

Grafik 1. 2023 Yılı Brent Petrol Fiyatları (\$)

Kaynak: Investing

Grafik 2. 2023 Yılı TTF Doğal Gaz Fiyatları (€)

Kaynak: Investing

rağmen ekonomik resesyon beklentilerinin yol açtığı talep belirsizliğinin daha ağır basmasıyla yıl boyunca 100 doların altında seyretmiştir. 2023 yılı ilk işlem gününde 85,96 dolardan açılan Brent petrolün varili, yılı 77 dolardan tamamlamıştır. Böylece Brent petrol yılı %10,6 düşüşle bitirmiştir.

Suudi Arabistan ve Rusya başta olmak üzere OPEC+ grubu ülkelerinin üretim kesintileri ve İsrail'in Gazze'yi işgaliyle yükselen tansiyon, küresel petrol arzına ilişkin endişelere neden olmuştur. Çatışmanın bölgeye yayılabileceğine dair endişeler ve Kızıldeniz'deki uluslararası lojistik aksamalar nedeniyle 2023 yılında petrol fiyatlarında yükselişler olmuştur. Ancak arz kesintileri ve jeopolitik gerilimlerin etkisi sınırlı kalmış ve Brent petrolün yukarı yönlü hareketleri kısa sürmüştür.

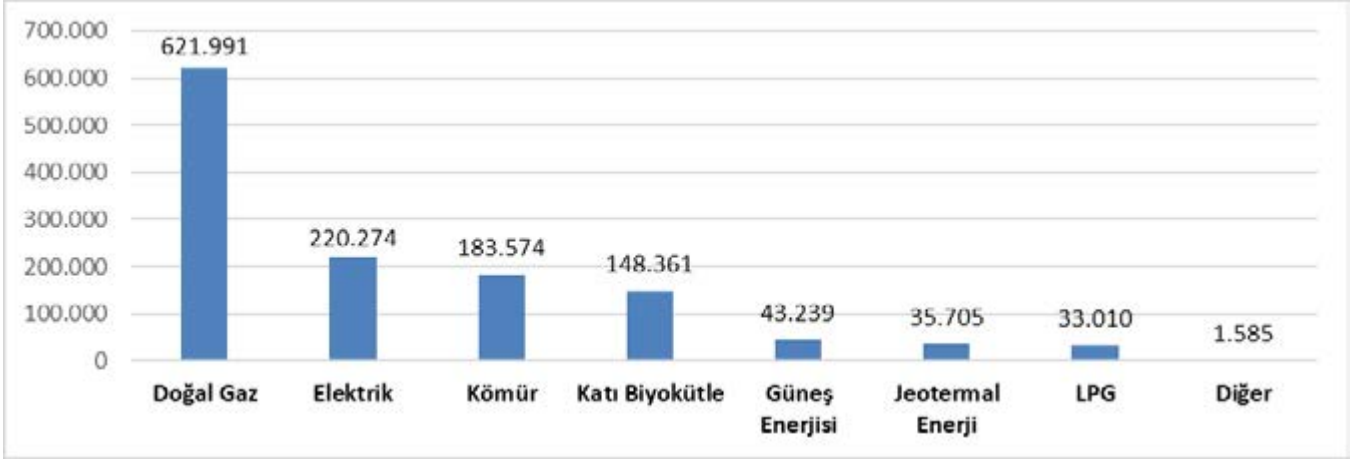
Doğal gaz fiyatları da tıpkı Brent petrolde olduğu gibi arz endişeleri ve jeopolitik gerilimlerin arttığı dönemlerde yükselişler gösterse de yılın genelinde 2022 yılına kıyasla düşük seyretmiştir. Avrupa'nın doğal gaz depolarının doluluğu ve küresel resesyon beklentileri doğal gaz fiyatlarının düşmesine sebep olmuştur.

2022 yılında hanelerin toplam nihai enerji tüketimi 1 milyon 287 bin 738 terajul olarak gerçekleşmiştir. Hanelerde tüketilen enerji kaynaklarının paylarına göre, nihai enerji tüketiminde %48,3 ile doğal gaz, %17,1 ile elektrik ve %14,3 ile kömür en çok tüketilen enerji kaynakları olmuştur. Katı biyokütle, güneş enerjisi, jeotermal enerji ve LPG'nin payları sırasıyla %11,5, %3,4, %2,8 ve %2,6 olurken, diğer kategorisinin payı %0,1 olmuştur. Hanehalkı toplam nihai enerji tüketimi, kullanım amacına göre incelendiğinde; 2022 yılında alan ısıtma amaçlı tüketim, toplam tüketimin %65,3'ünü oluşturmuştur. Alan ısıtmadan sonra, sırasıyla aydınlatma ve elektrikli ev aletleri kullanımı %14,1 ile ikinci sırayı, su ısıtma ise %11,9 ile üçüncü sırayı almıştır. Pişirme amaçlı tüketim, toplam tüketimin %7,7'si olurken, alan soğutma ve diğer amaçlı tüketimlerin payı ise %0,9 olarak gerçekleşmiştir.

3. SEKTÖRDE 2024 YILI BEKLENTİLERİ

T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2023 yılına kıyasla enerji sektörüne yapılacak toplam yatırım bedelinin 2024'te %70 artışla 75,7 milyar lira olacağını belirtmiştir. En büyük yatırımın doğal gaz ile petrol arama ve üretim çalışmaları için yapılması planlanırken,

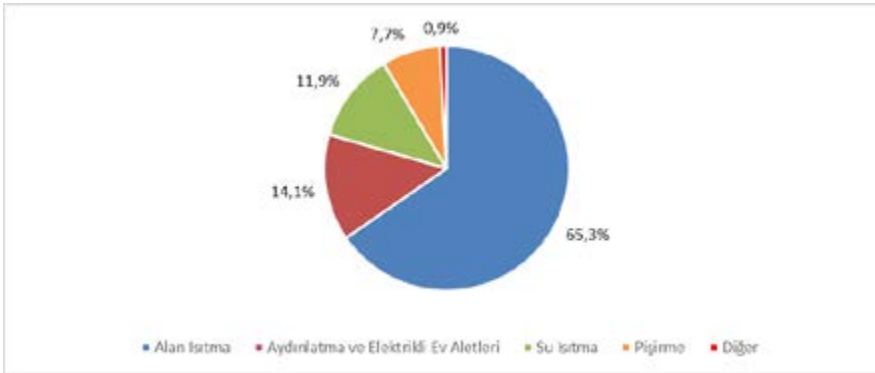
Grafik 3. Hanehalkı Nihai Enerji Tüketim Miktarları (Terajul, 2022*)

Kaynak: TÜİK

*TÜİK tarafında açıklanan son veri yılı 2022'dir.

Grafik 4. Hanehalkı Kullanım Amacına Göre Toplam Nihai Enerji Tüketimi (% , 2022*)

Kaynak: TÜİK

*TÜİK tarafında açıklanan son veri yılı 2022'dir.

Sakarya Gaz Sahası ve Gabar bölgesi başta olmak üzere üretim alanlarını genişletmek ve üretimi artırmak için yaklaşık 100 milyar liralık yatırım yapılması planlanmaktadır. 2024'te doğal gaz depolama kapasitelerinin artırılması, doğal gaz iletim hattı yapımı ve modernizasyonu, doğal gaz ulaşmayan yerlere doğal gaz arzı sağlanması gibi faaliyetler kapsamında Boru Hatları ile Petrol Taşıma AŞ (BOTAŞ), 29 milyar

lira yatırım gerçekleştirecektir. TEİAŞ ise elektrik iletim hatları ve trafo yatırımlarına 28 milyar lira kaynak aktaracaktır. Ülkemiz 2024 yılında fosil yakıtlar haricinde yeşil enerjiye de yatırım yapacaktır. Özel sektörde katkısı ile her yıl 5 bin megavat rüzgar ve güneş enerjisi santralinin devreye alınması planlanırken, 2035 yılına kadar mevcut kurulu güce ek olarak 60 bin megavatlık ilave yenilenebilir kurulu gücün eklenmesi

hedeflenmektedir. Ayrıca 2024-2030 yıllarını kapsayan "2. Ulusal Enerji Verimliliği Eylem Planı" dahilinde 2030'a kadar 20,2 milyar dolarlık enerji verimliliği yatırımı yapılması, bu sayede 2040'a kadar 46 milyar dolar tasarruf sağlanması hedeflenmektedir.

2024 yılında petrol üretiminde önemli bir aksama yaşanmaması veya Kızıldeniz'deki kritik petrol tedarikine yönelik saldırıların artmaması durumunda, 2024'te Brent petrolün fiyatı için 80 dolar seviyesi öngörülürken, Avrupa gaz fiyatları (TTF) için 11 euro seviyesi beklenmektedir. 2024 yılında küresel enerji tüketiminin %1,8 oranında artacağını tahmin edilmektedir. Bu artışın sebebinin ise büyük ölçüde Asya'daki talepten kaynaklanacağı düşünülmektedir. Fosil yakıtlara talep artacak olsa da yenilenebilir enerjiye olan talebin, fosil yakıtlara kıyasla daha fazla artacağı tahmin edilmektedir.

4. KAYNAKÇA

"2023 Almanak Enerji" – TRT Haber

<https://www.youtube.com/watch?v=cSkADkuwJQ8>

"Fitç Enerji Fiyatlarında Güçlü Artış Bekleniyor"

– Bloomberg HT

<https://www.bloomberght.com/fitch-enerji-fiyatlarinda-guclu-artis-bekleniyor-2346179>

"Hanehalkı Nihai Enerji Tüketim İstatistikleri, 2022" – TÜİK

<https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Hanehalki-Nihai-Enerji-Tuketim-Istatistikleri-2022-53805>

"Karapınar'daki Dünyanın Tek Yatırımcılı En Büyük Güneş Santrali" – Anadolu Ajansı

<https://www.aa.com.tr/tr/ekonomi/karapinar-daki-dunyanin-tek-yatirimcili-en-buyuk-gunes-santrali-tam-kapasite-uretime-basladi/2872773>

"Petrol Fiyatları 2023'ü %10 Düşüşle Kapattı" – TRT Haber

<https://www.trthaber.com/haber/ekonomi/petrol-fiyatları-2023ü-yüzde-10-düşüşle-kapat-ti-825920.html>

BÖLÜMLERİMİZ

 Hukuk Fakültesi

 Tıp Fakültesi

 **Uygulamalı Bilimler
Yüksekokulu**
Pilotaj

 **Mühendislik ve Doğa
Bilimleri Fakültesi**
Bilgisayar Mühendisliği
Endüstri Mühendisliği
Elektrik-Elektronik Mühendisliği
İnşaat Mühendisliği
Makine Mühendisliği
Mekatronik Mühendisliği

 **İktisadi, İdari ve Sosyal
Bilimler Fakültesi**
Arapça Mütercim ve Tercümanlık
Enerji Yönetimi
İletişim ve Tasarım
İngilizce Mütercim ve Tercümanlık
İslam İktisadi ve Finans
İşletme
Psikoloji
Sigortacılık ve Sosyal Güvenlik
Sosyal Hizmet
Sosyoloji
Tarih
Uluslararası Ticaret ve Lojistik
Uluslararası Ticaret ve Lojistik (İNG)

 **Güzel Sanatlar ve
Tasarım Fakültesi**
Grafik Tasarım
İç Mimarlık
Mimarlık
Geleneksel Türk Sanatları

 **Sağlık Bilimleri
Fakültesi**
Beslenme ve Diyetetik
Çocuk Gelişimi
Ebelik
Fizyoterapi ve Rehabilitasyon
Hemşirelik
Odyoloji

 **Karatay Meslek
Yüksekokulu (Ön Lisans)**
Mahkeme Büro Hizmetleri **Yeni***

 **Sağlık Hizmetleri Meslek
Yüksekokulu (Ön Lisans)**
Anestezi
Çocuk Gelişimi
Diyaliz
Fizyoterapi
İlk ve Acil Yardım
Tıbbi Görüntüleme Teknikleri
Optisyenlik

 **Ticaret ve Sanayi Meslek
Yüksekokulu (Ön Lisans)**
Bilgisayar Programcılığı
Dış Ticaret
Mekatronik
Sivil Havacılık Kabin Hizmetleri
Bilişim Güvenliği Teknolojisi **Yeni***
Dijital Fabrika Teknolojileri **Yeni***
E-Ticaret ve Pazarlama **Yeni***
Silah Sanayi Teknikeriği **Yeni***

444 12 51

aday.karatay.edu.tr

* YÖK'ün onay vermesi hâlinde ilgili programa bu yıl ilk kez öğrenci alınacaktır.

**KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ**

KONYA TİCARET ODASI ÜNİVERSİTESİDİR

E-TİCARET SEKTÖRÜ

2023 Değerlendirmesi ve 2024 Beklentileri

Gizem ERİM ÖZÇELİK

KTO, Ekonomik Araş. ve Proje Müdürlüğü

1. Giriş

Pandemi ile birlikte internet teknolojilerinde yaşanan hızlı gelişmeler, tüm dünyada ve ülkemizde birçok sektörde iş yapma modellerini kökten değiştirmiştir. Bu değişim hem tüketicilerin hem de müteşebbislerin tercihlerini belirleyen bir hale evrilmiştir. Yaşanan dijital çağda var olan çevrim içi platformlar, temas edilen her noktada farklı etkiler yaratmıştır. Sayısız fayda ve kolaylığın yanında riskleri ve zorlukları da gündeme getirmiştir.

Dijital alanda yaşanan gelişmelerin yanında internet erişiminin kolaylaşması, tüketici alışkanlıklarını yeniden şekillendirmiş ve elektronik ticaretin yaygınlaşmasını sağlamıştır. Tüketicilerin internette alışveriş yapma alışkanlığı artış gösterirken, işletmeler de tüketiciye daha kolay ulaşmak için internet kanallarına daha fazla ağırlık vermiştir. Ticaretin işleyiş şekilleri farklılaşmıştır.

Statista tarafından yapılan araştırmada ülkelerin perakende e-ticaret gelişimi değerlendirilmiştir. Buna göre 2020-2024 yılları arasında küresel perakende e-ticaretin Türkiye'de yıllık ortalama %20,2 büyüme oranıyla ilk sırada

yer alacağı öngörülmüştür. Perakende e-ticaretin gelişimine dair bu verilere, salgının beraber değişen ve alışkanlığa dönüşen tüketici davranışları eklenince ülkemizin bu dönüşümde yüksek potansiyele sahip ülkeler arasında olacağı öngörülmektedir.

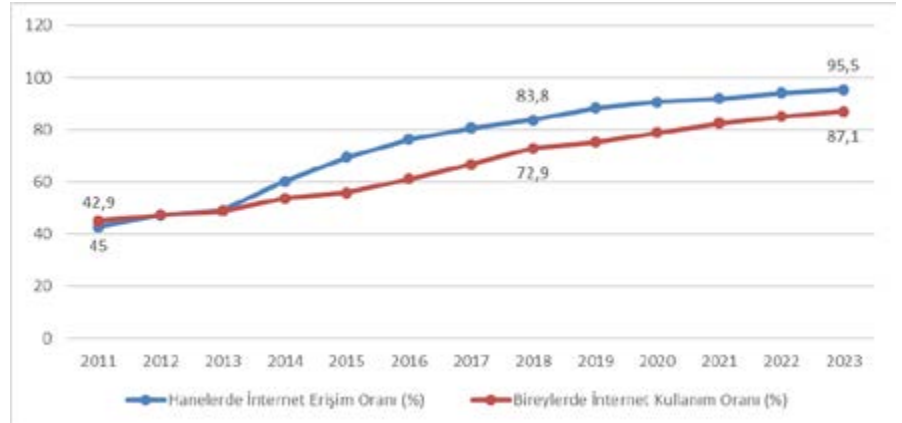
Tüm bunlardan hareketle raporda, pandeminin itici gücüyle hayatımızda büyük bir yer edinen e-ticaret sektörüne dair son gelişmeler, 2023 yılı değerlendirmesi ve 2024 yılı beklentileri okuyucuya aktarılmaya çalışılacaktır.

2. E-Ticaret Sektörünün Görünümü

Ülkemizde 90'lı yıllardan itibaren internet kullanılmaya başlanmıştır. Türkiye İstatistik Kurumu'nun 2023 yılı "Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması"na göre aşağıdaki grafikte Türkiye'de internet kullanım oranında son 10 yılda istikrarlı bir artış olduğu görülmektedir. 2011 yılında %42,9 olan internet kullanım oranı 2022 yılında %95,5'a ulaşmıştır.

Dünyada ve ülkemizde günden güne büyümeye devam eden e-ticaret sek-

Grafik 1. Türkiye'de Yıllara Göre İnternet Kullanım Oranları (2011-2023)

Kaynak: TÜİK

Şekil 1. 2023 Yılında Dair Bazı Göstergeler

Türkiye'de kullanıcıların %98,5'i sosyal medya kullanıcısıdır.

Türkiye'de internete erişim imkanı olan hane oranı %95,5 olmuştur.

Türkiye'de bir kişinin internetten alışveriş yapma (e-ticaret) oranı %49,5 olarak gerçekleşmiştir.

Kaynak: TÜİK

törü, 2023 yılında hacmini daha da artırmıştır. Ülkemiz, çoğunluğu gençlerden oluşan 85 milyonluk nüfusuyla ve %87,1'lik internet kullanıcısıyla büyük bir potansiyeli bünyesinde barındırmaktadır. Büyüme hızı engellenemez

bu sektörün ekonomimize sağlayacağı katkılar açısından 2023 yılı performansı yol gösterici olacaktır.

2023 yılında internet kullanan bireylerin; İnternet üzerinden özel kullanım amacıyla mal veya hizmet satın

alma ya da sipariş verme (e-ticaret) oranı, 2022 yılında %46,2 iken 2023 yılında %49,5 olarak gerçekleşmiştir.

Cinsiyete göre internet üzerinden mal veya hizmet satın alma ya da sipariş verme oranı erkeklerde %52,4 kadınlarda %46,6'dır.

En son mal veya hizmet satın alma ya da sipariş verme zamanlarına göre incelendiğinde; bireylerin %38'inin 2023 yılı ilk 3 ayı mal veya hizmet satın aldığı ya da sipariş verdiği görülmektedir.

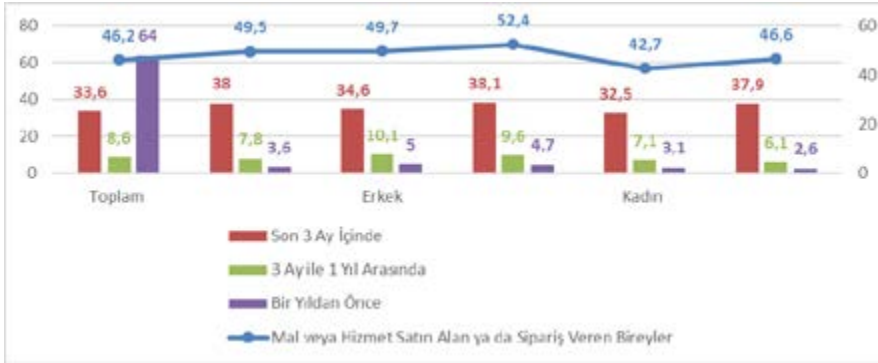
Aşağıdaki şekilde görüldüğü üzere 2023 yılında internet üzerinden tüketim malları satın alanların sayısı 44,03 milyon kişi olarak gerçekleşmiştir. Çevrimiçi tüketim malları satın alımlarında toplam harcama bir önceki yıla göre %3,3 oranında azalış göstermiştir. Tüketim mallarında kullanıcı başına ortalama harcama ise bir önceki yıla göre %10,3'lük azalış ile 474 dolar olmuştur. Kişi başı ortalama tüketim malı satın almada mobil telefonların payı geçen yıla göre %3,9 artış göstererek %46 olmuştur.

Şekil 3'te görüldüğü üzere e-ticarette en çok tüketim, 8.37 milyar dolar ile moda kategorisinde olmuş, bunu 5.58 milyar dolar ile elektronik, 3.35 milyar dolar ile oyuncak, hobi, kendin yap ve 1.34 milyar dolar ile kişisel ve ev bakımı kategorisi izlemiştir.

T.C. Ticaret Bakanlığı'nın açıkladığı "Elektronik Ticaret Bilgi Sistemi (ETBİS) 2023 Yılı Verileri" ne göre 2023 yılının ilk altı ayında e-ticaret sektörüne olan ilginin hızlı bir şekilde artış gösterdiği gözlenmiştir. 2022 yılı ilk altı aylık e-ticaret verisi ile karşılaştırıldığında 2023 yılında e-ticaret hacminin %109,7'lik bir oranda artış göstererek 652,7 milyar TL olduğu görülmektedir.

Sipariş adedi açısından bakıldığında ise, 2023 yılının ilk altı aylık verisi bir önceki yılın aynı dönemine göre %20 artış göstermiştir. Buna göre 2022 yılının ilk altı ayında 2 milyar 131 milyon olan sipariş adedinin 2023 yılında 2 milyar

Grafik 2. Cinsiyete Göre E-Ticaret Alışkanlığı (%)

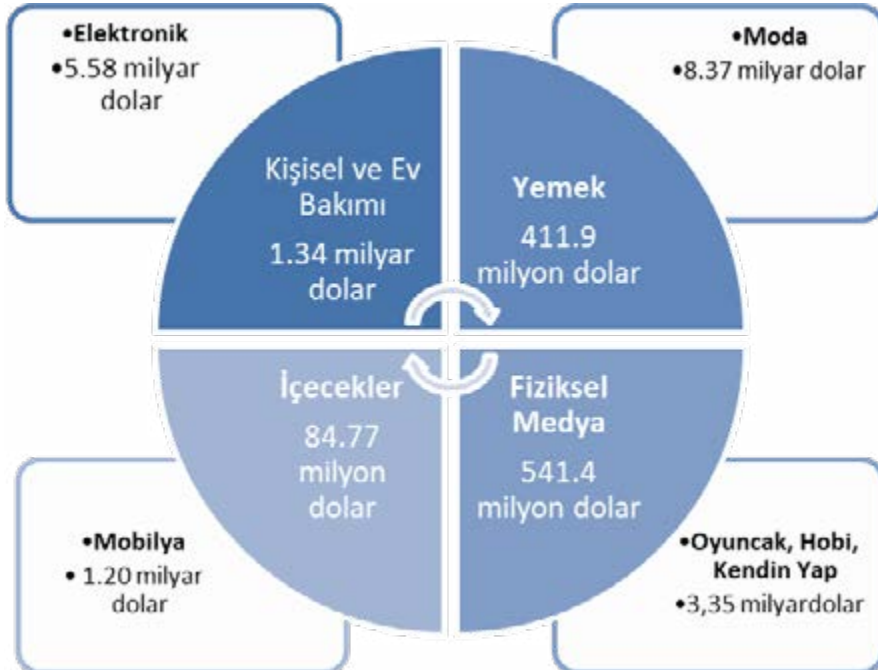
Kaynak: TÜİK

Şekil 2. E-Ticaret Tüketim Mallarının Büyüklüğü ve Gelişimi

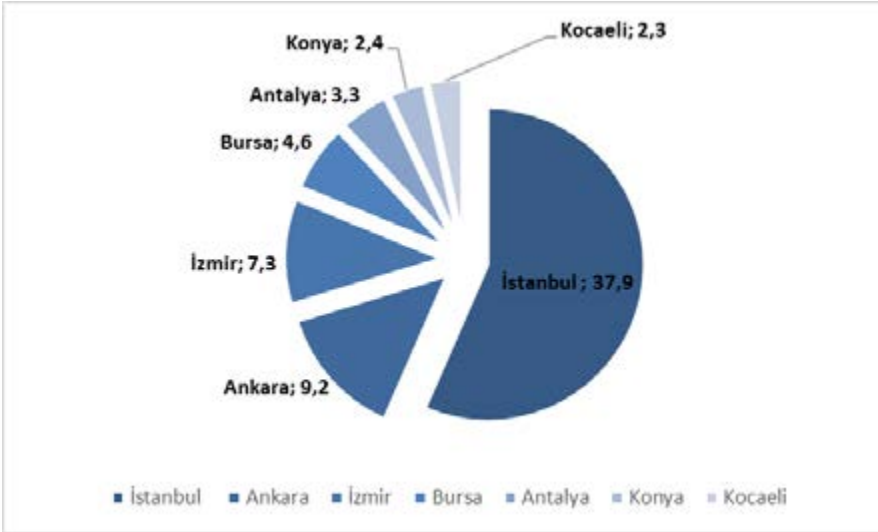
Kaynak: Dijital 2023 Raporu

Şekil 3. Kategoriyeye Göre E-Ticaret Harcamaları

Kaynak: TÜİK

Grafik 3. E-Ticaret Yapan İşletmelerin İllere Göre Dağılımı (%)

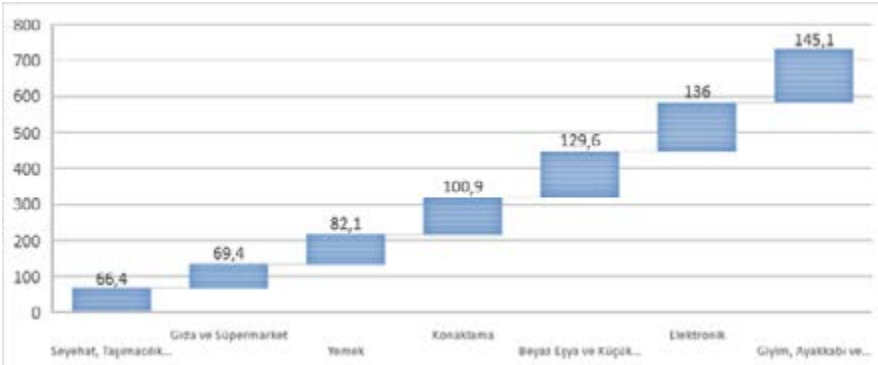
Kaynak: <https://www.ticimax.com/blog/2023-yili-e-ticaret-verileri-ve-istatistikleri>

Şekil 4. Kategorilerine Göre Çevrim İçi Toplam Seyahat ve Turizm Harcamaları

Uçak	Otel	Tatil Kiralama	Uzun Yol Otobüs
•3.90 Milyar \$	•3.26 Milyar \$	•518.8 Milyon \$	•191 Milyon \$
Araç Kiralama	Tren	Gemi	Tatil Paketi
•32.81 Milyon \$	•27.86 Milyon \$	•3.07 Milyon \$	•1.60 Milyon \$

Kaynak: <https://www.guvenliweb.org.tr/dosya/HQTL.pdf>

Grafik 4. E-Ticaret Hacminin Sektörler İtibariyle Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre Değişimi (%)

Kaynak: <https://www.eticaret.gov.tr/istatistikler>

556 milyon adede yükseldiği dikkat çekmektedir.

2023 yılının ilk altı ayı istatistiklerine bakıldığında perakende e-ticaret hacminde büyük artış görülmektedir. Bir önceki döneme göre %119'luk bir artış yaşanan perakende e-ticaret hacmi 309 milyar TL'ye yükselmiştir.

2023 yılı ilk altı ayı e-ticaret yapan işletmelerin illere göre dağılımı incelendiğinde en çok e-ticaret yapan markanın İstanbul'da bulunduğu görülmektedir. E-ticaret yapan işletmelerin %37,98'u İstanbul'da bulunmaktadır. İstanbul'u %9,2 ile Ankara, %7,3 ile İzmir, %4,6 ile Bursa izlerken e-ticaret yapan işletme-

lerin %3,3'ü Antalya, %2,4'ü Konya ve %2,3'ü Kocaeli'de yer almaktadır.

2023 yılının ilk 6 ayında e-ticaretin %92,5'i yurt içinde gerçekleşmiştir. Diğer bir açıdan bakıldığında %4,5'i diğer ülkelerin ülkemizden yaptıkları alışverişler, %3'ü ise vatandaşlarımızın yurt dışından yaptığı alımlar oluşturmuştur. Ülkemizde 2022 yılı ilk 6 ayı itibarıyla e-ticaret faaliyetinde bulunan işletme sayısı 488.706 rakamına ulaşmıştır. Bu işletmelerin 29.287 adedi, ETBİS'e kayıtlı hizmet sağlayıcı olarak faaliyet gösterirken, 472.840'ı e-ticaret pazaryerlerinde faaliyet göstermektedir. 13.421 adet işletmemiz kendi sitesinde

e-ticaret faaliyetinde bulunmakla birlikte e-ticaret pazaryerlerinde de satış yapmaktadır.

Ülkemizde e-ticaretin en fazla kullanıldığı şehirlere bakıldığında İstanbul, Ankara ve İzmir gibi üç büyükşehrin başı çektiği görülmektedir. Grafikten de görüleceği üzere İstanbul ülkemizin toplam e-ticaret hacminin yarısını oluşturuyor denilebilir. Konya ise %2,4'lük payıyla bu listenin 6. sırasında yer almaktadır.

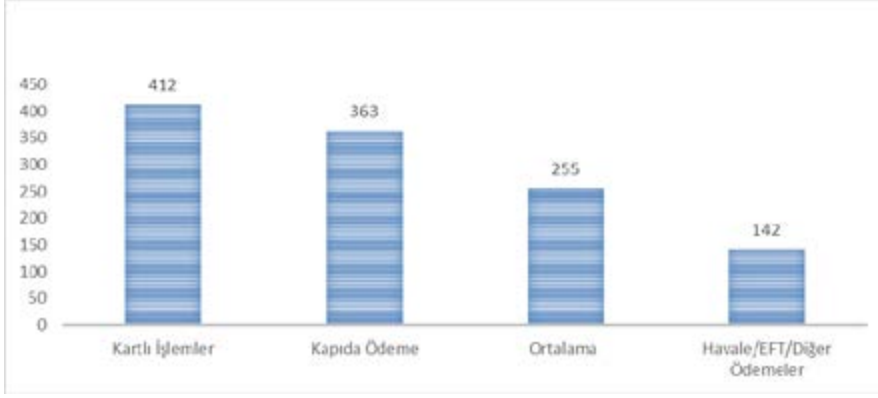
Kategorilerine göre çevrim içi toplam seyahat ve turizm harcamalarına bakıldığında sırasıyla uçak birinci, otel ikinci ve tatil kiralama harcamaları üçüncü sırada yer almaktadır.

2023 yılı e-ticaret hacmi sektörel bazda incelendiğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre; giyim, ayakkabı ve aksesuar sektörlerinde %145,1, elektronik sektöründe %136, beyaz eşya ve küçük ev aletleri sektöründe %129,6, konaklama sektöründe %100,9 oranında artış yaşanmıştır.

2023 yılının ilk altı ayı e-ticaret ödeme şekilleri itibarıyla ortalama sepet tutarı istatistiklerine bakıldığında ülkemizde; 412 TL ile kartlı işlemler ilk sırada yer alırken, 363 TL ile kapıda ödeme ikinci sırada, 142 TL havale/EFT/diğer ödemeler dördüncü sırada yer almaktadır. Ülkemizde 2023 yılı ilk 6 ayı için karşımıza çıkan bazı istatistikler şöyledir:

- Ödeme yöntemleri bazında e-ticaret hacmi; kartlı işlemler için 409,3 milyar TL, havale-efit-diğer ödemeler için 209,3 milyar TL, kapıda ödeme için 34,1 milyar TL'dir.
- Elektronik ticaret yoluyla gerçekleşen alışverişlerin günlere göre dağılımı; %18,7'si Salı, %17,5'i Cuma, %15,6'sı Çarşamba, %14,8'i Pazartesi, %13,4'ü Perşembe ve %11,1'i Pazar günü gerçekleşmektedir.
- E-ticaret hacmi 2023 yılında 2022 yılının aynı dönemine göre %109,7 artış göstererek 652,7 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.
- E-ticaret faaliyetinde bulunan işletmelerin illere göre dağılımına bakıldığında; İstanbul (%37,9), Ankara (%9,2), İzmir (%7,3), Bursa (%4,6), Antalya (%3,3) ve Konya (%2,40)'tır.
- Yurt içi harcamaların payı %92,5'lik oran ile 603,7 milyar TL olarak gerçekleşirken, diğer ülkelerin ülkemiz e-ticaret sitelerinden yaptığı harcamalar %4,5'lik oran ile 29,4 milyar TL, vatandaşlarımızın yurtdışından yaptığı alımlar %3'lük oran ile 19,6 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

Grafik 5. Ödeme Şekli İtibariyle Ortalama Sepet Tutarı (TL)

Kaynak: <https://www.eticaret.gov.tr/istatistikler>

- Sektörel olarak ortalama sepet tutarı 2023 yılının ilk 6 ayında konaklama sektöründe 14.262 TL, ev, bahçe, mobilya ve dekorasyonda 6.287 TL, havayollarında 3.391 TL, beyaz eşya ve küçük ev aletlerinde 830 TL, giyim, ayakkabı ve aksesuar sektöründe 712 TL olarak gerçekleşmiştir.

3. 2024 Yılı Beklentileri ve Genel Değerlendirme

E-ticaret sektörü kendini sürekli yenilen dinamik bir sektördür. İnternetin daha yaygın bir şekilde kullanımı, dijitalleşme, teknolojik ilerleme gibi etmenler tüketicilerin alışveriş alışkanlıklarını önemli ölçüde değiştirmiştir. Bu bakımdan 2023 yılı e-ticaret açısından önemli değişimlerin yaşandığı bir yıl olmuştur.

Sektörün 2023 yılı verilerine raporun başlangıcında değinmiştik. Ayrıca 2024 yılında mobil ticaretin e-ticaret hacmi-

nin büyük bir kısmını oluşturması beklenmektedir. Tüketiciler, alışverişlerini mobil cihazlar üzerinden gün geçtikçe daha fazla yapmaktadır. Bu nedenle, e-ticaret platformlarının mobil uyumlu olması ve mobil cihazlara özel bir kullanıcı deneyimi sunması büyük önem taşımaktadır.

Tüketiciler, kendilerine özel ve ilgi alanlarına hitap eden bir alışveriş deneyimi yaşamak istemektedir. Bu kapsamda 2024 yılında e-ticaret platformlarının, yapay zekâ ve büyük veri gibi teknolojileri kullanarak tüketicilere kişiselleştirilmiş ürün önerileri ve pazarlama kampanyaları sunması beklenmektedir. Buna göre 2024 yılında; yapay zekâ ve kişiselleştirme kullanımının artması, sosyal medya ticaretinin daha da popüler hale gelmesi, sürdürülebilir ve doğa dostu ürünlere ilginin artması, hızlı teslimat ve kolay iade seçenek-

lerinin daha da önem kazanması gibi trend olacak beklentiler yer almaktadır. 2024 yılında yeni girişimcilerin pazara girmesi ve mevcut girişimcilerin yatırımlarını artırması beklenmektedir. Yurtdışı e-ticaret devlerinin Türkiye pazarına daha fazla giriş yapması beklentisi ise muhtemeldir. Diğer yandan hızlı teslimat ve aynı gün teslimat seçeneklerinin yaygınlaşması, teslimat otomasyonunun artması gibi müşteri beklentilerine yönelik düzenlemeler firmaları daha rekabetçi hale getirecektir. Ödeme sistemlerinde de bir dizi iyileştirme öngörülmektedir. Buna göre kripto para, yapay zekâ tabanlı ödemeler gibi yeni ödeme yöntemlerinin hayatımıza girmesi öngörülmektedir. 2024 yılı e-ticaret sektörü için büyük bir potansiyel taşımaktadır. Pazarın büyümesi, yeni trendlerin ortaya çıkması ve yeni oyuncuların pazara girişi ile sektörün daha da rekabetçi hale gelmesi muhtemeldir. Başarılı olmak için firmaların yeniliklere açık bir şekilde müşteri deneyimine odaklanması ve teknolojiden etkin bir şekilde faydalanması önemlidir.

4. Kaynakça

globalbankingandfinance.com
<https://ticaret.gov.tr/blog/sector-haberleri/2021-e-ticaret-trendleri-ve-2022-tahminleri>
<https://www.eticaret.gov.tr/istatistikler>
<https://www.webolizma.com/blog/hootsuite-ve-we-are-social-2021-dijital-turkiye-raporu/>
<https://blog.delbig.com/2022-e-ticaret-beklentileri-nelerdir/>
<https://tim.org.tr/tr/kose-yazilari-can-fuat-gurlesel-2022-yili-icin-beklentiler>

İNŞAAT SEKTÖRÜ

2023 Değerlendirmesi ve 2024 Beklentileri

Burçin KABAKCI

KTO, Ekonomik Araş. ve Proje Müdürlüğü

1. Giriş

2023 yılı küresel ekonominin tüm aktörleri açısından zor bir yıl olarak geçmiştir. Pandemi sonrasında yaşanan ekonomik kriz, 2022 yılında başlayan Rusya-Ukrayna Savaşının tüm dünyayı sarsan etkileri, küresel ticareti olumsuz etkileyen enerji, 2023 yılında başlayan Gazze Savaşı, gelişmekte olan ülkelerde artan gelir dağılımı eşitsizlikleri gibi konular yıla damgasını vurmuştur.

2023 yılı Türkiye için, yaşanan deprem felaketi sebebiyle zor şartlarda başlamıştır. 6 Şubat tarihinde gerçekleşen ve 11 ilimizi etkileyen depremin etkileri kendini göstermeye devam etmektedir. Depremin etkileri devam ederken yaşanan seçim süreci, sonrasında yenilenen ekonomi yönetimi ve uygulanan sıkı ekonomi politikaları ile Cumhuriyetimizin 100. yılı tamamlanmıştır.

Konut satış rakamlarına bakıldığında Kasım ayında yıllık bazda %20,6 daralma yaşanmış ve 93.514 adet düzeyine gerilediği görülmüştür. Bu dönemde yıllık bazda %68,5 azalan ipotekli konut satış rakamları son 10 yılın en düşük seviyesine gelmiştir. Söz konusu satışların toplam satışlar içindeki payı da

%5,6'ya inmiş, toplam konut satışları Ocak-Kasım döneminde de 2022 yılının aynı dönemine göre %14,9 daralma yaşamıştır.

Hazırlanan bu çalışmada inşaat sektörüne yönelik 2023 değerlendirilmesi, 2024 yılı beklentilerine yer verilecektir.

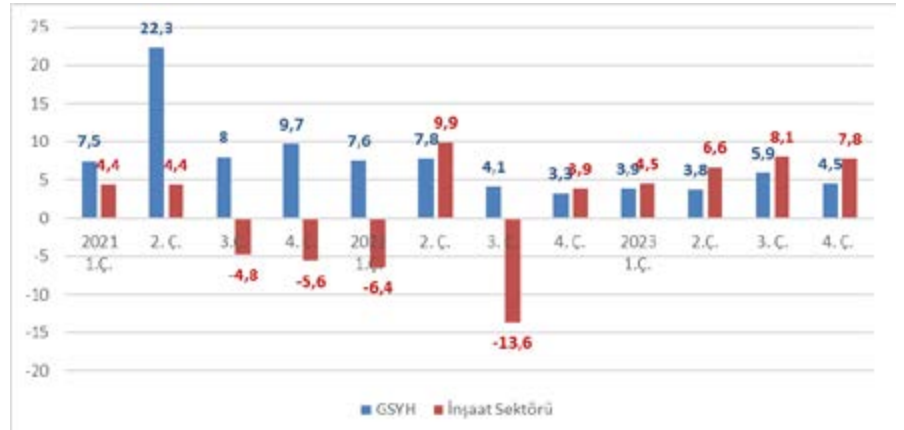
2. Rakamlarla 2023 İnşaat Sektörü

İnşaat sektörü, insan yerleşiminin gelişmesine önemli ölçüde katkıda bulunmaktadır. Ekonominin en önemli başlıklarından biri olan ve sektörlerle olan

güçlü bağları sebebiyle, istihdam, gelir ve tasarruflarda artışlar yaratarak ekonomik büyümeyi teşvik etmektedir. Bu sebeple, verimli ve iyi işleyen inşaat sektörü, ülkenin ulusal sosyo-ekonomik hedeflerine ulaşmasında büyük önem taşımaktadır.

İnşaat sektörü, genellikle bir ülkede en fazla istihdam sağlayan sektörlerden biridir. Yapılan her proje, mühendislerden işçilere kadar geniş bir iş gücüne ihtiyaç duymaktadır. 2023 yılının dördüncü çeyreğinde bir önceki yıla göre

Grafik:1 GSYH ve İnşaat Sektöründe Büyümenin Seyri (% puan)

Kaynak: TÜİK

Grafik:2 İnşaat Sektörünün GSYH İçindeki Payı (%)

Kaynak: TÜİK

Grafik 3: İnşaat Maliyet Endeksi(%)

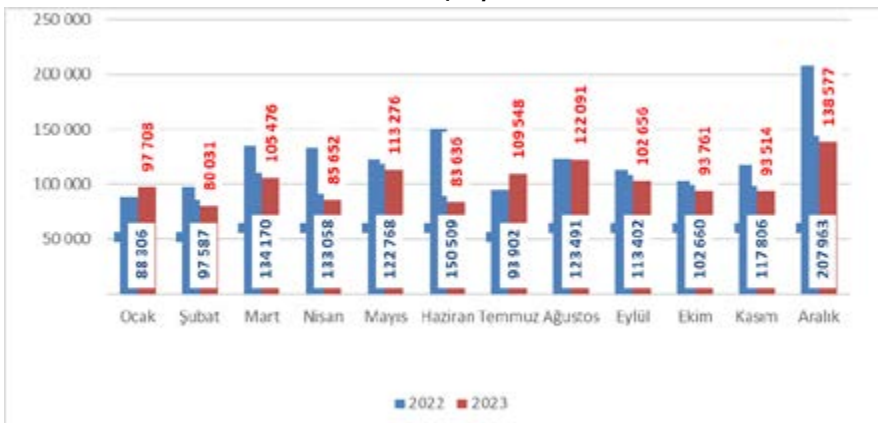
Kaynak: TÜİK

Tablo:1 İnşaat Maliyet Endeksi Alt Sektörler 2023

Sektör	Endeks			Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı (%)		
	Toplam	Malzeme	İşçilik	Toplam	Malzeme	İşçilik
İnşaat	1203,41	1.215,09	1.175,36	67,31	54,25	111,83
Binalar	1.192,25	1.198,69	1.177,19	66,41	52,70	111,58
İkamet amaçlı binalar	1.182,85	1.188,13	1.171,03	66,89	52,66	111,72
İkamet amaçlı olmayan binalar	1221,84	1230,18	1199,32	64,9	52,88	111,19

Kaynak: TÜİK

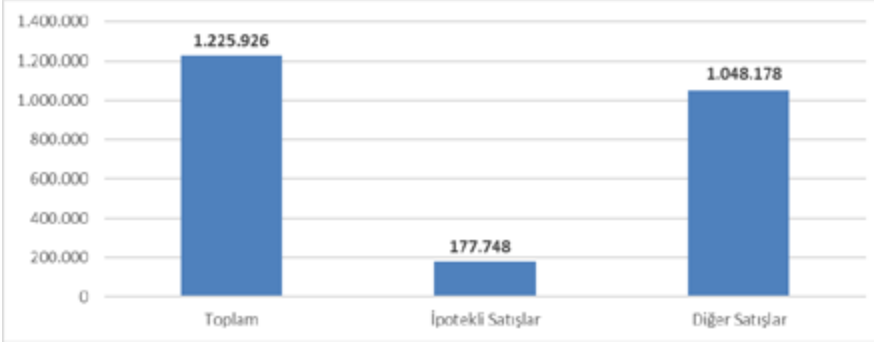
Grafik 4: Konut Satış Sayıları 2022-2023

Kaynak: TÜİK

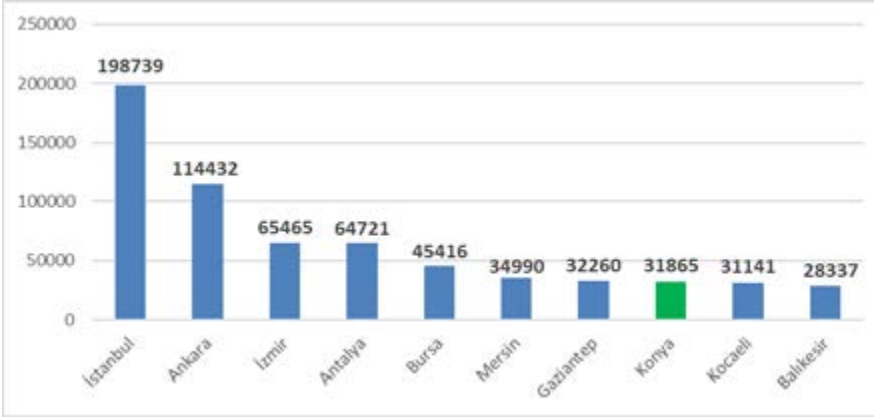
Türkiye ekonomisi %4,5 artarken inşaat sektörü ise %7,8 artış gerçekleştirmişti. 2023 yılının son çeyreğine kadar büyümeyi sürdüren inşaat sektörünün son çeyrekte 0,3 oranında küçülme yaşadığı görülmektedir. Gayrimenkul sektöründe ise büyüme yavaşlamıştır. Sektör 2023 yılının ilk çeyreğinde yıllık bazda sırasıyla %4,5, %6,6, %8,1 ve 7,8 oranlarında büyümüştür. Deprem bölgesindeki yeniden imar faaliyetlerinin yanı sıra seçim sürecinin tamamlanmasıyla azalan belirsizlikler inşaat sektörüne olumlu yansımış olsa da yine de sektördeki büyüme önceki yılların gerisinde kalmıştır. İnşaat sektörünün GSYH içindeki payına bakıldığında 2021 yılının ilk çeyreğinde %5,2 olarak gerçekleştiği görülmektedir. Bu rakam, ikinci çeyrekte %5,7, üçüncü çeyrekte %4,9, dördüncü çeyrekte ise 4,6 olarak gerçekleşmiştir. 2022 verilerine bakıldığında zaman, birinci çeyrekte % 4,4 olan rakamın ikinci çeyrekte 1 puan artarak %5,4 olarak gerçekleştiği görülmektedir. Üçüncü çeyrekte 0,8 puan azalış ile %4,6 olan rakamın son çeyrekte 0,4 oranında artarak %5,0 olarak gerçekleşmiştir. 2023 yılında inşaat sektörünün GSYH içindeki payına baktığımızda birinci çeyrekte %5,5 olan payın ikinci çeyrekte %6,2 olarak gerçekleşirken üçüncü çeyrekte 0,9 puan azalarak %5,3 olduğu son çeyrekte ise 0,3 puanlık bir artışla %5,5 olduğu görülmektedir. İnşaat Maliyet Endeksi (İME), inşaat maliyetlerini malzeme ve işçilik açısından ölçen ve TÜİK tarafından aylık olarak hesaplanan fiyat endeksidir. İnşaat maliyet endeksine bakıldığında zaman 2023 yılının Aralık ayında bir önceki aya göre %1,94 arttığı, bir önceki yılın aynı ayına göre ise %67,31 arttığı görülmektedir. 2023 yılı inşaat maliyet endeksi yıllık değişim oranlarına bakıldığında zaman en yüksek oranın %78,52 ile Ocak ayında, en düşük oranın ise %47,95 ile Mayıs ayında yaşandığı görülmektedir. Bina inşaatı maliyet endeksine bakıldığında zaman; 2023 yılının Aralık ayında bir önceki yılın aynı ayına göre inşaat %67,31, binalarda %66,4, ikamet amaçlı binalarda %66,8, ikamet amaçlı olmayan binalarda ise %64,9 oranında değişim olduğu görülmektedir. Türkiye'de 2022 yılında 1.485.622 konut satışı gerçekleşirken, bu sayı 2023 yılında %17,48 azalma yaşayarak 1.225.926 adet olarak gerçekleşmiştir. 2023 yılında satılan konutların 379.542 tanesi ilk satış olurken, 846.384 tanesi ikinci satışı gerçekleşmiş konuttur.

Grafik 5: Satış Şekline Göre Konut Satış Rakamları (Aralık 2023)

Kaynak: TÜİK

Grafik 6: İllere Göre Toplam Satış Rakamları – 2023

Kaynak: TÜİK

Türkiye genelinde satılan konutların 177.748 tanesi ipotekli, 1.048.178 tanesi ise diğer satış türünde gerçekleşmiştir. Toplam satış rakamlarına göre iller sıralamasına baktığımız da sıralamada yer alan ilk 7 ilin yerinin değişmediği görülmektedir. İlk sırada 198.739 konut satışı ile İstanbul yer alırken, 114.432 konut satışı ile Ankara ikinci, İzmir ise 65.465 konut satışı ile üçüncü sırada yer almaktadır. 2023 yılında 426 konut satış rakamı ile en az konut satışının gerçekleştiği il ise Ardahan olmuştur.

3. İnşaat Sektörünün 2024 Beklentileri

Ülke ekonomisinin lokomotif sektörü olan gayrimenkul sektörü, son 10

yılın en zor dönemini yaşamıştır. En son 2013 yılında 1 milyon 157 binlik satış rakamını gören sektör, 2023 yılını 1 milyon 225 binlik satış rakamı ile kapatmıştır. Özellikle 2023 yılının şubat ayında gerçekleşen deprem tüm ülkeyi derinden etkilediği gibi inşaat sektörünü de olumsuz yönde etkilemiştir. Deprem ardından gerçekleşen seçim süreci, bankaların kredi verme konusunda izlediği politikalar, yüksek enflasyon rakamları gibi sebepler inşaat maliyetlerini yükseltince, sektörde arz sıkıntısı yaşanmıştır.

2023 yılında yaşanan olumsuzluklara rağmen 2024 yılının sektör için daha iyi geçmesi beklenmektedir. Uygulanan yeni ekonomik politikalar, banka-

ların vermeyi planladığı uygun ödeme şartlı kredi kampanyaları maliyette oluşturan köpük fiyatların erimesine yardımcı olarak 2024 yılının daha olumlu bir süreçte geçeceği öngörülmektedir.

2023 yılında konut satış rakamlarında yaşanan düşüşün konut dışı gayrimenkul satışlarını artırdığı görülmektedir. Arsa, tarla ve ticari gayrimenkul satışları yılın ilk 10 ayında 1 milyon 426 bin adet ile tüm zamanların en yüksek rakamına ulaşmıştır. Geçen yılın aynı dönemine göre %2,5 artış yaşanmıştır. Toplam satışlar içerisinde konut dışı gayrimenkullerin payı ilk kez yüzde 58,9'a ulaşmıştır. 2024 yılında bu durumun yeni konut alımının artması sonucunda konut dışı segmentte düşüş yaşanmasına sebep olacağı öngörülmektedir.

2024 yılında yapılan asgari ücret ve emekli maaşlarına gelen zamlarla birlikte alım gücünde artış yaşanması beklenmekte ve hem yatırım hem oturma açısından inşaat sektörüne ilginin artması beklenmektedir. Konut satış rakamlarında bu yılda bir düşüş beklenmemekle birlikte kredi kampanyalarının alım taleplerini karşılayarak, borsa ve banka mevduatlarında biriken paraların inşaat sektörüne aktarılması beklenmektedir. Bu da konut fiyatlarının artmasına sebep olacağı için erken konut alımının karlı bir yatırım olacağı öngörülmektedir.

4. Kaynakça

2024 Yılında Konut Sektörünü Ne Bekliyor? <https://www.patronlardunyasi.com/haber/2024-yilinda-konut-sektorunu-ne-bekliyor-/300279>

Türkiye İstatistik Kurumu

www.tuik.gov.tr

İnşaat Sektörünün Ekonomik Büyüme Üzerindeki Etkileri: Türkiye Üzerine Ampirik İnceleme <http://adudspace.adu.edu.tr:8080/jspui/bitstream/11607/4081/1/603878.pdf>

Türkiye Müteahhitler Birliği – İnşaat Sektör Analizi (Ocak 2024)

<https://www.tmb.org.tr/uploads/publications/65a548f1afd98668b7951d25/1705330890527-tmb-bulten-ocak-2024.pdf>

OTOMOTİV SEKTÖRÜ

2023 Değerlendirmesi ve 2024 Beklentileri

Fezullah ALTAY

KTO, Ekonomik Araş. ve Proje Müdürlüğü

1. Giriş

2023 yılı otomotiv sektörü için yaşanan tezatlar ve sürprizler ile yılın ilk yarısında 0 km araç bulunurluğunun talebi karşılamadığı, hem 0 km'de hem de 2. elde ciddi fiyat artışları yaşandığı, 2. el oto pazarında fiyatların 0 km liste fiyatlarının üzerine çıktığı, krediye erişimde büyük zorlukların yaşandığı, regülatif kısıtlamalarla piyasanın düzenlendiği unutulmayacak bir yıl olmuştur. Ancak tüm bu yaşanan gelişmelere karşın tarihi satış rekorları kırılmıştır.

Türkiye otomotiv endüstrisi 2023'te yüzde 13 artışla 35 milyar dolar ihracat gerçekleştirerek tüm zamanların rekoruna ulaşmıştır. 2023 yılı ülke ihracatının da lideri olarak tamamlayan sektörün payı ise yüzde 15,8 oldu. Sektör, aralık ayında ise 2022'nin aynı dönemine göre yüzde 1,1 artışla 3 milyar 176 milyon dolar ihracatla yine ilk sırada yer almıştır. Bu raporda Otomotiv Sektörünün 2023 yılı değerlendirmesi ve 2024 yılı beklentileri ele alınacaktır.

2. 2023 YILINDA DÜNYA OTOMOTİV SEKTÖRÜ

Küresel otomotiv sektörü, gün geçtikçe gelişen ve ülke ekonomileri için önemi

artan bir sektördür. Bu sektörde firmalar arası rekabet hızla yükselmekte ve buna bağlı olarak verimlilik artışı, kaynakların etkin kullanımı, idari ve teknik organizasyon gibi unsurlar büyük önem kazanmaktadır. Bu kapsamda; Ar-Ge yatırımları, kalite yönetimi, ana ve yan sanayi arasında işbirliğine dayanan ilişkiler, nitelikli iş gücü istihdamı, esnek üretim yöntemlerinin uygulanması ve etkin pazarlama gibi özellikler rekabette belirleyici olmaktadır.

Otomotiv endüstrisi, pandeminin başlangıcında araçlara olan talep düştüğü için siparişlerini küçültmüştür. Üretim 2020'nin ilk yarısında 2010 seviyelerine kadar gerilemiştir. Bu süre zarfında COVID-19 salgını ve elektronik ürünlerle olan talepteki artıştan kaynaklanan küresel çip krizi gerçekleşmiştir. Bu kriz otomotiv sektörünü de etkilemiş ve otomotiv üretimi yeniden büyük ölçekte başlatılmak istendiğinde sektör kendisini çip sırasının en sonunda bularak sert bir darbe almıştır. Yarı iletkenler, elektrikli otomobiller gibi yüksek kaliteli araçlar için korunurken, müşteriler düşük fiyatlı ve içten yanmalı motorlar için daha uzun bekleme süreleri ile karşı karşıya kalmaktadır. 2022 yılında halen

toparlanamayan tedarik zincirlerinin etkisiyle çip krizi daha da büyüyerek ülke ekonomilerini etkilemeye başlamıştır. ABD çip üretiminde eski günlerine dönmeye çalışırken, Çin ve Güney Kore de bu alandaki yatırımlara devam etmektedir.

Çin Binek Otomobil Birliğinden (CPCA) yapılan açıklamaya göre, ülkenin ihrac ettiği yeni otomobil sayısı 2023'te 3,83 milyona ulaşırken, Japonya'nın 11 ayındaki 3,5 milyonluk dış satımının üzerine çıktı. Japonya'nın yılın tamamını kapsayan dış satım verileri henüz açıklanmasa da Çin'in bu alanda dünyanın en büyük ihracatçısı konumundaki ülkeyi geride bırakarak liderliğe seçileceği tahmin ediliyor. Çin'in, binek otomobiller dışındaki motorlu ve elektrikli taşıtların da dahil edildiği otomotiv ihracatının 5,26 milyon birim olacağı öngörülüyor. Çin, böylece Japonya'nın 4,3 milyon birim olacağı tahmin edilen dış satımını geride bırakarak bu alanda lider konuma ulaşmış olacak. Sektör analistleri, Çin'in elektrikli araç ihracatındaki hızlı yükselişin yanı sıra Ukrayna Savaşı nedeniyle Batı'nın yaptırımlarıyla karşı karşıya bulunan Rusya'ya benzimli araç satışlarındaki artışın, Çin'in

Tablo 1. Türkiye Otomotiv Sanayi Özet Değerlendirme (2022/2023)

		2022	2023	2022/2023 Değişim (%)
Üretim	Toplam	1.352.648	1.468.393	8,6
	Otomobil	810.889	957.667	17,5
Pazar	Toplam	827.147	1.283.952	55,2
	Otomobil	592.660	967.341	63,2
İhracat (₺)	Toplam	970.124	1.018.247	5,0
	Otomobil	571.218	663.090	16,1
İhracat (\$)	Toplam	31.508.369.028	35.697.561.717	13,3
	Otomobil	9.069.547.725	10.934.400.137	20,6
İhracat (€)	Toplam	29.96.482.885	33.015.222467	10,2
	Otomobil	8.618.166.566	10.109.439.507	17,3

Kaynak: Otomotiv Sanayi Derneği

Grafik 1. 2013-2023 Toplam ve Otomobil Üretim Gelişimi (Ocak-Aralık) (x1000)

Kaynak: Otomotiv Sanayi Derneği

Grafik 2. 2013-2023 Otomobil Üretim ve İhracat Gelişimi (Ocak-Aralık) (x1000)

Kaynak: Otomotiv Sanayi Derneği

Grafik 3. 10 Yıllık Ortalama ve 2023-2022 Toplam Satışlar (Ocak-Aralık) (x1000)

Kaynak: Otomotiv Sanayi Derneği

liderliğe yükselmesinde etkili olduğu değerlendirilmesini yapıyor.

3. 2023 YILINDA TÜRKİYE'DE OTOMOTİV SEKTÖRÜNÜN DURUMU

Türkiye otomotiv endüstrisi 2023'te yüzde 13 artışla 35 milyar dolar ihracat gerçekleştirerek tüm zamanların rekoruna ulaşmıştır. 2023 yılı ülke ihracatının da lideri olarak tamamlayan sektörün payı ise yüzde 15,8 oldu.

3.1. Üretim

2023 yılı Ocak-Aralık döneminde toplam üretim yüzde 9, otomobil üretimi bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 18 arttı. Bu dönemde, toplam üretim 1 milyon 468 bin 393 adet, otomobil üretimi ise 952 bin 667 adet düzeyinde gerçekleşti.

2023 yılı Ocak-Aralık döneminde traktör üretimi ile birlikte toplam üretim 1 milyon 525 bin 963 adet olarak gerçekleşti.

2022 yılına göre, yük ve yolcu taşıyan ticari araçlar üretimi, 2023 yılı Ocak-Aralık döneminde yüzde 5 seviyesinde azalırken, ürün grubu bazında üretim: Ürün grubu bazında üretim:

- Otobüste yüzde 30
- Midibüste yüzde 40
- Kamyonunda yüzde 12
- Minibüste yüzde 9
- Kamyonette yüzde 9

2023 yılı Ocak-Aralık döneminde otomobil üretimi, 2022 yılına göre yüzde 18 artarak 952 bin 667 adet düzeyinde gerçekleşti.

Ocak-Aralık döneminde kapasite kullanım oranları, hafif araçlarda (otomobil + hafif ticari araçlar) yüzde 74, kamyon grubunda yüzde 91, otobüs-midibüs grubunda yüzde 54 ve traktörde yüzde 75 olarak gerçekleşti. Ocak-Aralık döneminde Otomotiv Sanayiinin toplam kapasite kullanım oranı yüzde 74 oldu.

3.2. Pazar

2023 yılı Ocak-Aralık döneminde toplam satışlar 2022 yılı aynı dönemine yüzde 55 oranında artarak 1 milyon 283 bin 952 adet seviyesinde gerçekleşti.

2023 yılı Ocak-Aralık döneminde otomobil satışları, 2022 yılı aynı dönemine göre yüzde 63 oranında arttı ve 967 bin 341 adet oldu.

2023 yılı Ocak-Aralık döneminde; bir önceki yılın aynı dönemine göre ağır ticari araç pazarı yüzde 17 artarak 51 bin 317 adet, kamyon pazarı yüzde 17 artarak 46 bin 731 adet, otobüs pazarı yüzde 7 oranında artarak bin 960 adet düzeyinde ve midibüs pazarı yüzde 24

Grafik 4. 10 Yıllık Ortalama ve 2023-2022 Otomobil Satışları (Ocak-Aralık) (x1000)

Kaynak: Otomotiv Sanayi Derneği

oranında artarak 2 bin 766 adet düzeyinde gerçekleşti.

Son 10 yıllık ortalamalara göre 2023 yılı Ocak-Aralık döneminde toplam pazar yüzde 55, otomobil pazarı yüzde 59, hafif ticari araç pazarı yüzde 45 ve ağır ticari araç pazarı yüzde 52 seviyesinde arttı.

3.3. İhracat

Türkiye otomotiv endüstrisi 2023'te yüzde 13 artışla 35 milyar dolar ihracat gerçekleştirerek tüm zamanların rekoruna ulaşmıştır.

2023 yılı ülke ihracatının da lideri olarak tamamlayan sektörün payı ise yüzde 15,8 oldu. Sektör, aralık ayında ise 2022'nin aynı dönemine göre yüzde 1,1 artışla 3 milyar 176 milyon dolar ihracatla yine ilk sırada yer almıştır.

2023 yılı Ocak-Aralık döneminde 663 bin 90 adedi otomobil olmak üzere, toplam üretimin yüzde 69'unu oluşturan 1 milyon 18 bin 247 adet taşıt ihraç edildi. 2023 yılı Ocak-Aralık döneminde

gerçekleşen taşıt aracı ihracatı, 2022 yılı aynı dönemine göre yüzde 5 arttı.

Bu dönemde otomobil ihracatı bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 16 artarken, ticari araç ihracatı ise yüzde 11 oranında azaldı. Traktör ihracatı ise 2022 yılına göre yüzde 8 azalarak 16 bin 752 adet olarak gerçekleşti.

Uludağ İhracatçı Birlikleri (UIB) verilerine göre, 2023 yılı Ocak-Aralık döneminde toplam otomotiv ihracatı, 2022 yılına göre yüzde 13 oranında artarak 35,7 milyar \$ oldu. Euro bazında ise yüzde 10 artarak 33,01 milyar € olarak gerçekleşti.

Bu dönemde, dolar bazında ana sanayi ihracatı yüzde 16 oranında, tedarik sanayi ihracatı da yüzde 10 oranında arttı. Türkiye İhracatçılar Meclisi verilerine göre, toplam otomotiv sanayi ihracatı, 2023 yılında yüzde 16 pay ile sektörel ihracat sıralamasında birinci sırada yer aldı.

3.4. Elektrikli Araç Pazarındaki Gelişmeler

2023'ün otomotiv sektörü açısından unutulmaz kılacak bir diğer önemli gelişme de, kuşkusuz ki yerli otomobil TOGG'un satışa sunulması oldu. 25 Haziran 2018'de kurulan Türkiye'nin Otomobili Girişim Grubu (TOGG), 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı'nda törenle açılan Bursa'daki fabrikasında ürettiği yerli elektrikli SUV modeli T10X'i yılın ikinci çeyreğinde tüketici ile buluşturdu. Mart ayında ön siparişe açılan T10X için 177 bin 467 kişinin katıldığı bir çekiliş düzenlendi. Şanslı 20 bin kullanıcı otomobili satın almaya hak kazanırken, 20 bin kişi de yedek listede yerini aldı. Aralık ayı ortasına kadar, 15 bin kullanıcıya

Tablo 2. Sektörel Bazda İhracat Rakamları -1.000 \$ (Ocak-Aralık)

SEKTÖRLER	2022	2023	Değişim (2023/2022)	Pay (2023) (%)
Otomotiv Endüstrisi	30.995.808	35.004.230	13,0	15,8
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	33.524.626	30.572.012	-8,7	13,8
Hazır giyim ve Konfeksiyon	21.205.484	19.253.722	-9,2	8,7
Elektrik ve Elektronik	15.193.324	16.227.067	7,0	7,3
Çelik	21.062.568	14.877.836	-29,2	6,7
Demir ve Demir Dışı Metaller	14.385.433	12.475.762	-13,2	5,6
Hububat Bakliyat Yağlı Tohum ve Mamulleri	11.473.748	13.378.672	8,0	5,6
Makine ve Aksamları	10.371.714	11.337.756	9,4	5,1
Tekstil ve Maddeleri	10.358.778	9.558.447	-7,6	4,3
Mobilya Kâğıt ve Orman Ürünleri	8.440.766	7.983.785	-5,3	3,6
GENEL İHRACAT TOPLAMI	254.209.535		-2,0	100,00

Kaynak: TİM – Sektörel İhracat Sıralaması İlk 10 Sektör

otomobillerinin teslimatı yapıldı. 2023 yılı itibariyle Türkiye'de 19.583 adet satılarak Tesla'yı geride bırakmıştır.

TOGG'un yollara çıkması ile birlikte, Türkiye elektrikli araç pazarı da hızlı bir büyüme dönemine girdi. Ocak-Aralık döneminde Türkiye'deki elektrikli araç satışları 1 yıl öncesine göre yüzde 900'e yakın arttı ve 60 bin adedi aştı. Böylece, elektrikli otomobillerin pazar payı da yüzde 7'yi geçti. 2022'nin aynı döneminde satılan elektrikli araç sayısının 6 bin adet olması ve elektrikli araçların pazar payının da yüzde 2'nin altında kalması, batarya ile çalışan otomobillerdeki 1 yıl değişimi gözler önüne seriyor.

Ne var ki, ulaşılan 60 bin adetlik elektrikli araç satışında Togg haricinde, ABD'li üretici Tesla'nın da büyük payı bulunuyor. Togg ile aynı dönemde Türkiye'de resmi satışlara başlayan Tesla, yıl içinde Çin'den ithal edilen elektrikli otomobillere uygulanmaya başlanan yüzde 40 ek vergiye maruz kalmamak için, Almanya'da ürettiği Model Y otomobilini Türkiye yollarına çıkardı. Kasım sonuna kadar 11 bin 600 adetlik satış elde eden marka, elektrikli araç pazarının büyümesinde önemli rol oynadı.

Otomotiv sektöründe 2023'ün öne çıkan başlıklarından biri de Çinli markaların art arda Türkiye'ye giriş yapması oldu.

4. SEKTÖRDE 2024 YILI BEKLENTİLERİ

Otomobil markalarının temsilcilerini hem fikir olduğu görüşe göre, 2024'te pazarın daralması bekleniyor. Sektördeki tahminlerin ortalaması ise, pazardaki daralma oranının yüzde 35'i

bulabileceği şeklinde. Bu tahminde, otomobilin yatırım aracı olmaktan çıkması etkili.

Türkiye otomotiv pazarı, yıl içerisinde ikinci el araç fiyatlarının sıfır fiyatını geçtiği, otomobilin yatırım aracına dönüştükten sonra Ticaret Bakanlığının uyguladığı tedbirlerle normalleştiği, bulunurluğun yılın ikinci yarısından hemen sonra dengelendiği bir yılı geride bırakıyor. Ayrıca binek ve hafif ticari toplam pazarının, ilk kez 1 milyon adedi aşması da 2023 yılını otomotiv pazarı anlamında önemli bir konuma yerleştirdi.

2024, daha önceki yıllarda olduğu gibi şirketlerin fırsat buldukça kampanyalar yapacağı bir yıl olacaktır. 2023'te ilk defa 1 milyonun üzerinde bir pazar elde edilmiş olsa da 2024 yılında daha farklı bir tabloyla karşılaşacağımızı öngörüyoruz. Araç fiyatlarında yükseliş, kredi maliyetleri, krediye ulaşmada zorluk ve kısıtlar, pazarın yüzde 30-35 civarında daralmasına yol açabilir. Bu noktada otomobil ve hafif ticari dahil olmak üzere 750-800 bin civarında bir pazar hacmi gerçekleşebilir.

Türkiye'nin bulunduğu jeopolitik konumu gereği fiyatlar üzerindeki değişimleri bugünden öngörmek çok mümkün değil. Döviz kurları başta olmak üzere pek çok parametreye bağlı bir seyir izleyen fiyatlar konusunda, tüketicilerin finansmana erişimi de büyük önem arz ediyor. Bununla birlikte araç bulunurluğunun geçtiğimiz döneme göre rahatlaması, ikinci el piyasasındaki talebi ve fiyatları da doğrudan etkileyecektir.

İhracat tarafında ise 2022 yılında karşılanamayan talebin etkisiyle 2023 yılında talebin güçlü kalacağı ve Türk oto-

motiv sektörü için açık ara en önemli ihracat pazarı olan Avrupa'da yüzde 5'lik büyüme beklendiği ve bunun da Türk şirketlerinin ihracat hacimlerini destekleyeceği belirtilmektedir.

2023 yılı içerisinde elektrikli otomobil satışlarının artışının devam edeceği öngörülmektedir. Bu noktada TOGG'un C segmentte yer alacak SUV modelinin satışa sunulması da Türk tüketicisi tarafından merakla beklenmektedir. Diğer yandan 2023 yılında pek çok marka yeni model ve özellikle elektrikli modellerini ülkemiz pazarına sunma çalışması içerisinde. Ayrıca ülkemize yeni markaların giriş yapacağı bilinmektedir. 2023 yılı genel olarak elektrikli araç pazarındaki altyapıyı ve tüketici nezdindeki farkındalığı artırıcı çalışmalar ile bu yöndeki iş birlikleri açısından hazırlık dönemi olarak görülmektedir. Bu süreçte tüketicinin daha makul taşıt finansman faizleriyle desteklenmesinin talebin sürdürülebilirliği adına çok önemli olduğu belirtilmektedir.

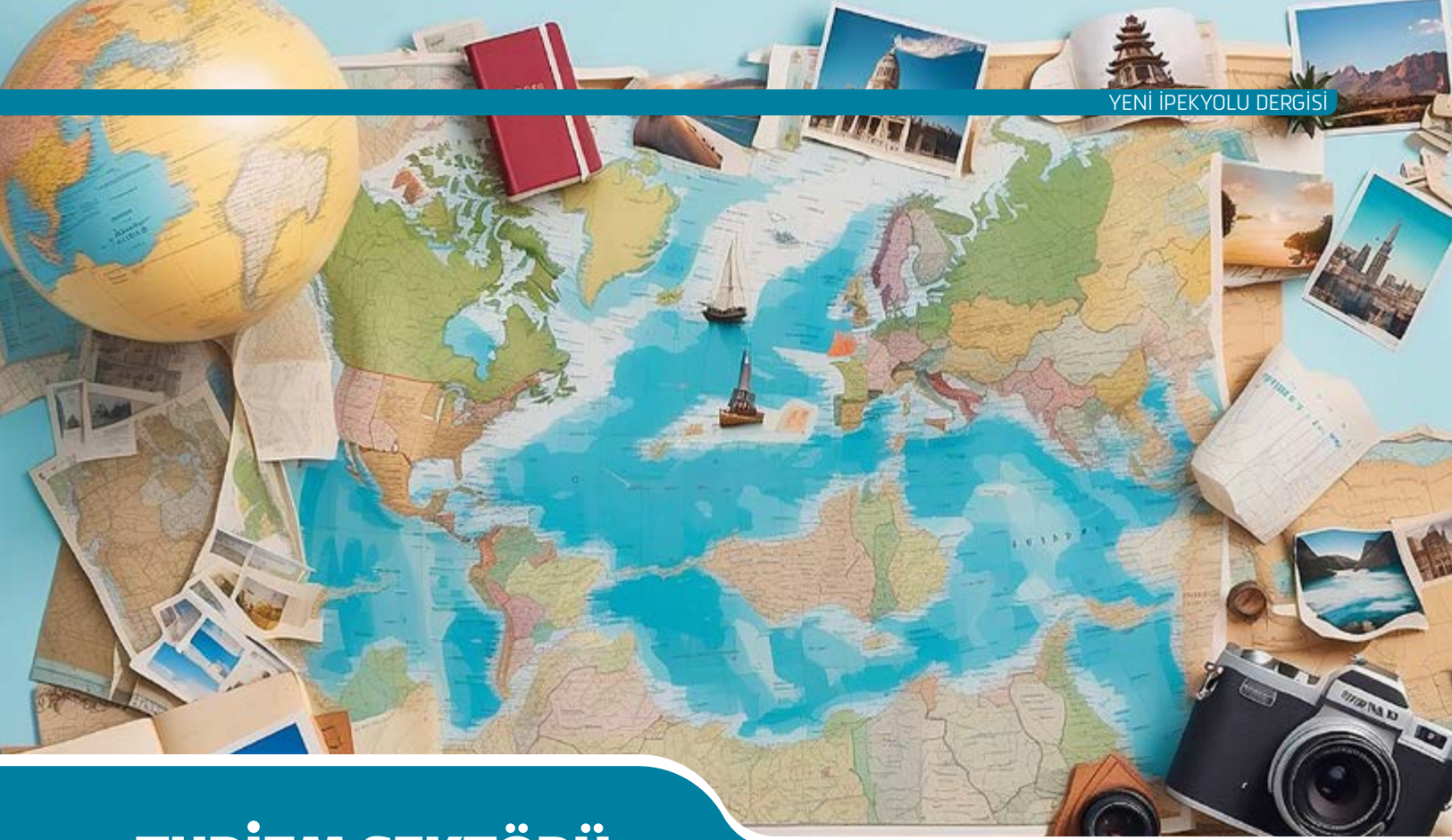
5. KAYNAKÇA

"Otomotiv Sanayi Özet Rapor – 2024 Ocak", Otomotiv Sanayi Derneği, Ocak 2024
<https://www.osd.org.tr/saved-files/PDF/2024/01/15/2023-12OSD%20%C3%96zet%20Rapor.pdf>

"Otomotivin 2023'ü! İlklerin ve rekorların yılı", Haber Türk Ekonomi, Aralık 2023
<https://www.haberturk.com/otomotivin-2023-u-ilklerin-ve-rekorlarin-yili-3647709-ekonomi>

"Otomotiv sektörünün 2024 tahminleri: Nasıl bir yıl bekliyoruz?", Ekonomist, Aralık 2023
<https://www.ekonomist.com.tr/otomotiv/ye-ni-peugeot-208-ve-e-208-turkiye-de-sat-sa-cikti-fiyati-aciklandi-48515>

"2024 beklentileri: Otomotiv", Z Raporu, Ocak 2024
<https://www.gzt.com/z-raporu/2024-beklentileri-otomotiv-3785037>

TURİZM SEKTÖRÜ

2023 Değerlendirmesi ve 2024 Beklentileri

Mustafa KESKİN

KTO, Ekonomik Araş. ve Proje Müdürlüğü

1. Giriş

6 Şubatta gerçekleşen büyük felaket, küresel enflasyon, gıda ve tedarik zincirindeki problemler 2023 yılı turizm hedeflerine ulaşamamasına sebep olmuştur. Orta vadeli plan kapsamında turizm sektörü için atılan adımlar 2023 yılında izlenmeye başlanmıştır. Bu hususta olumlu gelişmeler yaşanmış fakat belirlenen hedeflerin çok az aşığına kalınmıştır.

Bu raporda, Türkiye'nin 2023 yılı turizm istatistikleri çeşitli grafik ve tablolar vasıtasıyla incelenmiştir. Ayrıca, Türkiye'nin 2024 yılı turizm sektöründeki beklenti ve hedefleri resmi kurumların açıklamaları dikkate alınarak raporda detaylıca işlenmiştir.

2. 2023 YILINDA TÜRKİYE'NİN TURİZMİ

Bu bölümde Türkiye'nin 2023 yılına ait toplam turizm gelir ve giderleri, ziyaretçi sayıları, harcama istatistikleri ve harcama türüne göre gelir ve giderleri grafikler yardımıyla incelenmiştir.

2.1 Turizm Gelir ve Giderleri

Türkiye 2022 yılında turizmden elde ettiği gelir toplam 46 milyar dolar iken

Tablo 1: Turizm Geliri, Ziyaretçi ve Harcama İstatistikleri (2022-2023)

	2022	2023
Turizm Geliri (Bin Dolar)	46.477.871	54.315.542
Kişi Sayısı	51.369.026	57.077.440
Kişi Başı Ortalama Harcama (Dolar)	905	952

Kaynak: TÜİK

Grafik 1: Harcama Türlerine Göre Turizm Geliri (2023, 1000 \$)

TUR HİZMETLERİ	121 632
SPOR, EĞİTİM, KÜLTÜR	643 193
HEDİYELİK EŞYA	1 485 029
SAGLIK	2 307 150
ULAŞTIRMA (TÜRKİYE İÇİ)	2 758 172
DIĞER HARCAMALAR	3 809 157
KONAKLAMA	6 071 704
GİYECEK VE AYAKKABI	6 451 520
YERLİ ULUSLARARASI ULAŞTIRMA	7 582 352
YEME İÇME	10 091 569
DIĞER MAL VE HİZMETLER	11 745 686
PAKET TUR HARCAMALARI	13 254 134
KİŞİSEL HARCAMALAR	41 061 408

Kaynak: TÜİK

2023 yılında %16'lık bir artış göstererek 54 milyar dolara erişmiştir. Ziyaretçi sayısı ise 2022 yılında 51.3 milyon kişi iken %11'lik bir artışla 2023 yılında 57 milyon kişiye ulaşmıştır. Kişi başı ortalama harcama verileri incelendiğinde 2022 yılında 905 dolar iken 2023

yılında 47 dolar yükselerek 952 dolar olmuştur.

Turizm gelirleri harcama türlerine göre incelendiğinde, kişisel harcamalar 41 milyar dolarla zirvede yer almaktadır. Paket tur harcamaları 13 milyar dolar ile ikinci, diğer mal ve hizmetler 11 milyar dolar ile üçüncü ve yeme-içme harca-

Grafik 4. 10 Yıllık Ortalama ve 2023-2022 Otomobil Satışları (Ocak-Aralık) (x1000)

	2022	2023
Turizm Gideri (Bin Dolar)	4.276.533	7.068.901
Kişi Sayısı	7.266.773	11.067.359
Kişi Başı Ortalama Harcama (Dolar)	589	639

Kaynak: Otomotiv Sanayi Derneği

Grafik 2: Harcama Türüne Göre Turizm Gideri (2023, 1000 \$)

TUR HİZMETLERİ	1 054
HALI, KİLİM VB	6 243
SAĞLIK	14 024
SPOR, EĞİTİM, KÜLTÜR	57 816
CEP TELEFONU DOLAŞIM HARCAMALARI	72 607
GİYECEK VE AYAKKABI	245 545
YABANCI ULUSLARARASI ULAŞTIRMA	342 693
ULAŞTIRMA (YURT DIŞI)	364 592
HEDİYELİK EŞYA	618 438
DİĞER HARCAMALAR	637 947
PAKET TUR HARCAMALARI	1 151 967
DİĞER MAL VE HİZMETLER	1 508 173
KONAKLAMA	1 515 001
YEME-İÇME	2 040 974
KİŞİSEL HARCAMALAR	5 916 935

Kaynak: TÜİK

Grafik 3: Türkiye'ye Gelen Toplam Ziyaretçi Miktarı (Kişi)

Kaynak: TÜİK

Tablo 3: Ziyaretçi istatistikleri

Yıllar	Türkiye'ye Gelen Ziyaretçiler				Yurt Dışını Ziyaret Eden Türk Vatandaşları		
	Ziyaretçi Sayısı (Kişi)	Kişi Başı Ortalama Harcama (\$)	Ortalama Geceleme Sayısı (Gün)	Gecelik Ortalama Harcama (\$)	Yurt Dışını Ziyaret Eden Türk Vatandaşı (Kişi)	Ortalama Geceleme Sayısı (Gün)	Kişi Başı Ortalama Harcama (\$)
2021	29.357.463	1.028	12,6	81	2.738.340	19,2	676
2022	51.369.026	905	10,3	89	7.266.773	12,6	589
2023	57.077.440	952	9,8	99	11.067.359	11,3	639

Kaynak: TÜİK

Tablo 4: Gurbetçi Vatandaşların Turizm Geliri

Yıllar	Yurtdışı İkametli Vatandaşların Turizm Geliri				
	Turizm Geliri (Bin \$)	Ziyaretçi Sayısı (Kişi)	Ortalama Harcama (Kişi Başı-\$)	Ortalama Geceleme Sayısı (Gün)	Gecelik Ortalama Harcama (\$)
2021	5.830.953	5.417.442	1.076	20,7	52
2022	7.067.152	7.027.504	1.006	16,9	60
2023	8.903.472	7.730.473	1.152	15,9	72

Kaynak: TÜİK

maları ise 10 milyar dolarla dördüncü sıradadır.

Türkiye'nin toplam turizm gideri incelendiğinde 2022 yılında 4.2 milyar dolar iken %65 artarak 2023 yılında 7 milyar dolara yükselmiştir. Ziyaretçi sayısı 2022 yılında 7.2 milyon iken 2023 yılında 11 milyona ulaşmıştır. 2022 yılında kişi başı ortalama harcama 589 dolar iken 2023 yılında 639 dolara yükselmiştir.

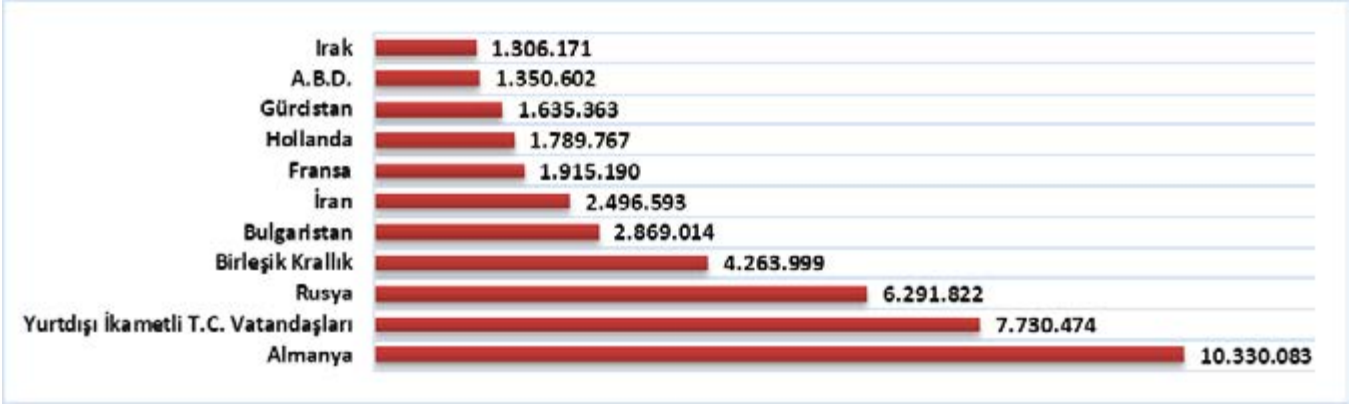
Harcama türüne göre turizm gideri incelendiğinde kişisel harcamalar 5.9 milyar dolar ile zirvede yer almaktadır. Yeme-içme 2 milyar dolar ile ikinci, konaklama ise 1,5 milyar dolar ile üçüncü sırada yer almaktadır.

2.2 Ziyaretçi İstatistikleri

Bu bölümde Türkiye'ye gelen ve Türkiye'den giden ziyaretçilerin miktarı, geceleme süreleri ve harcamaları incelenmiştir. Buna göre Türkiye'ye 2022 yılında 44 milyon yabancı gelirken 2023 yılında yaklaşık %10 artarak 49 milyon yabancı gelmiştir. 2023 yılında ise 7.7 milyon gurbetçi vatandaş tatillerinde Türkiye'yi tercih etmişlerdir.

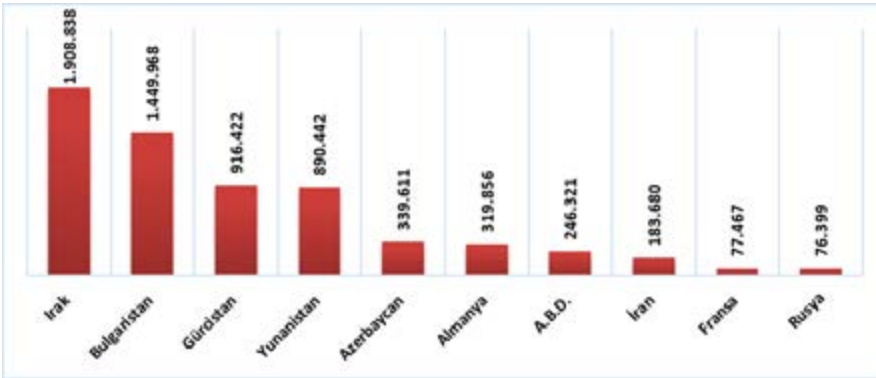
Türkiye'ye gelen ziyaretçilerin milliyetlerine göre dağılımı incelendiğinde Almanya 10 milyon kişi ile birinci sıradadır. Rusya 6 milyon ile ikinci ve İngiltere 4 milyon ile üçüncü sıradadır.

Grafik 4: Ülkemize Gelen Ziyaretçilerin Milliyetlerine Göre Dağılımı

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı

Grafik 5: Yurt Dışına Çıkan Vatandaşların Gittiği Ülkeler (2022, Kişi)

Kaynak: TÜİK

Tablo 5: Genel Konaklama Sayıları (2023)

Tesis, Oda ve Yatak Sayıları (2023)		
İşletme Belgeli	Tesis Sayısı	5.337
	Oda Sayısı	535.254
	Yatak Sayısı	1.121.187
Yatırım Belgeli	Tesis Sayısı	709
	Oda Sayısı	73.330
	Yatak Sayısı	159.612
Basit Konaklama İşletme Belgeli	Tesis Sayısı	14.967
	Oda Sayısı	332.012
	Yatak Sayısı	669.789

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı

Türkiye'ye gelen ziyaretçiler ile yurt dışını ziyaret eden Türk vatandaşlarının istatistikleri incelendiğinde; 2021 yılında toplam 29 milyon, 2022 yılında 51 milyon ve 2023 yılında ise 57 milyon ziyaretçi Türkiye'yi tercih etmiştir. 2023 yılında ortalama geceleme sayısı 9,8 iken gecelik ortalama harcamaları 99 dolardır. Yurt dışını ziyaret eden Türk vatandaşları ise 2023 yılında ortalama geceleme süresi 11,3 ve ortalama yaptıkları harcamalar 639 dolar olmuştur. Yurt dışında yaşayan Türk vatandaşlarından elde edilen turizm geliri 2023 yılında 8,9 milyar dolar olmuştur. 7,7 milyonu aşkın gurbetçi vatandaş Türkiye'de ortalama 15,9 gün kalmış ve gecelik 72 dolar harcama yapmıştır. Yurt dışına çıkan vatandaşların gittiği ülkelerin başında 1,9 milyon kişi ile Irak, 1,4 milyon kişi ile Bulgaristan, 916 bin kişi ile Gürcistan gelmektedir. En çok gidilen ilk beş ülke Türkiye'nin komşusu konumundadır.

2.3 Tesis İstatistikleri

Türkiye'nin genel tesis, oda ve yatak sayıları incelendiğinde; işletme belgeli 5.337 tesis, 535.254 oda ve 1.121.187 yatak sayısı bulunmaktadır. Yatırım belgeli tesis sayısı ise 709, oda sayısı 73.330 ve 159.612 adet yatak sayısı mevcuttur.

Şekil 1: 2023 Yılı En Çok Ziyaret Edilen Şehirleri

Kaynak: Euromonitor International

2.4 Küresel İstatistikler

Türkiye 2019 yılında dünyanın en çok turist alan altıncı ülkesiyken 2021 yılında dördüncülüğe, 2022 yılında ise üçüncülüğe yükselmiştir. 2023 yılında ise Fransa ve İspanya'nın ardından yine ülkemiz üçüncü sırada yer almaktadır. Uluslararası araştırma şirketi olan "Euromonitor International" 2023 yılının en çok ziyaret edilen şehirlerini incelemiştir. Bu verilere göre destinasyon bazında en çok ziyaret edilen il İstanbul olurken onu sırasıyla Londra, Dubai ve Antalya izlemiştir.

3. 2024 YILI BEKLENTİ VE HEDEFLER

Bu bölümde 2024 yılı turizm hedefleri ve beklentileri yer almaktadır. Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı'nın 2024 yılı için planladığı turizm hedefleri ve Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın hedeflediği çalışma ve faaliyetler hususunda detaylı bilgiler aktarılmaktadır. Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy, 2024 yılı hedeflerini 60 milyon ziyaretçi, 60 milyar dolar gelir olarak

güncellemiştir. 2028 yılı için belirlenen 100 milyar dolar gelir ve 90 milyon ziyaretçi hedefi için 2024 yılında ciddi bir ilerleme katedilmiştir. Türkiye yüzyılı turizm stratejileri kapsamında ürün ve pazar çeşitliliği ile sektörün gelir odaklı kalkınması hedeflenmiştir. Bu minvalde turizmde kişi başı gelirden ziyade geceleme sayısı ve gecelik harcamaları artırmanın daha önemli olduğu tespit edilmiştir.

Buna göre aşağıdaki şekilde 2024 yılı turizm hedeflerini gerçekleştirmek adına alınacak önlemler Şekil 2'deki gibidir.

4. SONUÇ

Türkiye, 2023'te bir önceki yıla göre %11,1 artarak 57 milyon ziyaretçi ve bir önceki yıla göre %17 oranında artışla 54,3 milyar dolar turizm geliriyle tarihi bir rekor kırmıştır. Kıran bu rekora rağmen OVP kapsamında belirlenmiş 2024 hedefi olan 59,6 milyar dolarlık hedef tutturulamamıştır. 2023 turizm gelirinin 41 milyar 61 milyon 408 bin dolarını kişisel harcamalar, 13 milyar 254 mil-

yon 134 bin dolarını ise paket tur harcamaları oluşturmuştur. Türkiye'den çıkış yapan ziyaretçilerin %13,5'i (7.730.473) yurt dışında ikamet eden vatandaşlardan oluşmaktadır. Türkiye'de geceleme yapan ziyaretçilerin gecelik ortalama harcaması 99 dolar iken yurtdışında ikamet eden vatandaşların gecelik ortalama harcaması ise 72 dolar olarak tespit edilmiştir. Yurtiçinde ikamet eden vatandaşların yurtdışı ziyaretlerinden kaynaklanan harcamaları turizm gideri olarak nitelendirilmektedir. 2023 yılı turizm gideri ise bir önceki yıla göre %65,3 oranında artarak 7 milyar 68 milyon 901 bin dolar olmuştur.

5. KAYNAKÇA

Kültür ve Turizm Bakanlığı - Sınır İstatistikleri Aylık Bülteni

Türkiye İstatistik Kurumu - Turizm İstatistikleri T.C. Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı - Kültür ve Turizm Bakanlığı 2024 Hedefleri <https://www.nzherald.co.nz/travel/the-10-most-visited-countries-in-2023-france-spain-and-turkiye-are-top-three-so-far/Q6MKA4JKIFHHDFKSQX2YK75EU/>

Şekil 2: 2024 Turizm Hedefleri

**Aradığınız
imalatçı ve ihracatçı
firmaları tek bir
adreste bulmaya
hazır mısınız?**

www.listofcompany.com

**7.000 Firmaya
10.000 Ürüne
50'den Fazla Sektöre
170 Ülkeye ihracat
Yapan Firmalara
Ulaşmanın Yolu
Tek Adreste**

1882
KONYA TİCARET ODASI
KONYA CHAMBER OF COMMERCE

TÜRKİYE'NİN EKONOMİK GÖRÜNÜMÜ

**Nisan
2024
TÜFE**

ENFLASYON

Yıllık
%69,8

**Mart
2024**

İŞSİZLİK

İşsizlik Oranı
%8,6

**Mart
2024**

DIŞ TİCARET

İhracat Yıllık (%) İthalat Yıllık (%)
%-4,1 %-6,3

**Mart
2024**

SANAYİ ÜRETİMİ ENDEKSİ

Yıllık Değişim
%4,3

**Nisan
2024**

TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSİ

Aylık
%1,4

**Mart
2024**

KONUT SATIŞLARI

Yıllık
%-0,1

**4. Çeyrek
2023**

BÜYÜME

Çeyrek Yıllık
%4,0 %4,5

**Mart
2024**

BÜTÇE

Aylık Denge
-208,9 milyar TL

**Şubat
2024**

CARİ AÇIK

Aylık Denge
-3,2 milyar \$

**Nisan
2024**

KAPASİTE KULLANIMI

Aylık Değişim
-0,2 puan

**Nisan
2024**

FİNANSAL YATIRIM

En Yüksek Getiri
BIST 100 %3,59

GAYRİ SAFİ YURT İÇİ HASILA

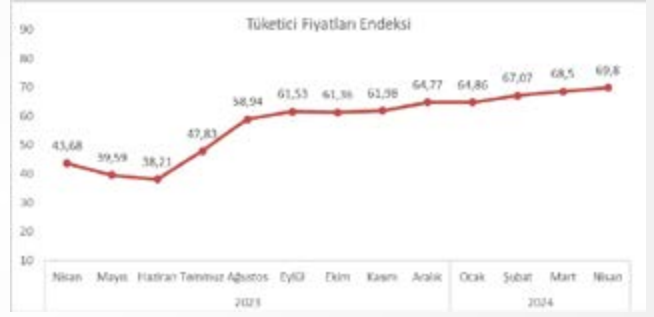
Gayrisafi Yurt İçi Hasıla (GSYH) 2023 yılında %4,5 arttı. Üretim yöntemine göre dört dönem toplamıyla elde edilen yıllık GSYH, zincirlenmiş hacim endeksi olarak (2009=100), 2023 yılında bir önceki yıla göre %4,5 arttı. GSYH 2023 yılının dördüncü çeyrek ilk tahmini; zincirlenmiş hacim endeksi olarak, bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %4,0 arttı. Üretim yöntemiyle Gayrisafi Yurt İçi Hasıla tahmini, 2023 yılının dördüncü çeyreğinde cari fiyatlarla bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %75,9 artarak 8 trilyon 431 milyar 375 milyon TL oldu. GSYH'nin dördüncü çeyrek değeri cari fiyatlarla ABD doları bazında 304 milyar 402 milyon olarak gerçekleşti.

Kaynak: TÜİK

ENFLASYON

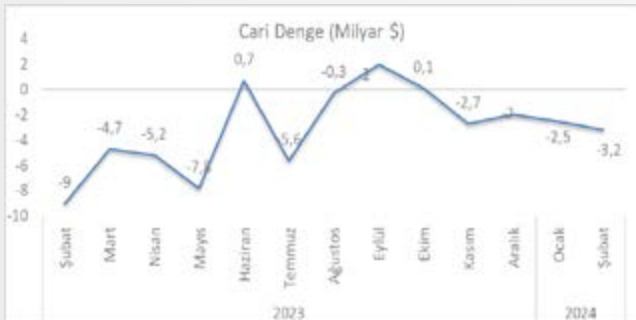
Tüketici fiyat endeksi (TÜFE) yıllık %69,8, aylık %3,18 arttı. TÜFE'deki (2003=100) değişim 2024 yılı Nisan ayında bir önceki aya göre %3,18, bir önceki yılın Aralık ayına göre %18,72, bir önceki yılın aynı ayına göre %69,80 ve on iki aylık ortalamalara göre %59,64 olarak gerçekleşti. Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE) yıllık %55,66, aylık %3,60 arttı. 2024 yılı Nisan ayında Yİ-ÜFE (2003=100) bir önceki aya göre %3,60 artış, bir önceki yılın Aralık ayına göre %15,61 artış, bir önceki yılın aynı ayına göre %55,66 artış ve on iki aylık ortalamalara göre %45,83 artış gösterdi.

Kaynak: TÜİK

CARİ AÇIK

2024 Şubat ayında cari denge 3.265 milyon \$ açık vermiştir. Şubat ayında cari işlemler hesabı 3.265 milyon ABD doları açık kaydetmiştir. Altın ve enerji hariç cari işlemler hesabı ise 2.106 milyon ABD doları fazla vermiştir.

Kaynak: TÜİK

En Fazla Artan (Aylık)			En Fazla Azalan (Aylık)		
S.	Ürün Adı	Oran (%)	S.	Ürün Adı	Oran (%)
1	Karayolu ile şehirler arası yolcu taşımacılığı	34,24	1	Margarin	-1,17
2	Havayolu ile yolcu taşımacılığı	17,69	2	Yumurta	-6,48
3	Kümes hayvanları eti	13,57	3	Sebze	-8,28

Kaynak: TÜİK

En Fazla Artan (Aylık)			En Az Artan (Aylık)		
S	Sektör Adı	Oran	S	Sektör Adı	Oran
1	Metal cevherleri	84,25	1	Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme	4,79
2	Diğer madencilik ve taş ocakçılığı ürünleri	82,22	2	Bilgisayarlar ile elektronik ve optik ürünler	42,10
3	Diğer mamul eşyalar	79,85	3	Kömür ve linyit	44,08

Kaynak: TÜİK

Kaynak: TÜİK

İSTİHDAM VE İŞSİZLİK

2024 Mart ayında işsizlik oranı %8,6.

Hanehalkı İşgücü Araştırması sonuçlarına göre; 15 ve daha yukarı yaştaki kişilerde işsiz sayısı 2024 yılı Mart ayında bir önceki aya göre 19 bin kişi azalarak 3 milyon 57 bin kişi oldu. İşsizlik oranı ise 0,1 puan azalarak %8,6 seviyesinde gerçekleşti. İşsizlik oranı erkeklerde %6,8 iken kadınlarda %12,0 olarak tahmin edildi.

Kaynak: TÜİK

DIŞ TİCARET

Mart ayında ihracat %4,1, ithalat %6,3 azaldı.

Türkiye İstatistik Kurumu ile Ticaret Bakanlığı iş birliğiyle genel ticaret sistemi kapsamında üretilen geçici dış ticaret verilerine göre; ihracat 2024 yılı Mart ayında, bir önceki yılın aynı ayına göre %4,1 azalarak 22 milyar 571 milyon dolar, ithalat %6,3 azalarak 29 milyar 912 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Mart ayında dış ticaret açığı bir önceki yılın aynı ayına göre %12,4 azalarak 8 milyar 379 milyon dolardan, 7 milyar 341 milyon dolara geriledi.

İhracatın ithalatı karşılama oranı 2023 Mart ayında %73,8 iken, 2024 Mart ayında %75,5'e yükseldi.

İhracatta Almanya, ithalatta Çin ilk sırayı aldı.

Mart ayında ihracatta ilk sırayı Almanya aldı. Almanya'ya yapılan ihracat 1 milyar 749 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 1 milyar 288 milyon dolar ile İtalya, 1 milyar 265 milyon dolar ile ABD, 1 milyar 189 milyon dolar ile Irak, 1 milyar 172 milyon dolar ile Birleşik Krallık takip etti. İlk 5 ülkeye yapılan ihracat, toplam ihracatın %29,5'ini oluşturdu.

İthalatta Çin ilk sırayı aldı. Mart ayında Çin'den yapılan ithalat 3 milyar 900 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 3 milyar 632 milyon dolar ile Rusya Federasyonu, 2 milyar 146 milyon dolar ile Almanya, 1 milyar 902 milyon dolar ile İtalya, 1 milyar 407 milyon dolar ile ABD izledi. İlk 5 ülkeden yapılan ithalat, toplam ithalatın %43,4'ünü oluşturdu.

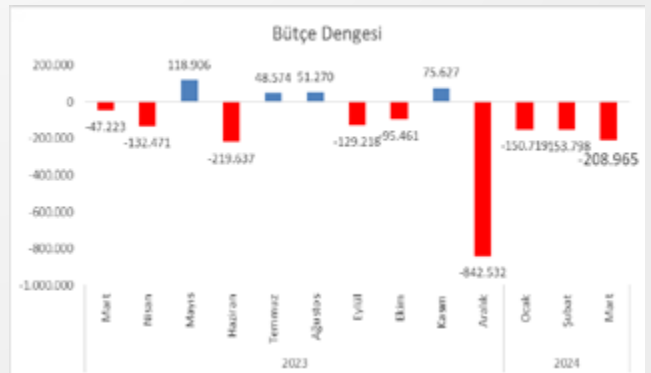
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ

Merkezi yönetim bütçesi 2023 yılı Mart ayında 47 milyar 223 milyon TL açık vermiş iken 2024 yılı Mart ayında 208 milyar 965 milyon TL açık vermiştir.

2023 yılı Mart ayında 2 milyar 148 milyon TL faiz dışı açık verilmiş iken 2024 yılı Mart ayında 134 milyar 412 milyon TL faiz dışı açık verilmiştir.

Merkezi yönetim bütçe giderleri Mart ayı itibarıyla 692 milyar 807 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Faiz harcamaları 74 milyar 553 milyon TL, faiz hariç harcamalar ise 618 milyar 254 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Merkezi yönetim bütçe gelirleri Mart ayı itibarıyla 483 milyar 842 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Vergi gelirleri 420 milyar 468 milyon TL, genel bütçe vergi dışı gelirleri ise 50 milyar 593 milyon TL olmuştur.

Kaynak: TÜİK

HAZIR BETON

KONYA

“Temel Sigortanız”

KONYA HAZIR BETON SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

Horozluhan Mh. Cihan Sk. No:15 42300 Selçuklu / KONYA | Tel : +90 (332) 346 03 69 - 70 | Fax: +90 (332) 346 16 12
www.konyahazirbeton.com.tr | konyahb@vicat.com.tr

SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ

2024 Mart ayında sanayi üretimi yıllık %4,3 arttı. Sanayinin alt sektörleri incelendiğinde, 2024 yılı Mart ayında (yıllık);

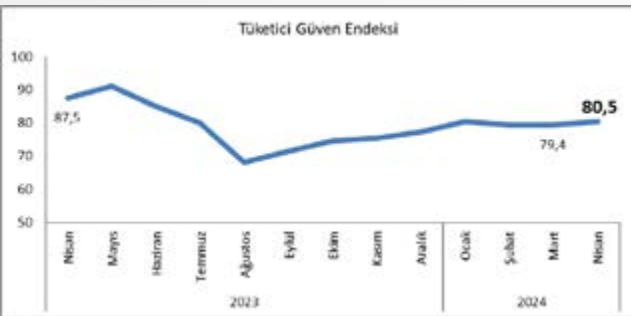
- Madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi %7,5,
- İmalat sanayi sektörü endeksi %4,0,
- Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %5,1 arttı.

Kaynak: TÜİK

TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSİ

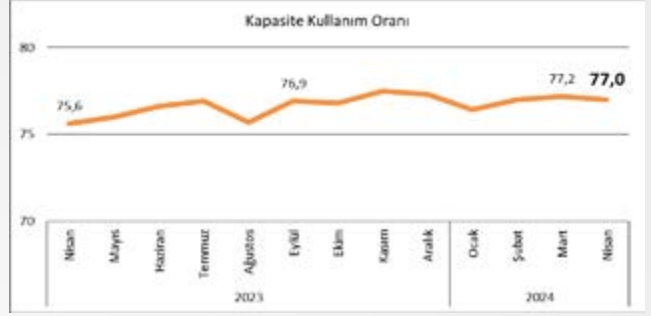
2024 Nisan ayında tüketici güveni arttı. Türkiye İstatistik Kurumu ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası işbirliği ile yürütülen tüketici eğilim anketi sonuçlarından hesaplanan tüketici güven endeksi, Mart ayında 79,4 iken Nisan ayında %14 oranında artarak 80,5 oldu. Tüketici Güven endeksindeki düşüş; hanenin maddi durumu ve genel ekonomik durum beklentileri değerlendirmelerinin arttığı göstermektedir.

Kaynak: TÜİK

KAPASİTE KULLANIM ORANI

İmalat sanayi genelinde mevsimsel etkilerden arındırılmış Kapasite Kullanım Oranı (KKO-MA), bir önceki aya göre 0,2 puan azalarak yüzde 77,0 seviyesinde gerçekleşmiştir

Kaynak: TÜİK

FİNANSAL YATIRIM ARAÇLARI

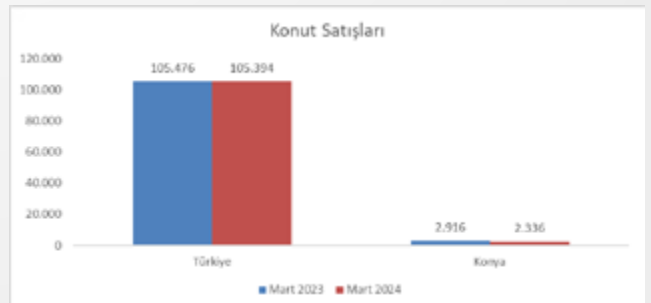
2024 Nisan ayında finansal yatırımlar araçları arasında aylık en yüksek reel getiriyi %3,59 oranıyla BIST 100 Endeksinde gerçekleşti. TÜFE ile indirgenildiğinde; külçe altın %1,78 oranında yatırımcısına reel getiri sağlarken; mevduat faizi (brüt) %0,16, DİBS %0,36, Amerikan Doları %2,15 ve Euro %3,48 oranlarında yatırımcısına kaybettirdi.

Kaynak: TÜİK

KONUT SATIŞLARI

Türkiye genelinde Mart ayında 105 bin 394 konut satıldı Türkiye genelinde konut satışları Mart ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %0,1 azalarak 105 bin 394 oldu. Türkiye genelinde ipotekli konut satışları Mart ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %49,0 azalış göstererek 12 bin 880 oldu. Toplam konut satışları içinde ipotekli satışların payı %12,2 olarak gerçekleşti.

Kaynak: TÜİK

PERAKENDE GÜVEN ENDEKSİ

1,0 puan azaldı

KONYA

Şubat
2024'e
göre

TÜRKİYE

6,6 puan arttı

15,3 puan azaldı

KONYA

Mart
2023'e
göre

TÜRKİYE

Aynı kaldı

Geçen aya göre;
Geçtiğimiz 3 ayda işlerin
gelişimi
1,9 puan iyileşti

Mevcut stok düzeyi
3,3 puan arttı
Satış beklentisi
1,7 puan kötüleşti

HİZMETLER SEKTÖRÜ
GÜVEN ENDEKSİ

2,9 puan arttı

KONYA

Şubat
2024'e
göre

TÜRKİYE

3,7 puan arttı

15,3 puan azaldı

KONYA

Mart
2023'e
göre

TÜRKİYE

4,6 puan arttı

Geçen aya göre;
Geçtiğimiz 3 ayda işlerin
gelişimi
1,7 puan kötüleşti

Geçtiğimiz 3 ayda hizmet
talebi
1,3 puan kötüleşti
Talep beklentisi
11,7 puan iyileşti

İNŞAAT SEKTÖRÜ
GÜVEN ENDEKSİ

2,5 puan azaldı

KONYA

Şubat
2024'e
göre

TÜRKİYE

1,6 puan azaldı

17,5 puan azaldı

KONYA

Mart
2023'e
göre

TÜRKİYE

0,6 puan azaldı

Geçen aya göre;
Mevcut siparişlerin durumu
3,5 puan kötüleşti
İstihdam beklentisi
1,5 puan kötüleşti

İSTİHDAM İZLEME BÜLTENİ
(OCAK 2024)

2,9 puan azaldı

KONYA

Sigortalı
ücretli
çalışan
sayısı

TÜRKİYE

2,2 puan azaldı

4,2 puan azaldı

KONYA

Esnaf
sayısı

TÜRKİYE

4,8 puan azaldı

8,3 puan azaldı

KONYA

Çiftçi
sayısı

TÜRKİYE

6,0 puan azaldı

13,5 puan arttı

KONYA

Kamu
çalışanı
sayısı

TÜRKİYE

11,7 puan arttı

DIŞ TİCARET BÜLTENİ (ŞUBAT 2024)

14,8 puan arttı

KONYA

Ocak 2024'e
göre;
İhracat

TÜRKİYE

7,3 puan azaldı

21,3 puan arttı

KONYA

İthalat

TÜRKİYE

6,3 puan azaldı

24,2 puan arttı

KONYA

Şubat
2023'e göre;
İhracat

TÜRKİYE

12,8 puan azaldı

22,8 puan azaldı

KONYA

İthalat

TÜRKİYE

9,0 puan azaldı

KONYA PERAKENDE GÜVEN ENDEKSİ

PERAKENDE GÜVEN ENDEKSİ MART AYINDA DÜŞÜŞÜNÜ SÜRDÜRDÜ

Konya Perakende Güven Endeksi (KOPE) Mart 2024'te geçen aya ve geçen yıla kıyasla azalmıştır. Bu kötüleşmede geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu ve önümüzdeki 3 ayda satış beklentisi göstergelerindeki olumsuz değişim belirleyici olmuştur. Mart 2024'te Konya perakende sektörü güveni Türkiye genelinden daha iyi bir görünüm sergilemiştir.

Konya'da perakende güveni geçen aya ve geçen yıla kıyasla azaldı

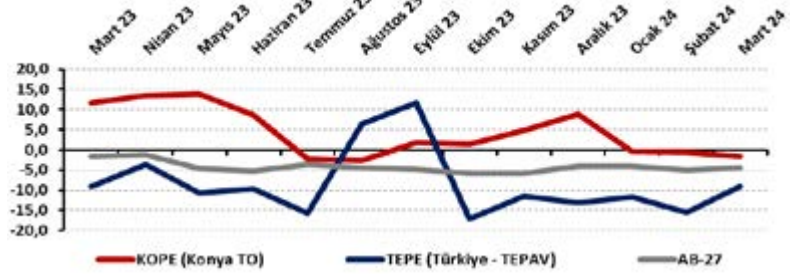
Mart 2024'te TEPAV Perakende Güven Endeksi (TEPE) -9,0 puan değerini alırken, KOPE -1,7 puan değerini almıştır. Geçen yılın aynı dönemine göre KOPE 13,3 puan azalırken, TEPE değişim göstermemiştir. Geçen aya göre bakıldığında ise KOPE 1,0 puan düşüş, TEPE ise 6,6 puan artış göstermiştir. Konya perakendesi Türkiye genelinden ve AB-27'den daha olumlu seyrederken, KOPE değerinin yıllık azalışında, geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu ve önümüzdeki 3 ayda satış beklentisi göstergelerindeki sırasıyla 11,4 ve 27,4 puanlık kötüleşme belirleyici olmuştur. Diğer taraftan mevcut stok düzeyinin normalin üzerinde olduğu yönündeki 1,3 puanlık değişim endekse olumsuz yansımıştır.

Konyalı perakendecilerin satış beklentisi geçen yıla ve geçen aya kıyasla azaldı

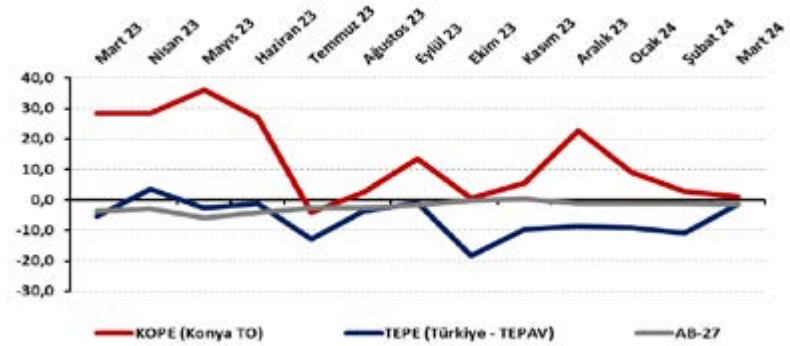
Mart 2024'te Konya'da faaliyet gösteren perakendecilerin yüzde 28,3'ü önümüzdeki 3 ayda satışlarının artmasını beklerken, satışlarının düşmesini bekleyenlerin oranı yüzde 15,3 düzeyinde olmuştur. Satışlarında bir değişiklik beklemeyenlerin oranı ise yüzde 56,3'tür.

Gelecek 3 aydaki satış beklentileri Mart 2023'e göre 27,4 puan, Şubat 2024'e göre 1,7 puan azalmıştır. Gelecek 3 aya ilişkin satış beklentilerinde

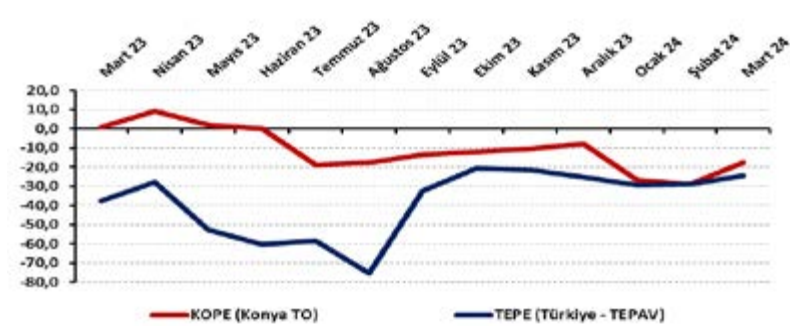
Şekil 1. KOPE ile TEPE karşılaştırılması* (Mart 2023 – Mart 2024)

Şekil 2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi* (Mart 2023 – Mart 2024)

Şekil 3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu* (Mart 2023 – Mart 2024)

Tablo 1. Konya Perakende Güven Endeksi*

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	11,9	2,6	3,5	9,4	9,0	3,2	5,9	7,3	9,6	13,0	5,8	6,5
2023	2,3	11,6	11,6	13,4	13,8	8,7	-2,2	-2,7	1,7	1,4	4,9	8,8
2024	-0,4	-0,7	-1,7									

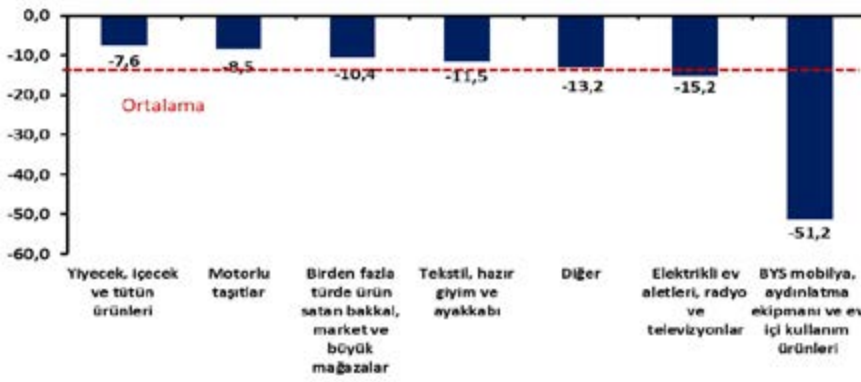
Tablo 2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin beklenti*

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	19,4	17,4	12,1	22,5	23,7	11,9	15,2	13,8	15,7	25,5	14,2	11,0
2023	14,4	23,4	28,5	28,5	36,0	26,9	-4,1	2,5	13,4	0,5	5,5	22,7
2024	9,1	2,8	1,1									

Tablo 3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu*

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	2,0	-13,7	-6,0	-10,7	-14,7	-11,7	-12,0	-0,3	-1,7	6,3	-13,3	-1,0
2023	-2,0	-2,0	0,7	9,3	2,0	0,0	-18,7	-17,7	-13,7	-12,0	-10,7	-7,7
2024	-26,7	-29,0	-17,7									

Şekil 4. Alt sektör bazında KOPE'nin Mart 2024'te bir önceki yıla göre değişimi* (puan)

Konya, Mart 2024'te Türkiye genelinden ve AB-27'den daha iyi performans sergilemiştir.

Konya'da perakendecilerin işlerdeki toparlanma algısı geçen yıla kıyasla azaldı

Mart 2024'te işlerdeki toparlanma algısı geçen aya göre 11,3 puan artarken, geçen yılın aynı ayına göre 18,4 puan azalış kaydederek -17,7 değerini almıştır. İşlerinin geçen yılın aynı dönemine göre arttığını belirtenlerin oranı Mart 2024'te yüzde 9,3 iken, azaldığını belirtenlerin oranı yüzde 27'dir. KOPE anketine katılanların yüzde 63,7'si ise işlerinin geçen yılın aynı dönemine göre değişmediğini belirtmiştir.

Perakende güveni Mart ayında en çok "mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri" sektöründe azaldı

Konya'da perakende sektörüne alt sektörler itibarıyla bakıldığında, Mart ayında geçen yılın aynı dönemine göre "yiyecek, içecek ve tütün ürünleri", "motorlu taşıtlar", "birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar", "tekstil, hazır giyim ve ayakkabı" ve "diğer (akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb.)" sektörlerinde ortalamanın üzerinde; "elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar" ve "mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri" sektörlerinde ise ortalamanın altında değişimler görülmüştür.

"Mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri" sektöründe yüzde 51,2 puanlık daralma görülmektedir.

Konya perakendesinde satış ve istihdam beklentileri kötümser

KOPE ve TEPE'nin denge değerleri anket soruları bazında karşılaştırıldığında Mart 2024'te, "mevcut stok düzeyi", "önümüzdeki 3 ayda istihdam beklentisi" ve "gelecek yıl mağaza sayısı beklentisi" göstergeleri dışındaki tüm göstergelerde KOPE'nin daha iyi bir performans sergilediği görülmüştür. "Mevcut stok düzeyi", "önümüzdeki 3 ayda satış ve istihdam beklentisi" dışındaki tüm değerlendirme ve beklentiler Şubat 2024'e kıyasla olumlu yönde değişirken, "önümüzdeki 3 ayda satış fiyatı beklentisi" ise azalmıştır. Bir önceki yıla kıyasla bakıldığında ise "gelecek yıl mağaza sayısı beklentisi" dışındaki değerlendirme ve beklentiler kötüleşmiştir. "Önümüzdeki 3 ayda satış fiyatı beklentisi" ise artmıştır.

Perakende güveninde Türkiye, AB-27 ve Euro Bölgesi'nden olumlu yönde ayrıştı

Perakende güveni geçen yıla kıyasla AB-27'de 2,7 ve Euro Bölgesi'nde ise 3,9 puan kötüleşmiştir. En fazla artış İsveç'te olurken, İsveç'i Avusturya ve Hırvatistan takip etmiştir. Türkiye bu dönemde perakende güveninin değişim göstermemesi ile AB-27 ve Euro Bölgesi ortalamalarının üzerinde değer almıştır.

Tablo 5. AB-27 ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi karşılaştırmaları* (Mart 2023'e göre)

Ülkeler/ (Puan)	Mart 2023'e göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim	Mart 2024
İsveç	18,3	6,5
Avusturya	16,0	-12,1
Hırvatistan	9,5	18,9
Sırbistan	2,7	12,0
Makedonya Cumhuriyeti	2,3	2,8
Romanya	2,0	8,9
Danimarka	1,5	-8,1
Polonya	1,1	0,0
Macaristan	0,9	-11,2
İspanya	0,8	4,1
Türkiye	0,0	-9,0
Slovakya	-0,7	3,1
Arnavutluk	-1,5	10,9
Karadağ	-2,3	11,1
Fransa	-2,5	-10,3
Slovenya	-2,6	5,4
AB-27	-2,7	-4,4
Litvanya	-3,0	4,3
Finlandiya	-3,2	-4,5
Portekiz	-3,7	2,0
Euro Bölgesi-20	-3,9	-5,7
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	-4,2	-5,5
Bulgaristan	-4,7	12,4
Letonya	-5,2	1,8
Almanya	-5,2	-20,3
Çek Cumhuriyeti	-6,6	12,3
İtalya	-6,7	11,2
Belçika	-7,6	-18,1
Hollanda	-10,1	-0,6
Malta	-15,4	7,9
Yunanistan	-19,7	3,1
Estonya	-23,6	-23,3

Tablo 4. KOPE ve TEPE soru bazında detaylı sonuçlar* (puan)

Sorular	KOPE (Konya) 03/2023	KOPE (Konya) 02/2024	KOPE (Konya) 03/2024	Bir önceki aya göre değişim 03/2024	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 03/2024	TEPE (Türkiye) 03/2024
Geçtiğimiz üç ayda işlerinizin gelişimi ne yönde oldu?	1,2	-12,1	-10,2	1,9	-11,4	-42,2
Mevcut stok düzeyiniz hakkında ne düşünüyorsunuz?	5,3	7,3	4,0	-3,3	-1,3	16,7
Tedarikçilerden siparişlerinizin önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	8,1	-4,3	-3,2	1,1	-11,3	-5,4
Satışlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	28,5	2,8	1,1	-1,7	-27,4	-1,4
İstihdam ettiğiniz personel sayısının önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	4,3	1,3	-1,3	-2,6	-5,6	3,0
Satış fiyatlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	29,0	34,3	32,3	-2,0	3,3	71,5
İşlerinizin geçen yılın aynı dönemine göre bu yıl nasıl gelişti?	0,7	-29,0	-17,7	11,3	-18,4	-24,5
Mağaza sayınızın gelecek yıl nasıl değişmesini bekliyorsunuz?	-24,0	-17,7	-16,3	1,4	7,7	1,3

KONYA HİZMETLER SEKTÖRÜ GÜVEN ENDEKSİ

KONYA HİZMETLER SEKTÖRÜ
GÜVENİNDE OLUMSUZ GÖRÜNÜM
KORUNUYOR

Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi, Mart ayında geçen yılın aynı ayına kıyasla azalmış, bir önceki aya göre ise sınırlı oranda artmıştır. Endeksin Mayıs 2023'ten bu yana genel bir gerileme eğiliminde olduğu ve son beş aydır da olumsuz algıların ağırlıkta olduğunu gösteren negatif değerlerini koruduğu gözlenmektedir.

Hizmetler Sektörü Güven Endeksi geçen aya göre Konya'da, AB-27'de ve Türkiye genelinde arttı

Mart ayında Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi geçen yıla göre 15,3 puan azalırken, geçen aya göre 2,9 puan artarak -1,4 puan değerini almıştır. Türkiye genelini temsil eden Hizmetler Sektörü Güven Endeksi ise Mart 2024'te geçen aya göre 3,7 puan, geçen yıla göre 4,6 puan artarak 16,8 puan değerine ulaşmıştır. AB-27'yi temsil eden Hizmetler Sektörü Güven Endeksi Mart 2024'te geçen yılın aynı dönemine göre 0,5 puan azalırken, bir önceki aya göre ise 1,2 puan artarak 5,4 puan değerini almıştır.

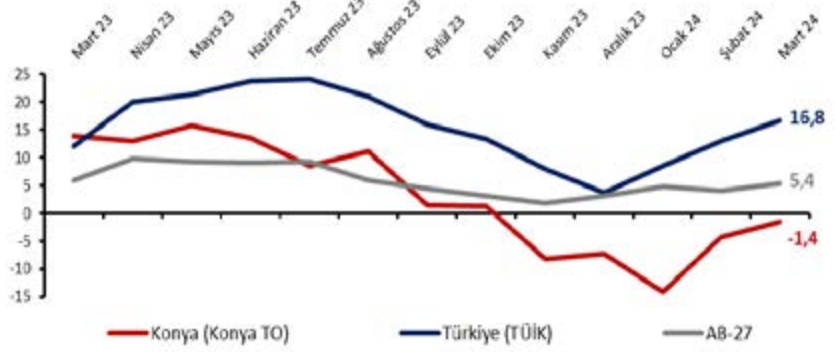
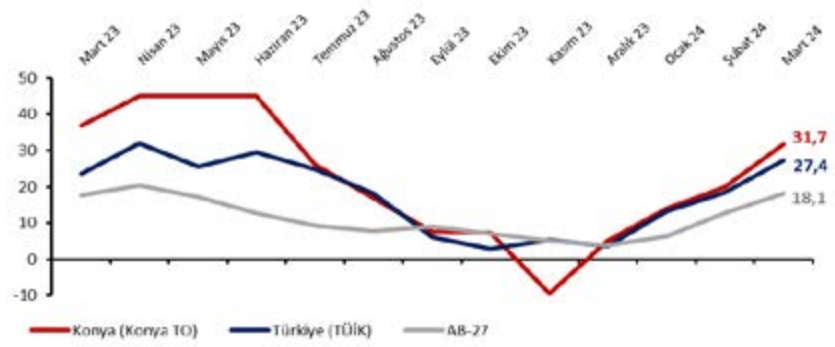
Konya hizmetler sektörünün
önümüzdeki döneme ilişkin talep artışı
beklentileri arttı

Önümüzdeki 3 ayda verilen hizmetlere olan talep beklentisinin denge değeri Mart 2024'te geçen yılın aynı dönemine göre 1,4 puan azalırken, bir önceki aya göre ise 11,7 puan artarak 31,7 puan değerini almıştır. Diğer bir ifadeyle, Konya'da hizmetler sektöründe faaliyet gösteren firmaların yüzde 40,0'ü önümüzdeki 3 ayda verdikleri hizmetlere olan talepte artış beklerken, yüzde 8,3'ü talepte düşüş beklendiğini dile getirmiştir.

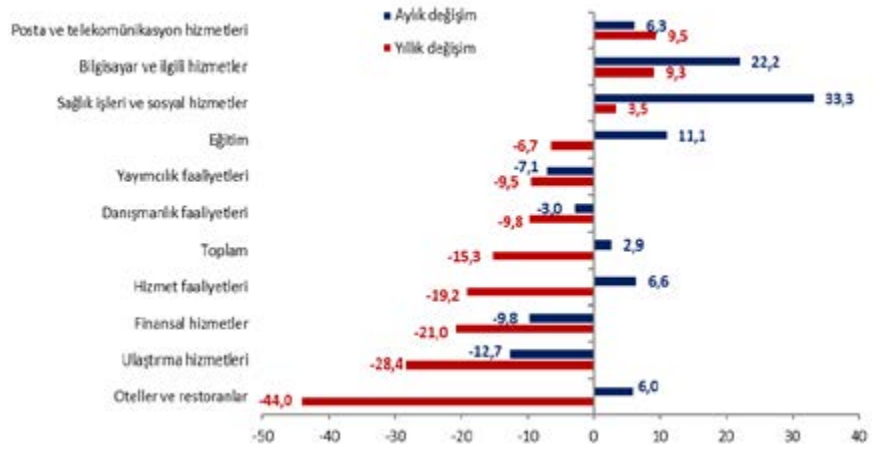
Geçen yıla göre güven endekslerindeki
en yüksek artış posta ve
telekomünikasyon hizmetleri
sektöründe gerçekleşti

Mart ayında Konya'da hizmetler sektörüne alt sektörler itibarıyla bakıldığında, sektörel güven "posta ve telekomünikasyon hiz-

Şekil 1. Hizmetler Sektörü Güven Endeksi karşılaştırması* (Mart 2023 - Mart 2024)

Şekil 2. Önümüzdeki 3 ayda verilen hizmetlere talep beklentisi* (%arttı - %azaldı)
(Mart 2023 - Mart 2024)

Şekil 3. Alt sektörler bazında endeksin Mart 2024'te bir önceki yıla ve aya göre değişimi (puan)

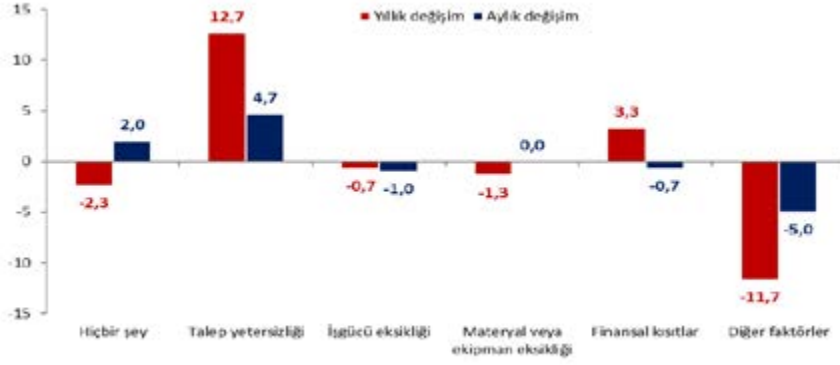
Tablo 1. Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	13,6	8,8	3,4	9,8	6,2	10,1	6,3	17,1	17,1	8,2	9,3	10,3
2023	8,2	4,4	13,9	13,0	15,8	13,6	8,6	11,1	1,6	1,3	-5,1	-2,9
2024	-4,8	-4,3	-1,4									

Tablo 2. Önümüzdeki 3 ayda verilen hizmetlere talep beklentisi (%arttı - %azaldı)

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	37,3	41,7	34,7	36,3	31,3	24,0	21,7	26,7	11,7	9,3	17,7	11,7
2023	14,0	24,3	37,0	45,0	45,0	45,0	26,0	17,0	7,7	7,4	-9,3	5,0
2024	14,0	20,0	31,7									

Şekil 4. Faaliyetleri kısıtlayan temel etkenlerin Mart 2024'te bir önceki yıla ve aya göre değişimi (puan)

metleri" sektöründe 9,5 puan, "bilgisayar ve ilgili hizmetler" sektöründe 9,3 puan, "sağlık işleri ve sosyal hizmetler" sektöründe 3,5 puan artmıştır. Diğer yandan geçen yıla göre 44,0 puan gerileme ile en olumsuz görünüme sahip olan sektör "oteller ve restoranlar" sektörüdür. Geçen aya göre gerçekleşen değişimde ise "sağlık işleri ve sosyal hizmetler" sektörü 33,3 puan ile güveni en fazla artan sektördür.

Geçen yıla göre talep yetersizliğinin faaliyetleri kısıtladığını belirtenlerin oranı belirgin olarak arttı

Konya'da hizmetler sektöründeki firmaların faaliyetlerini kısıtlayan faktörlere ilişkin değerlendirmeleri geçen yıla göre karşılaştırıldığında, talep yetersizliğini ve finansal kısıtların faaliyetleri kısıtladığını belirtenlerin oranı artmıştır. Materyal veya ekipman eksikliğini ve işgücü eksikliğini belirtenlerin oranı azalmıştır.

Mart ayında değerlendirme anketine katılan firmaların yüzde 24,7'si talep yetersizliğinin, yüzde 14,3'ü finansal kısıtların, yüzde 0,7'si materyal ve ekipman eksikliğinin ve yüzde 0,3'ü işgücü eksikliğinin faaliyetlerini kısıtladığını belirtmiştir. Faaliyetlerini kısıtlayıcı faktör olmadığını söyleyenlerin oranı ise yüzde 8,7'dir.

Konya hizmetler sektörünün gelecek 3 ayda talep beklentileri Türkiye genelinden daha olumlu

Konya ve Türkiye genelinde Hizmetler Sektörü Güven Endeksi Anketi sorularının denge değerleri karşılaştırıldığında, Mart ayında geçtiğimiz döneme yönelik değerlendirmelerde Konya'da olumsuz değerlendirmelerin Türkiye'ye kıyasla daha ağırlıkta olduğu gözlenmektedir. Geçmiş döneme yönelik soruların hepsinde negatif değerli alt endeksler hesaplanmakta olup olumsuz değerlendirmelerin ağırlıkta olduğuna işaret etmektedir. Gelecek döneme ilişkin de hizmetlere olan talepteki alt endeks pozitif değeri ile artış beklentisini göstermekte, düzey olarak da Türkiye genelinin üzerinde seyretmektedir. Diğer taraftan, gelecek üç ayda toplam çalışan sayısının artış beklentileri ve gelecek döneme ilişkin hizmetlerin fiyatlarına ilişkin beklentilerin olumlu olduğu, ancak Türkiye genelinden daha düşük olduğu görülmektedir.

Mart ayında Hizmetler Sektörü Güveni Türkiye'de artarken AB-27'de geriledi

AB ülkeleri ve Türkiye'nin Hizmetler Sektörü Güven Endeksi değerleri karşılaştırıldığında, endeksin bir önceki yılın aynı dönemine göre 14 ülkede yükseldiği; bölge ortalamalarının da Türkiye'de 4,4 puan yükselirken; AB-27'de 0,5 puan ve Euro Bölgesi'nde 1,3 puan gerilediği görülmüştür.

Tablo 4. AB-27 Ülkeleri ve Türkiye'nin Hizmetler Sektörü Güven Endeksi karşılaştırmaları (Mart 2023'e göre)

Ülkeler/ (Puan)	Mart 2023'e göre Hizmetler Sektörü Güven Endeksi'ndeki Değişim	Mart 2024
Yunanistan	20.9	37.2
Slovakya	17.3	19.0
Polonya	9.3	-3.4
İspanya	8.9	19.1
Estonya	6.9	-11.9
Hırvatistan	6.0	32.0
Danimarka	5.3	2.2
Türkiye	4.4	22.1
Sırbistan	3.5	11.4
İsveç	3.3	4.6
Çek Cumhuriyeti	3.2	25.8
Romanya	2.3	4.2
Belçika	0.5	4.6
Avusturya	0.1	4.7
Karadağ	-0.4	19.0
Arnavutluk	-0.4	24.6
AB-27	-0.5	5.4
İtalya	-0.6	6.0
Fransa	-1.2	-2.7
Euro Bölgesi-19	-1.3	5.6
Macaristan	-1.4	-5.3
Hollanda	-1.5	4.8
Letonya	-1.8	0.1
Portekiz	-2.0	2.2
Makedonya	-2.2	10.4
Bulgaristan	-2.6	12.4
Slovenya	-3.7	15.4
Almanya	-7.5	2.4
Finlandiya	-9.3	-5.0
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	-11.3	18.6
Litvanya	-15.5	-13.4
Malta	-39.8	3.5
İngiltere	*	*
İrlanda	*	*

Tablo 3. Soru bazında detaylı sonuçlar (puan)

Sorular	Konya (Konya TO) 03/2023	Konya (Konya TO) 02/2024	Konya (Konya TO) 03/2024	Bir önceki aya göre değişim 03/2024	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 03/2024	Türkiye (TÜİK) 03/2024
Geçtiğimiz üç ayda işleriniz nasıl değişti?	1.3	-16.7	-18.3	-1.7	-19.7	10.5
Geçtiğimiz üç ayda şirketinizin verdiği hizmetlere olan talep nasıl değişti?	3.3	-16.3	-17.7	-1.3	-21.0	12.4
Gelecek üç ayda şirketinizin verdiği hizmetlere olan talebin ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	37.0	20.0	31.7	11.7	-5.3	27.4
Geçtiğimiz üç ayda şirketinizin toplam çalışan sayısı nasıl değişti?	-0.3	-1.3	-2.0	-0.7	-1.7	3.7
Gelecek üç ayda şirketinizin toplam çalışan sayısının ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	4.7	1.7	-0.3	-2.0	-5.0	20.5
Gelecek üç ayda şirketinizin verdiği hizmetlerin fiyatlarının ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	28.3	33.0	22.0	-11.0	-6.3	44.4
Geçen yılın aynı dönemine göre iş hacminizde (hizmet satışlarınızda) nasıl bir gelişme oldu?	5.7	-9.3	-8.0	1.3	-13.7	

KONYA İNŞAAT SEKTÖRÜ GÜVEN ENDEKSİ

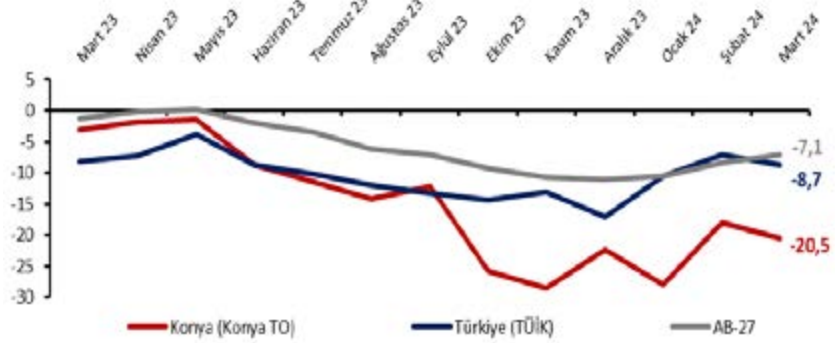
MART AYINDA KONYA İNŞAAT SEKTÖRÜ GÜVENİ AZALDI

Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi, 2024 yılı Mart ayında geçen yıla göre 17,5 puan, bir önceki aya göre ise 2,5 puan azalarak -20,5 puan değerini almıştır. Söz konusu değişimde Mart ayına göre mevcut dönem siparişlerinin ve gelecek dönem istihdama yönelik beklentilerin zayıflaması etkili olmuştur. Diğer yandan endeks, Eylül 2021'den bu yana olumsuz algıların ağırlıkta olduğunu gösteren negatif değerler almakta olup, bu Mart ayında Türkiye ortalamasının 11,8 puan altında gerçekleşmiştir.

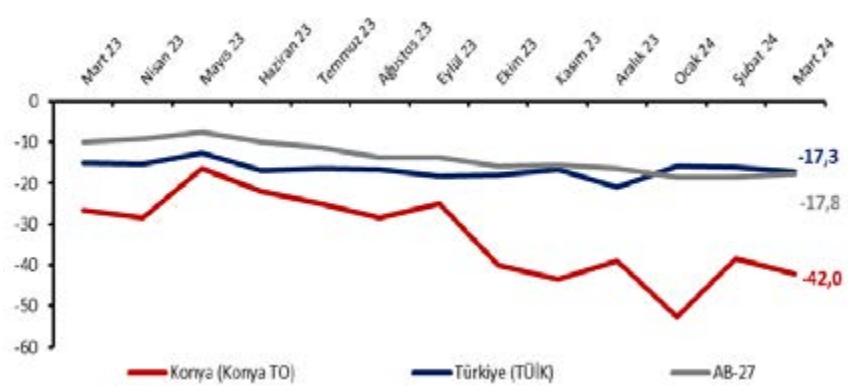
İnşaat sektörü güven endeksleri Konya'da ve Türkiye'de azalırken, AB-27'de arttı

Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi, Mart 2024'te geçen yılın aynı dönemine göre 17,5 puan, bir önceki aya göre ise 2,5 puan azalarak -20,5 puan değerini almıştır. Diğer taraftan, Mart 2024'te Türkiye genelini temsil eden inşaat sektörü güven endeksi -8,7 puan, AB-27'yi temsil eden güven endeksi ise -7,1 puan değerini almıştır. Mart ayında inşaat sektörü güven endeksi Konya'da ve Türkiye'de azalırken, AB-27'de artmıştır. Endeksler, Türkiye genelinde Temmuz 2020, Konya'da ise Eylül 2021'den sonra kötümser algıların ağırlıkta olduğunu gösteren negatif de-

Şekil 1. İnşaat Sektörü Güven Endeksi karşılaştırılması* (Mart 2023 - Mart 2024)

Şekil 2. Mevcut siparişlerin durumu* (%normalin üzeri - %normalin altı) (Mart 2023 - Mart 2024)

Tablo 1. Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi*

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	-8,5	-8,5	-7,5	-12,0	-8,8	-6,0	-3,0	-11,3	-7,3	-20,3	-20,3	-16,8
2023	-18,5	-12,3	-3,0	-1,8	-1,5	-8,8	-11,5	-14,3	-12,3	-25,8	-28,5	-22,3
2024	-28,0	-18,0	-20,5									

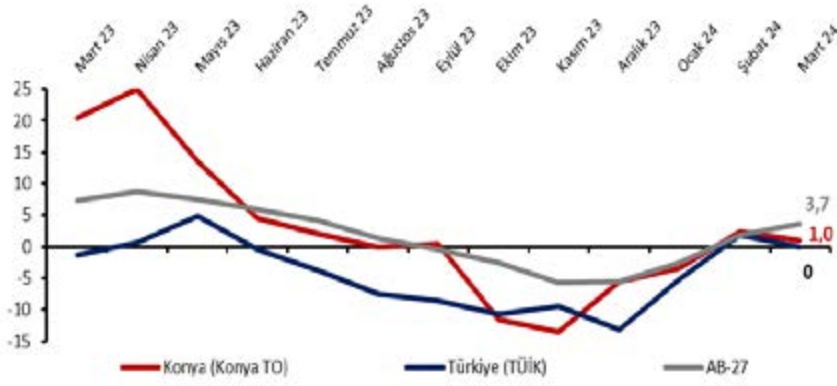
Tablo 2. Mevcut siparişlerin durumu* (%normalin üzeri - %normalin altı)

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	-30,0	-26,0	-32,0	-29,5	-26,5	-18,0	-13,5	-19,0	-13,0	-31,5	-36,5	-21,5
2023	-34,5	-35,0	-26,5	-28,5	-16,5	-22,0	-25,0	-28,5	-25,0	-40,0	-43,5	-39,0
2024	-52,5	-38,5	-42,0									

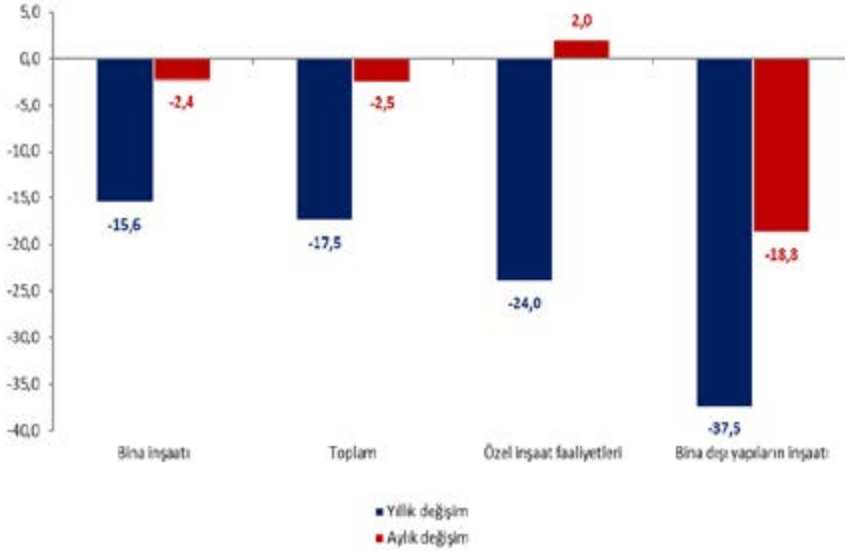
Tablo 3. Önümüzdeki 3 aydaki çalışan sayısı beklentisi* (%arttı - %azaldı)

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	13,0	9,0	17,0	5,5	9,0	6,0	7,5	-3,5	-1,5	-9,0	-4,0	-12,0
2023	-2,5	10,5	20,5	25,0	13,5	4,5	2,0	0,0	0,5	-11,5	-13,5	-5,5
2024	-3,5	2,5	1,0									

Şekil 3. Önümüzdeki 3 aydaki çalışan sayısı beklentisi* (% arttı - % azaldı)(Mart 2023 – Mart 2024)

Şekil 4. Alt sektörler bazında endeksin Mart 2024'te bir önceki aya ve yıla göre değişimi (puan)

Tablo 4. Soru bazında detaylı sonuçlar* (puan)

Sorular	Konya (Konya TO) 03/2023	Konya (Konya TO) 02/2024	Konya (Konya TO) 03/2024	Bir önceki aya göre değişim 03/2024	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 03/2024	Türkiye (TÜİK) 03/2024
Geçtiğimiz üç ayda inşaat (yapma) faaliyetleriniz nasıl değişti?	-5.5	-37.0	-27.0	10.0	-21.5	-8.4
Mevcut siparişlerinizin (mevsim normallerine göre) ne durumda olduğunu düşünüyorsunuz?	-26.5	-38.5	-42.0	-3.5	-15.5	-17.3
Gelecek üç ayda şirketinizin toplam çalışan sayısının ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	20.5	2.5	1.0	-1.5	-19.5	0.0
Gelecek üç ayda satış fiyatlarınızın ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	36.5	31.5	27.0	-4.5	-9.5	26.3
Gelecek üç ayda şirketinizin yaptığı işlere olan talebin ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	56.5	31.5	39.0	7.5	-17.5	
Geçtiğimiz üç ayda şirketinizin toplam çalışan sayısı nasıl değişti?	-6.5	-2.0	-5.5	-3.5	1.0	
Geçen yılın aynı dönemine göre iş hacminizde nasıl bir gelişme oldu?	0.5	-27.0	-19.5	7.5	-20.0	

ğerler alırken, AB-27'de ise (Mayıs 2023 dışında) Ekim 2022'den bu yana negatif değerlidir.

Mevcut siparişlerin mevsim normallerinin üstünde olduğuna yönelik değerlendirmeler Konya'da azalırken...

Konya inşaat sektörünün mevcut sipariş durumuna yönelik değerlendirmelerin dağılımından hesaplanan denge değeri geçen yılın aynı dönemine göre 15,5 puan, geçen aya göre ise 3,5 puan azalarak -42,0 değerini almıştır. Mevcut siparişlerin durumuna yönelik değerlendirmelere ait alt endeksler geçen yıla göre AB-27'de artarken, Türkiye genelinde ise gerilemiştir.

...gelecek üç ayda çalışan sayısının artacağını bekleyenlerin de sayıları azalıyor

Önümüzdeki üç aydaki çalışan sayısı beklentilerinin dağılımından hesaplanan denge değeri Mart 2024'te geçen yılın aynı dönemine göre 19,5 puan, geçen aya göre ise 1,5 puan azalarak 1,0 puan değerini almıştır. Geçen aya göre değerlendirildiğinde, önümüzdeki döneme ilişkin çalışan sayısı beklentisi AB-27'de artarken, Türkiye genelinde azaldığı gözlenmektedir.

Geçen yıl kıyasla tek olumlu değişim özel inşaat faaliyetleri sektöründe gözlemlendi

Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi-ne alt sektörler itibarıyla bakıldığında; Mart 2024'te geçen yılın aynı dönemine göre tüm sektör faaliyetlerinde güvenin azaldığı, geçen aya göre ise özel inşaat faaliyetleri dışındaki tüm sektör faaliyetlerinde güvenin azaldığı gözlemlen-

mektedir. Mart 2024'te geçen yılın aynı dönemine göre "bina dışı yapıların inşaatı" 37,5 puan, "özel inşaat faaliyetleri" sektöründe 24,0 puan ve "bina inşaatı" sektöründe 15,6 puan azaldığı görülmektedir. Geçen aya göre değerlendirildiğinde ise tek olumlu artışın "özel inşaat faaliyetleri" sektöründe 2,0 puan olduğu görülmektedir.

Mart ayında talep yetersizliği, faaliyetleri sınırlandıran birinci faktör

Konya'da inşaat sektörü firmalarının faaliyetlerini kısıtlayan faktörler incelendiğinde, Mart 2024'te firmaların yüzde 32,0'si talep yetersizliğini, yüzde 26,5'i hava şartlarını, yüzde 6,0'ı işgücü eksikliğini ve yüzde 0,5'i materyal veya ekipman eksikliğini neden göstermektedir. Diğer taraftan, söz konusu değerlendirmeler geçen yıla göre kıyaslandığında talep yetersizliğini ve hava şartlarını belirtenlerin oranı artarken; finansal kısıtları, işgücü eksikliğini ve materyal veya ekipman eksikliğini belirtenlerin oranı gerilemiştir. Aylık değişime göre hava şartlarını belirtenlerin oranı yüzde 12,5 artarken, finansal kısıtları belirtenlerin oranı yüzde 20,0 gerilemiştir.

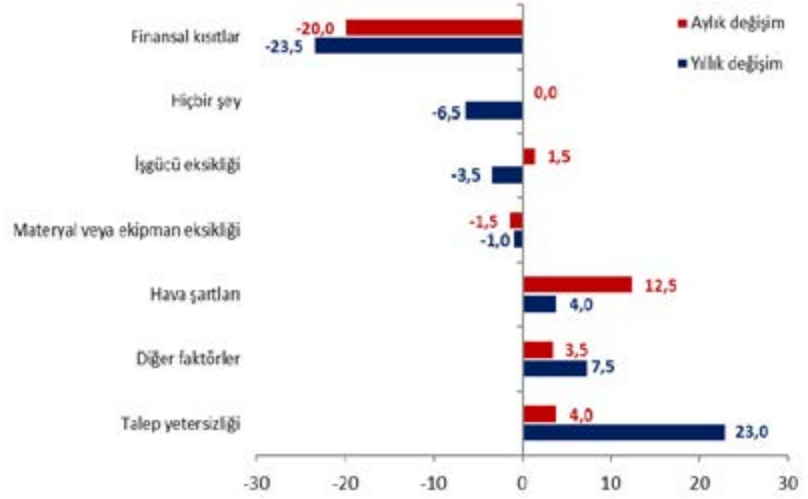
Konya inşaat sektörü Türkiye geneline kıyasla gelecek dönemden daha umutlu

Konya ve Türkiye inşaat sektörü güven endeksleri soru bazında karşılaştırıldığında, Konya'da geçmiş dönem inşaat faaliyetleri ve mevcut siparişlerin seyrine ilişkin değerlendirmelerin Türkiye geneline kıyasla daha kötümser olduğu gözlenmektedir. Diğer yandan, gelecek dönem satış fiyatı ve istihdam beklentileri ise Türkiye geneline göre daha güçlüdür. Konya özelinde ise en olumsuz görünüm mevcut siparişlere yönelik iken, en güçlü artış beklentisi gelecek üç ayda satış fiyatlarına ilişkindir.

Mart ayında İnşaat Sektörü Güven Endeksi geçen yıla kıyasla Türkiye'de ve Avrupa Birliği'nde geriledi

Eurostat tanımına göre AB ülkeleri ve Türkiye'nin İnşaat Sektörü Güven Endekslerinin yıllık değişimleri karşılaştırıldığında, endeksin bir önceki yılın aynı dönemine göre 12 ülkede artarken kalan tüm ülkelerde gerilediği, bölge ortalamalarındaki değişimin de Euro Bölgesi'nde -6,5 puan, AB-27'de ise -5,8 puan düzeylerinde gerçekleştiği görülmüştür. Türkiye'nin İnşaat Sektörü Güven Endeksi değişimi de -0,6 puan ile bölge ortalamalarının üstündedir.

Şekil 5. İnşaat faaliyetlerini kısıtlayan temel etkenlerin Mart 2024'te bir önceki aya ve yıla göre değişimi (puan)

Tablo 5. AB-27 Ülkeleri ve Türkiye'nin İnşaat Sektörü Güven Endeksi (Mart 2023'e göre)

Ülkeler/ (Puan)	Mart 2023'e göre değişim	Mart 2024
Malta	29.3	29.1
Makedonya	16.5	-3.0
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	13.8	-3.7
Karadağ	11.2	11.5
Polonya	8.1	-16.7
Sırbistan	6.7	3.3
Çek Cumhuriyeti	6.5	-7.2
İspanya	2.9	9.4
Romanya	2.8	-5.2
Bulgaristan	2.7	-2.2
Hollanda	2.2	7.4
Estonya	2.1	-17.1
İtalya	-0.2	4.9
Türkiye	-0.6	-8.7
Portekiz	-0.8	-4.4
Hırvatistan	-1.1	15.2
Letonya	-1.3	-5.7
Arnavutluk	-1.3	-0.5
Slovakya	-2.0	-7.5
Macaristan	-2.3	-21.7
Danimarka	-2.4	-14.2
Slovenya	-2.5	10.0
AB-27	-5.8	-7.1
Belçika	-6.3	-4.6
Euro Bölgesi-19	-6.5	-4.7
Fransa	-7.6	-7.5
Litvanya	-10.7	-17.5
Yunanistan	-11.3	10.7
Almanya	-15.3	-17.5
İsveç	-17.3	-31.3
Avusturya	-17.8	-8.4
Lüksemburg	-21.6	-17.4
Finlandiya	-22.0	-37.0
İrlanda	*	*
İngiltere	*	*

KONYA İSTİHDAM İZLEME BÜLTENİ

KONYA'DA SİGORTALI ÇALIŞAN SAYISI GERİLİYOR

Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) tarafından yayınlanan Ocak ayı kayıtlı istihdam istatistiklerine göre, Konya'da toplam sigortalı çalışan sayısı geçen yılın aynı ayına göre 5 bin 353 (yüzde 0,9) azalarak 558 bin 510 olmuş, geçen aya göre ise 6 bin 189 (yüzde 1,1) azalış gerçekleşmiştir. Eğilim olarak değerlendirildiğine, 203 yılı Nisan ayı sonrasında gözlenen artışın Ocak 2024'te azalışa geçtiği görülmektedir. İlgili dönemde Türkiye genelinde ise yıllık değişim oranı yüzde -0,6 düzeyinde olup toplam sigortalı çalışan sayısı bir önceki aya göre 219 bin 161 azalarak 22,8 milyon olmuştur. Konya'da çalışan sınıfı ayrımı incelendiğinde, istihdamda geçen aya göre kamu çalışanı dışında diğer gruplarda azalış gözlenmektedir. Ocak ayında geçen aya göre esnaf grubunda yüzde 0,1, çiftçi grubunda yüzde 1,5 ve sigortalı ücretli çalışan istihdamında yüzde 1,6'lık azalış yaşanırken, kamu çalışan grubunda yüzde 0,3 artış olmuştur (Şekil 1). Diğer taraftan, Türkiye'de 7. sırada yer alan Konya'da faaliyet gösteren iş yeri sayısı Ocak 2023'e kıyasla yüzde 3,7 oranında artış göstererek 54 bin 335'e ulaşmıştır. Bu dönemde, kadın istihdamı yüzde 1,0 artarak 93 bin 630 olmuş ve toplam istihdamdaki payı yüzde 25,3'den yüzde 26,3'e çıkmıştır.

Konya'da sigortalı ücretli istihdamı yıllık olarak 10 bin 684 azaldı

SGK verilerine göre Ocak 2024'te sigortalı ücretli (4/a) çalışanların sayısı Türkiye genelinde 16 milyon 194 bin, Konya'da ise 356 bin 161 olmuştur. Ocak 2023'ten Ocak 2024'e sigortalı ücretli çalışan sayısı Türkiye'de 359 bin 341 (yüzde 2,2), Konya'da ise 10 bin 684 (yüzde 2,9) azalmıştır. Konya'da sigortalı ücretli istihdamı artışları 2022 yılı boyunca Türkiye genelinden düşük seyrederken, 2023 yılı Nisan ayında itibaren Türkiye genelinde ve Konya'da istihdam yıllık olarak daralmıştır (Tablo 1 ve Şekil 2).

Ocak 2023'ten Ocak 2024'e sigortalı ücretli çalışan sayısı 13 ilde artmıştır.

Şekil 1. Konya'da Toplam Sigortalı Çalışan Sayısı ve Değişimler

Tablo 1. Sigortalı Ücretli (4/a) Çalışan Sayısı, Konya ve Türkiye (Ocak 2023 – Ocak 2024)

	Ocak 2024	Aralık 2023	Ocak 2023	Aylık Değişim (Çalışan Sayısı)	Yıllık Değişim (Çalışan Sayısı)	Aylık Değişim (%)	Yıllık Değişim (%)
Sigortalı Ücretli Çalışan - Konya	356.161	362.126	366.845	-5.965	-10.684	-1,6	-2,9
Sigortalı Ücretli Çalışan - Türkiye	16.194.015	16.406.420	16.553.356	-212.405	-359.341	-1,3	-2,2

Şekil 2. Sigortalı Ücretli (4/a) Çalışan Sayısı, Konya ve Türkiye (Ocak 2022 – Ocak 2024)

Tablo 2. Sigortalı Ücretli (4/a) Kadın Çalışan Sayısı, Konya ve Türkiye (Ocak 2023 – Ocak 2024)

	Ocak 2024	Aralık 2023	Ocak 2023	Aylık Değişim (Çalışan Sayısı)	Yıllık Değişim (Çalışan Sayısı)	Aylık Değişim (%)	Yıllık Değişim (%)
Sigortalı Ücretli Kadın Çalışan - Konya	93.630	94.290	92.671	-660	959	-0,7	1,0
Sigortalı Ücretli Kadın Çalışan - Türkiye	5.491.291	5.534.982	5.484.784	-43.691	6.507	-0,8	0,1

Konya, yüzde 2,9'luk azalış oranı ile sigortalı ücretli çalışan sayısı değişiminde 27'nci il olmuştur. Konya, Ocak ayında sigortalı ücretli çalışan sayısı en fazla olan iller arasında 8'inci sıradadır.

Ocak 2024'te Konya'da sigortalı ücretli kadın istihdamı 93 bin 630'a ulaştı

Ocak 2024'te sigortalı ücretli (4/a) kadın çalışan sayısı Türkiye genelinde yaklaşık 5,5 milyon, Konya'da ise 93 bin 630 olmuştur. Ocak 2023'ten Ocak 2024'e sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı Türkiye'de 6 bin 507 (yüzde 0,1), Konya'da ise 959 (yüzde 1,0) artmıştır. Aylık olarak ise 660 azalmış ve toplam istihdam içerisinde kadın çalışanların payı Ocak 2023'te yüzde 25,3 iken Ocak 2024'te 26,3'e yükselmiştir. İlgili oranlar Türkiye genelinde, sırasıyla, yüzde 33,1 ve 33,9'dur (Tablo 2 ve Şekil 3).

Ocak 2023'ten Ocak 2024'e sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı değişiminde Konya, yüzde 1,0'lık artış oranı ile sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı en hızlı artan 28'inci ildir. Konya, Ocak ayında sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı en fazla olan iller arasında 11'inci sıradadır.

Konya'da esnaf sayısı geçen yılın Ocak ayına göre 3 bin 251 azaldı

SGK verilerine göre Ocak 2024'te kendi hesabına çalışan kayıtlı esnaf (4/b) sayısı Türkiye genelinde yaklaşık 2,5 milyon olurken, Konya'da 75 bin 081 olmuştur. Ocak 2023'ten Ocak 2024'e kayıtlı esnaf sayısında Türkiye'de 125 bin 746 (yüzde 4,8), Konya'da 3 bin 251 (yüzde 4,2) azalış gerçekleşmiştir (Tablo 3 ve Şekil 4). Eğilim olarak değerlendirildiğinde, gerek Türkiye genelinde gerekse Konya'da kayıtlı esnaf sayılarının Nisan ayından bu yana düşüş eğiliminde olması dikkat çekmektedir (Tablo 3 ve Şekil 4).

Ocak 2023'ten Ocak 2024'e kendi hesabına çalışan kayıtlı esnaf sayısı değişiminde Konya, yüzde 4,2'lik azalış oranı ile esnaf sayısı en hızlı azalan 66'nci il olmuştur. Konya, Ocak ayında kendi hesabına çalışan kayıtlı esnaf sayısı en fazla olan iller arasında 6'ncı sırada yer almıştır.

Konya'da kayıtlı çiftçi sayısı yıllık olarak 2 bin 833 azaldı

Ocak 2024'te tarım sektöründe çalışan kayıtlı çiftçi (4/b) sayısı Türkiye genelinde geçen yılın aynı dönemi

Şekil 3. Sigortalı Ücretli (4/a) Kadın Çalışan Sayısı, Konya ve Türkiye (Ocak 2022 - Ocak 2024)

Tablo 3. Kayıtlı Esnaf (Kendi Hesabına Çalışan, 4/b) Sayısı, Konya ve Türkiye (Ocak 2023-Ocak 2024)

	Ocak 2024	Aralık 2023	Ocak 2023	Aylık Değişim (Çalışan Sayısı)	Yıllık Değişim (Çalışan Sayısı)	Aylık Değişim (%)	Yıllık Değişim (%)
Kayıtlı Esnaf - Konya	75.081	75.141	78.332	-60	-3.251	-0,1	-4,2
Kayıtlı Esnaf - Türkiye	2.485.576	2.489.591	2.611.322	-4.015	-125.746	-0,2	-4,8

Şekil 4. Kayıtlı Esnaf (Kendi Hesabına Çalışan, 4/b) Sayısı, Konya ve Türkiye (Ocak 2022 - Ocak 2024)

Tablo 4. Kayıtlı Çiftçi (Tarım, 4/b) Sayısı, Konya ve Türkiye (Ocak 2023 - Ocak 2024)

	Ocak 2024	Aralık 2023	Ocak 2023	Aylık Değişim (Çalışan Sayısı)	Yıllık Değişim (Çalışan Sayısı)	Aylık Değişim (%)	Yıllık Değişim (%)
Kayıtlı Çiftçi - Konya	31452	31934	34.285	-482	-2.833	-1,5	-8,3
Kayıtlı Çiftçi - Türkiye	466.553	482.334	496.385	-15.781	-29.832	-3,3	-6,0

Şekil 5. Kayıtlı Çiftçi (Tarım, 4/b) Sayısı, Konya ve Türkiye (Ocak 2022 - Ocak 2024)

mine göre yüzde 6,0 azalarak 466 bin 553 olmuştur. Konya'da ise yüzde 8,3 azalış göstererek 31 bin 452 olarak gerçekleşmiştir. Ocak 2024'te bir önceki aya göre kayıtlı çiftçi sayısı Türkiye'de 15 bin 781 (yüzde 3,3), Konya'da ise 482 (yüzde 1,5) azalmıştır.

Konya, Ocak ayında kayıtlı çiftçi sayısında 31 bin 452 ile Türkiye'de ilk sırada yer almıştır. Konya'da kayıtlı çiftçiler Ocak 2024 verilerine göre Türkiye genelindeki kayıtlı çiftçilerin yüzde 6,7'sini oluşturmaktadır.

Ocak 2023'ten Ocak 2023'e kayıtlı çiftçi sayısı değişiminde Konya, yüzde 8,3'lük azalış oranı ile kayıtlı çiftçi sayısı azalan 63 il arasında en hızlı azalışın gerçekleştiği 20'nci il olmuştur.

Konya'da kamu çalışan sayısı yıllık olarak 11 bin 415 arttı

SGK verilerine göre Ocak 2024'te kamu çalışanlarının (4/c) sayısı Türkiye genelinde 3,6 milyon iken, Konya'da 95 bin 816 olarak gerçekleşmiştir. Ocak 2023'den Ocak 2024'e kamu çalışanı sayısı Türkiye'de 381 bin 837 (yüzde 11,7), Konya'da 11 bin 415 (yüzde 13,5) artmıştır. Türkiye geneli ve Konya'da kamu sektöründe çalışan sayılarında artış Mart 2023'te ivme kazanmış Ocak 2024'te de yüksek seviyelerini korumuştur (Tablo 5 ve Şekil 6).

Ocak 2023'ten Ocak 2024'e kamu çalışanı sayısı değişiminde Konya, yüzde 13,5'lik artış oranı ile kamu çalışanı sayısı artan 78 il arasında kamu çalışanı sayısı en hızlı artan 27'nci il olmuştur. Türkiye genelinde kamu çalışanı sayısı en fazla olan iller arasında Konya 5'inci sıradadır.

Konya'da iş yeri sayısı yıllık olarak yüzde 3,7 arttı

Konya'da kayıtlı iş yerlerinin Türkiye toplamındaki payı yüzde 2,5'tir. Ocak 2024 itibarıyla iş yeri sayısı Türkiye genelinde yıllık olarak 66 bin 603 (yüzde 3,2) artarak 2,1 milyon olurken, Konya'da 1 bin 931 (yüzde 3,7) artmıştır. Konya'da kayıtlı iş yerlerinin 2023 yılı Nisan ayından itibaren genel bir artış eğiliminde olduğu, Ocak 2024'te ise ilk defa aylık olarak gerilediği görülmektedir (Tablo 6 ve Şekil 7).

Ocak 2023'ten Ocak 2024'e iş yeri sayısı değişiminde Konya, yüzde 3,7'lik artış oranı ile işyeri sayısı artan 55 il arasında 17'nci il olmuştur. Konya, Ocak ayında iş yeri sayısı en fazla olan iller arasında 7'nci sırada bulunmaktadır.

Tablo 5. Kamu Çalışanı (4/c) Sayısı, Konya ve Türkiye (Ocak 2023 – Ocak 2024)

	Ocak 2024	Aralık 2023	Ocak 2023	Aylık Değişim (Çalışan Sayısı)	Yıllık Değişim (Çalışan Sayısı)	Aylık Değişim (%)	Yıllık Değişim (%)
Kamu Çalışanı - Konya	95.816	95.498	84.401	318	11.415	0,3	13,5
Kamu Çalışanı - Türkiye	3.656.483	3.643.443	3.274.646	13.040	381.837	0,4	11,7

Şekil 6. Kamu Çalışanı (4/c) Sayısı, Konya ve Türkiye (Ocak 2022 – Ocak 2024)

Tablo 6. İş Yeri Sayısı (4/a), Konya ve Türkiye (Ocak 2023 – Ocak 2024)

	Ocak 2024	Aralık 2023	Ocak 2023	Aylık Değişim (İş Yeri Sayısı)	Yıllık Değişim (İş Yeri Sayısı)	Aylık Değişim (%)	Yıllık Değişim (%)
İş Yeri Sayısı - Konya	54.335	55.281	52.404	-946	1.931	-1,7	3,7
İş Yeri Sayısı - Türkiye	2.150.681	2.179.123	2.084.078	-28.442	66.603	-1,3	3,2

Şekil 7. İş Yeri Sayısı (4/a), Konya ve Türkiye (Ocak 2022 – Ocak 2024)

KONYA DIŞ TİCARET BÜLTENİ

KONYA'DA İHRACATIN İTHALATI KARŞILAMA ORANI SON SEKİZ AYDA 30 PUAN YÜKSELDİ

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından Özel Ticaret Sistemine göre yayımlanan Dış Ticaret İstatistiklerine göre, Şubat 2024'te Konya'nın ihracatı 298,5 milyon dolar, ithalatı ise 119,6 milyon dolar düzeyinde gerçekleşmiştir. Yıllıklandırılmış verilere bakıldığında, dış ticaret fazlasının 1,6 milyar dolar, ihracatın ithalatı karşılama oranının ise yüzde 208 düzeyinde gerçekleştiği görülmektedir. Konya'da 2023 yılının ikinci yarısından itibaren ithalat gerilerken ihracatın yükselmesine bağlı olarak ihracatın ithalatı karşılama oranı artış eğilimindedir ve Şubat 2024 itibarıyla son sekiz aydaki artış 30,2 puana çıkmıştır. Diğer taraftan Türkiye geneline bakıldığında, Şubat 2024 itibarıyla yıllık ihracat gelirleri ithalat harcamalarının yüzde 70,9'unu karşılarken ve dış ticaret açığı 96,5 milyar düzeyinde gerçekleşmiştir (Şekil 1 ve Tablo 1).

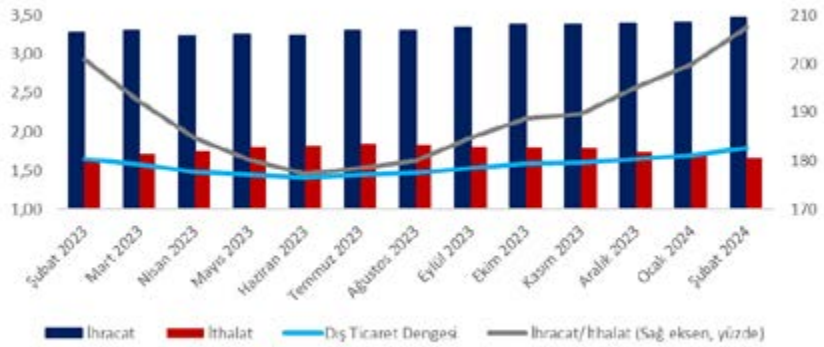
Konya'da ihracat geçen aya göre 38,5 milyon dolar arttı

Konya'da ihracat Ocak 2024'te 260,0 milyon dolar seviyesinde iken Şubat ayında bir önceki aya göre 38,5 milyon dolar, bir önceki yılın aynı ayına göre ise 58,1 milyon dolar artarak 298,5 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. Şubat ayında yıllıklandırılmış ihracatın yıllık yüzde değişimi yüzde 5,6'dır (Şekil 2 ve Tablo 2 ve 3).

Konya'da ithalat geçen yılın aynı ayına göre 35,2 milyon dolar azaldı

Ocak 2024'te 98,6 milyon dolar seviyesinde olan ithalat rakamları, Şubat

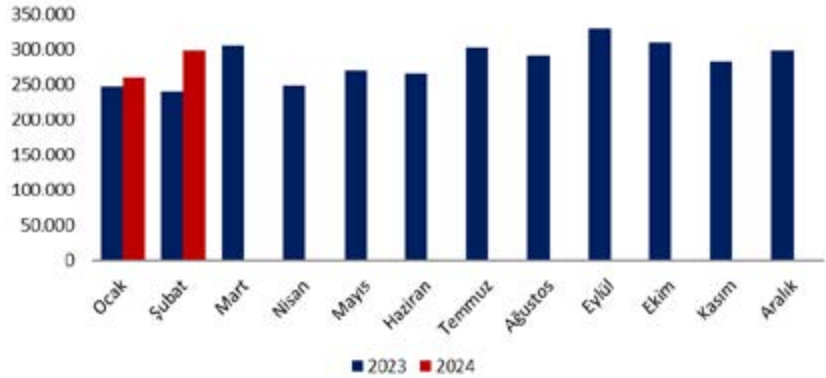
Şekil 1. Konya'da Dış Ticarete İlişkin Temel Eğilimler (yıllıklandırılmış, milyar \$)

Tablo 1. Türkiye - Konya Karşılaştırmalı Dış Ticaret İstatistikleri (yıllıklandırılmış, Ocak 2023 - Ocak 2024)

	İhracat (milyar \$)	İthalat (milyar \$)	Dış Ticaret Dengesi (milyar \$)	Dış Ticaret Hacmi (milyon \$)	İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (%)	İhracat Değişim (%)	İthalat Değişim (%)
Türkiye	233.465	339.257	-105.792	572.722	68,8%	2,3%	-22,1%
Konya	3.405	1.704	1.701	5.109	200%	5,0%	-26,3%

Şekil 2. Aylara Göre Konya'nın İhracatı 2023-2024 (1000\$)

Tablo 2. Aylara Göre Konya'nın İhracatı (1000\$)

İhracat (1000 \$)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2023	247.578	240.413	305.787	248.111	270.351	264.769	302.445	291.358	330.536	309.265	283.031	299.342
2024	260.033	298.542										

Tablo 3. Konya'nın İhracatı (yıllıklandırılmış, % değişim)

İhracat (1000 \$)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2023	9.7%	6.8%	7.2%	3.4%	3.8%	3.1%	4.2%	3.2%	3.1%	4.3%	3.6%	3.6%
2024	2.9%	5.6%										

Tablo 4. Aylara Göre Konya'nın İhracatı (1000\$)

İthalat (1000 \$)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2023	133.732	154.823	197.523	147.843	186.960	145.289	145.772	125.394	127.771	116.259	128.196	129.503
2024	98.607	119.595										

Tablo 5. Konya'nın İhracatı (yıllıklandırılmış, % değişim)

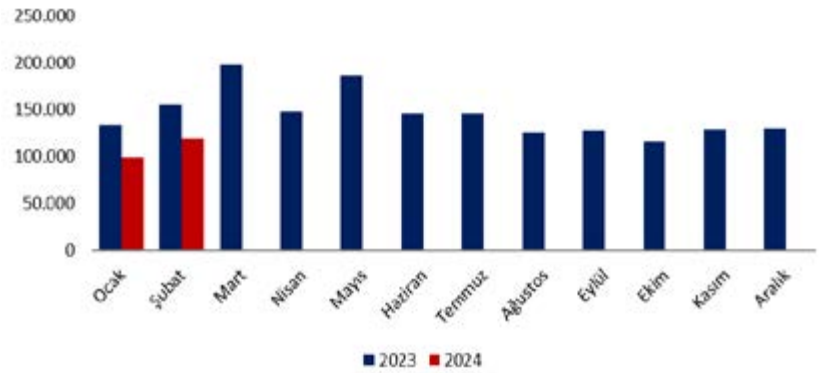
İthalat (1000 \$)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2023	26.7%	26.1%	34.9%	34.1%	34.7%	34.8%	32.9%	28.3%	21.3%	18.0%	16.8%	10.7%
2024	6.4%	2.2%										

2024'te bir önceki aya göre 21,0 milyon dolar artarken, geçen yılın aynı ayına göre ise 35,2 milyon dolar azalarak 119,6 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiştir (Şekil 3, Tablo 4 ve 5).

Şubat ayında "Şeker ve şeker mamulleri" sektörü ihracatını en fazla artıran sektör oldu

Şubat 2023'te ihracat içinde yüzde 3,8'lik pay ile beşinci sırada yer alan "Şeker ve şeker mamulleri" sektörünün ihracatı geçen yılki 1 milyon 850 bin dolar seviyesinden 11 milyon 224 bin dolara ulaş-

Şekil 3. Aylara Göre Konya'nın İthalatı 2022-2023 (1000\$)

Tablo 6. İhracatın Sektörel Dağılımı

	İthalat (\$)		Değişim (%)	Konya'nın Toplam İhracatı İçindeki Payı (%) Şubat 2024
	Şubat 2024	Şubat 2023		
Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	96.120.571	82.429.580	16,6%	32,20%
Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	62.758.214	42.769.325	46,7%	21,02%
Alüminyum ve alüminyumdan eşya	13.140.789	16.360.658	-19,7%	4,40%
Süt ürünleri, yumurtalar, tabii bal, diğer yenilebilir hayvansal menşeli ürünler	11.683.782	8.801.591	32,7%	3,91%
Demir veya çelikten eşya	11.224.368	1.850.312	506,6%	3,76%
Plastikler ve mamulleri	11.183.584	10.032.921	11,5%	3,75%
Silahlar ve mühimmat, bunların aksam, parça ve aksesuarı	10.890.176	12.283.614	-11,3%	3,65%
Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	10.846.567	8.923.535	21,6%	3,63%
Kakao ve kakao müstahzarları	9.861.168	10.590.131	-6,9%	3,30%
Hububat, un, nişasta veya süt müstahzarları, pastacılık ürünleri	6.668.831	4.616.034	44,5%	2,23%
Toplam	298.542.099	240.412.898	24,2%	100,00%

Tablo 7. İthalatın Sektörel Dağılımı

	İthalat (\$)		Değişim (%)	Konya'nın Toplam İthalatı İçindeki Payı (%) Şubat 2024
	Şubat 2024	Şubat 2023		
Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	28.535.078	22.764.557	25,3%	23,9%
Plastikler ve mamulleri	16.722.037	35.579.648	-53,0%	14,0%
Alüminyum ve alüminyumdan eşya	10.963.302	13.081.059	-16,2%	9,2%
Demir ve çelik	5.679.701	4.552.742	24,8%	4,7%
Yağlı tohum ve meyveler, muhtelif tane, tohum ve meyveler, sanayide ve tıpta kullanılan bitkiler, saman ve kaba yem	5.574.073	11.612.551	-52,0%	4,7%
Hububat	4.936.925	6.116.134	-19,3%	4,1%
Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	4.158.484	1.873.149	122,0%	3,5%
Gıda sanayinin kalıntı ve döküntüleri, hayvanlar için hazırlanmış kaba yemler	3.574.326	4.629.870	-22,8%	3,0%
Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	3.433.831	2.906.506	18,1%	2,9%
Organik kimyasal ürünler	3.170.773	4.579.915	-30,8%	2,7%
Toplam	119.595.039	154.822.688	-22,8%	100,0%

mıştır. Diğer taraftan, bu dönemde ilk 10 sektör arasında yer alan ve toplam ihracat içinde yüzde 4,4'lük payı olan "Demir veya çelikten eşya" sektörü ihracatı en hızlı daralan sektör olmuştur. Diğer taraftan, "Kakao ve kakao müshazaraları" ve "Plastikler ve mamulleri" sektörlerindeki daralmalar da dikkat çekmektedir (Tablo 6).

Şubat ayında "Hayvansal, bitkisel veya mikrobiyal katı ve sıvı yağlar ve bunların parçalanma ürünleri; hazır yemeklik katı yağlar; hay" sektörü ithalatını en fazla artıran sektör oldu

Sektörlere göre ithalat verileri incelendiğinde, 2023 Şubat ayında 1 milyon 873 bin dolar düzeyinde olan "Hayvansal, bitkisel veya mikrobiyal katı ve sıvı yağlar ve bunların parçalanma ürünleri; hazır yemeklik katı yağlar; hay" sektörünün ithalatı, 2024 Şubat ayında 4 milyon 158 bin dolar olarak gerçekleşmiş ve toplam ithalat içindeki payı yüzde 3,5'e ulaşmıştır ve bu ay en fazla ithalat yapılan yedinci sektör olarak öne çıkmıştır. Söz konusu dönemde ilk 10 sektör arasında yer alan ve yüzde 14,0 payı bulunan "Hububat" ithalatı en hızlı daralan sektördür (Tablo 7).

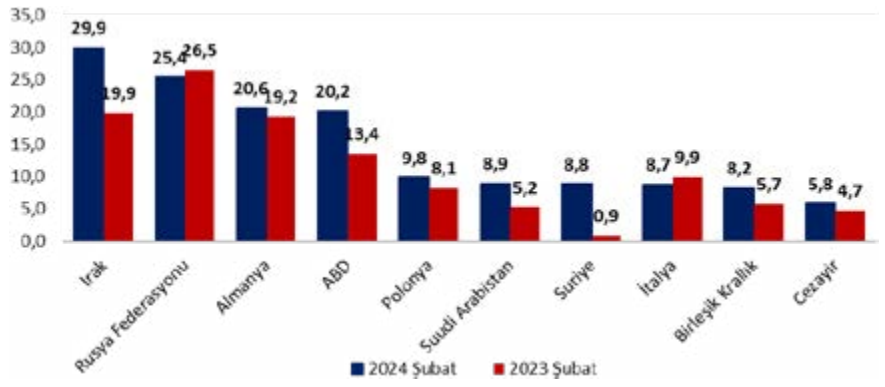
Şubat ayında Konya'nın Suriye'ye ihracatı 919,2 puan arttı

Ülkeler bazında Konya'nın ihracat rakamlarına bakıldığında, Şubat ayında ihracatın en fazla arttığı ülke Suriye olmuştur. Konya'nın Suriye'ye olan ihracatı geçen yılın aynı ayına göre yaklaşık 9 kat artarak 8,8 milyon dolara ulaşmış, toplamdaki payı da yüzde 2,9'a çıkmıştır. Diğer taraftan, bu dönemde Suudi Arabistan ve Irak'a yapılan ihracatta da yüzde 50 den fazla artışlar gerçekleşmiştir. Bunun yanı sıra, Konya'nın ihracatında yüzde 8,5 payı olan Rusya'ya ihracat yüzde 4,0, yüzde 2,9 payı olan İtalya'ya ihracat ise yüzde 11,7 oranında daralmıştır (Şekil 4 ve Tablo 8).

Konya, Şubat ayında en fazla ithalatı Çin'den yaptı

Konya'nın Çin'den yaptığı ithalat geçen yılın aynı ayına göre 1 milyon 132 bin dolar azalarak 27,0 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiş, toplam ithalat içindeki payı da yüzde 22,6 olmuştur. Şubat ayında Konya'nın Çin'den sonra en fazla ithalat yaptığı ülke yüzde 10,5'lik pay ve 12,5 milyon dolarlık ithalat tutarı ile Rusya Federasyonu'dur. Bu dönemde, Konya'nın Almanya, İtalya ve İspanya'dan yaptığı ithalat miktarlarının yüksek artışları dikkat çekmektedir (Şekil 5 ve Tablo 9).

Şekil 4. Ülkelere Göre Konya'nın İhracatı - İlk 10 Ülke (Şubat 2024, milyon \$)

Tablo 8. İhracat Partnerleri

	Partner Ülke	İhracat (\$) Şubat 2024	Değişim (%) Şubat 2023 - Şubat 2024	Pay
1	Irak	29.941.892	50,6%	10%
2	Rusya Federasyonu	25.401.353	-4,0%	8,5%
3	Almanya	20.602.893	7,1%	6,9%
4	ABD	20.158.188	49,9%	6,8%
5	Polonya	9.818.744	20,9%	3,3%
6	Suudi Arabistan	8.892.946	70,3%	3,0%
7	Suriye	8.805.497	919,2%	2,9%
8	İtalya	8.700.708	-11,7%	2,9%
9	Birleşik Krallık	8.179.007	43,8%	2,7%
10	Cezayir	5.804.601	24,7%	1,9%
	Diğer	152.236.270	19,89%	51,0%
	Toplam	298.542.099	24,2%	100%

Şekil 5. Ülkelere Göre Konya'nın İthalatı - İlk 10 Ülke (Şubat 2024, milyon \$)

Tablo 9. İthalat Partnerleri

	Partner Ülke	İthalat (\$) Şubat 2024	Değişim (%) Şubat 2023 - Şubat 2024	Pay
1	Çin	27.035.775	-4,0%	22,6%
2	Rusya Federasyonu	12.549.937	-66,7%	10,5%
3	Ukrayna	11.243.502	-26,8%	9,4%
4	Almanya	11.013.312	69,6%	9,2%
5	İtalya	5.166.310	50,2%	4,3%
6	İspanya	3.733.799	63,7%	3,1%
7	Tayvan	3.490.964	27,2%	2,9%
8	Güney Kore	3.485.374	-39,9%	2,9%
9	ABD	3.133.121	19,7%	2,6%
10	Hindistan	2.648.447	-52,3%	2,2%
	Diğer	36.094.498	-19,3%	30,2%
	Toplam	119.595.039	-22,8%	100%

KTO VAKFI OTELI

Hizmete Girdi !

Konya Ticaret Odası

Üyelerine ve Misafirlerine **% 20 İndirim**

REZERVASYON 0536 770 06 93 www.ktovakfi.org.tr

KTO KARATAY PİLOTAJ BÖLÜMÜ İLE

Hayallerine Kanat Aç

Kendi hava
parkında,
kendi uçaklarıyla
pilot yetiştiren
TEK ÜNİVERSİTE!

KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ

